

Φορέας Ανάπτυξης Ανθρώπινου και Κοινωνικού Κεφαλαίου
www.klimaka.org.gr

ΜΟΝΑΔΑ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟ ΒΑΡΙΑΣ ΝΟΗΤΙΚΗΣ ΥΣΤΕΡΗΣΗΣ «ΣΕΜΕΛΗ»
Ταχ. Δ/ση: Αγ. Τριάδος 30
Άνω Αλισσός Αχαΐας
Τηλ: 26930 72114 Φαξ: 26930 72115
e-mail: semeli@klimaka.org.gr
site: www.klimaka.org.gr

**Απολογισμός Φυσικού Αντικειμένου
Επιστημονικού Υπευθύνου
Οικοτροφείου «Σεμέλη»
Απρίλιος 2003- Δεκέμβριος 2004.**

**Κωνσταντίνος Προύσκας PhD
Ψυχολόγος – Δρ Γεροντολογίας**

Πίνακας Περιεχομένων

<u>ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....</u>	<u>3</u>
<u>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟΥ.....</u>	<u>4</u>
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟΥ: ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	6
ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	7
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΟΜΗ/ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΡΟΛΩΝ/ ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ.....	8
ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΠΟΛΥΚΛΑΔΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ.....	15
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.....	16
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟΥ	18
ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ.....	25
ΤΗΡΗΣΗ ΑΡΧΕΙΟΥ ΕΝΟΙΚΟΥ.....	29
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΡΧΕΙΟΥ ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟΥ.....	32
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ	34
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΑΝΑΓΚΩΝ, ΔΑΠΑΝΕΣ, ΤΗΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ.....	35
ΗΘΙΚΑ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ.....	36
<u>ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟΥ .....</u>	<u>39</u>
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΕΝΟΙΚΩΝ ΣΤΟ ΨΝΤ	39
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΔΟΜΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΔΕΚΑΟΚΤΑΜΗΝΟ	44
ΈΝΟΙΚΟΙ ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟΥ.....	47
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΝΟΙΚΩΝ.....	49
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ.....	50
<u>ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΔΡΑΣΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ .....</u>	<u>51</u>
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΈΡΓΟ.....	51
ΈΡΓΟ ΨΥΧΟΛΟΓΟΥ.....	55
ΈΡΓΟ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	59
ΈΡΓΟ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗ	61
ΈΡΓΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ	63
<u>ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ .....</u>	<u>67</u>
<u>ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ 18ΜΗΝΟΥ .....</u>	<u>69</u>
<u>ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....</u>	<u>70</u>

Εισαγωγή

Στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Υγεία Πρόνοια 2000-2006 » και βάσει της υπ' αριθμόν Υ5β/ΓΠ οικ. 40055/6 – 12 -2001 απόφασης του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η Κλίμακα ανέλαβε την ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία Οικοτροφείου Βαριάς Νοητικής Υστέρησης και Δευτερογενών Ψυχικών Διαταραχών στον Άνω Αλισσό, Αχαΐας.

Στο Οικοτροφείο «Σεμέλη» φιλοξενούνται από τον Ιούνιο 2003 δεκατέσσερις ένοικοι (8 άντρες, 6 γυναίκες), με μέσο όρο ηλικίας τα 56 έτη.

Κατά την παραμονή αυτών των ανθρώπων στο Οικοτροφείο, δίνεται έμφαση στη νοσηλεία, την εκπαίδευση, την απασχόληση και την προσωπική ανάπτυξη τους. Όλοι οι εργαζόμενοι λειτουργούμε ως ειδικοί παιδαγωγοί – θεράποντες, παράγοντες ανάπτυξης και καλλιέργειας των δυνατοτήτων των ενοίκων.

Στη μονάδα απασχολούνται καταρτισμένοι επαγγελματίες του χώρου της ψυχικής υγείας με διακρατική εκπαίδευση στην πλειονότητά τους. Αναλυτικότερα, παρέχονται υπηρεσίες από τις εξής ειδικότητες : Επιστημονικός Υπεύθυνος, Ψυχολόγος, Κοινωνικός Λειτουργός, Εργοθεραπευτής, Φυσικοθεραπευτής, Διοικητικός Υπάλληλος, Νοσηλευτές και εργαζόμενοι Γενικών Καθηκόντων.

Το σύνολο των εργαζομένων στο οικοτροφείο αποτελεί την Πολυκλαδική Θεραπευτική Ομάδα, έργο της οποίας είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση πρακτικών και δράσεων για την επίτευξη των στόχων της Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης.

Σε συνεργασία με το σύστημα υγείας και πρόνοιας, τα ψυχιατρικά και τα γενικά νοσοκομεία, διεκδικούμε το δικαίωμά των ενοίκων μας αλλά και όλων των ψυχικά πασχόντων, να υπάρχουν πλάι μας, έξω από κλειστούς τοίχους, έξω από τα τείχη των ιδρυμάτων.

Ονειρευόμαστε μια κοινωνία χωρίς διακρίσεις απέναντι στους ψυχικά πάσχοντες και τους χρόνια νοσηλευμένους σε ψυχιατρικά ιδρύματα. Χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς και «ευπαθείς κοινωνικές ομάδες».

Διεκδικούμε όλοι μαζί το δικαίωμα κάθε πολίτη να ζει και να υπάρχει στην ελληνική κοινωνία. Να έχει ισότιμη πρόσβαση σε υπηρεσίες, στην κοινότητα, στην αγορά εργασίας. Να μην παροπλίζεται ή περιθωριοποιείται λόγω οποιουδήποτε στίγματος, ταμπέλας ή διάγνωσης.

Στον παρόντα απολογισμό δράσης 18μήνου θα αναπτυχθούν τα ακόλουθα θέματα:

- Οργάνωση οικοτροφείου
- Λειτουργία Οικοτροφείου
- Ένοικοι Οικοτροφείου
- Ανθρώπινο Δυναμικό
- Απολογισμοί Δράσης Επιστημονικής Ομάδας
- Δράσεις προβολής και δημοσιότητας
- Προβληματισμοί και Συμπεράσματα

Οργάνωση Οικοτροφείου

Η ΚΛΙΜΑΚΑ επιδιώκει η οργάνωση και λειτουργία των Οικοτροφείων να γίνεται προς την κατεύθυνση της δημιουργίας και εφαρμογής μιας πρότυπης και ευέλικτης δομής που μπορεί να εξελίσσεται και να βρίσκεται σε μια συνεχή ανατροφοδότηση με το περιβάλλον. ***Τα Οικοτροφεία της ΚΛΙΜΑΚΑΣ επιχειρούν να καταστούν Μονάδες δυναμικής ανάπτυξης και όχι στατικά ιδρύματα.***

Το ανθρώπινο δυναμικό που πλαισιώνει την κάθε Μονάδα, οι παρεχόμενες υπηρεσίες, ο περιβάλλον χώρος, κ.λ.π. δεν ακολουθούν αναγκαστικά παγιωμένα πρότυπα που προκύπτουν από τη στατική και μηχανική θεώρηση των πραγμάτων. Η προσέγγιση των ενοίκων και η οργάνωση όλου του φάσματος της ζωής τους μέσα και έξω από τον χώρο του Οικοτροφείου προσπαθούν να συνδυάζουν την ποιότητα με την προσαρμοστικότητα και την ευελιξία.

Αυτό σημαίνει ότι οι σχέσεις και οι αρμοδιότητες μπορούν να αναθεωρούνται και να επαναορίζονται ανάλογα με την κατάσταση και τις ανάγκες, το αποκαταστασιακό πρόγραμμα να έχει ευελιξία και προσαρμοστικότητα ανάλογα με τις προσωπικές ανάγκες και ικανότητες, ο χώρος του Οικοτροφείου να μπορεί να αλλάζει μορφή ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες ή επιθυμίες των ενοίκων του, η διατροφή να έχει ποικιλία, οι εποχές να βιώνονται διαφορετικά και όχι ως ρουτίνα ενός ευθύγραμμου χρόνου κ.λ.π.

Τα πάντα να μπορούν να αλλάζουν στο πλαίσιο της προσπάθειας για την επίτευξη των στόχων του Οικοτροφείου με τη μέγιστη αποτελεσματικότητα. Αυτό συνεπάγεται ότι και ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας των Οικοτροφείων οφείλει να είναι ευέλικτος και δυναμικός και να αντιμετωπίζεται ως έτσι και όχι ως δέσμη μέτρων που απαιτεί αυστηρή και γραφειοκρατική τήρηση των όρων του.

Αυτό σημαίνει ότι και οι ρόλοι των εργαζομένων πρέπει να είναι πολυδιάστατοι, απαλλαγμένοι από την αντίληψη της καθιερωμένης επαγγελματικής ιεραρχίας και του τυπικού καθηκοντολόγιου και δομημένοι σύμφωνα με την αρχή του ανοικτού πλαισίου.

Η Πολυκλαδική Θεραπευτική Ομάδα είναι ανοικτή σε νέες ιδέες, νέες προκλήσεις, νέες μορφές δράσης και λειτουργίας με ισότιμη συμμετοχή και συνεργασία για την υλοποίηση των στόχων της Μονάδας Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης.

Όλοι μπορούν ισότιμα να διευκολύνουν και να προάγουν τον αποϊδρυματισμό και την ψυχοκοινωνική αποκατάσταση. Η συμβολή του φροντιστή και του νοσηλευτή μπορούν να είναι εξίσου σημαντικές με αυτές του ψυχιάτρου ή του ψυχολόγου. Όλοι έχουν τα εργαλεία του αποϊδρυματισμού στη διάθεσή τους. Η κοινή ενασχόληση στην κουζίνα ή στη διακόσμηση του χώρου μπορεί να διαμορφώσει αυτοπεποίθηση, αυτάρκεια και αυτοέκφραση πολύ πιο αποτελεσματικά από ό,τι μια συνεδρία με τον πιο ικανό θεραπευτή.

Απαραίτητο στοιχείο για την αποτελεσματικότητα μιας υποστηρικτικής και προστατευτικής δομής είναι να έχει την ευελιξία και την ασφάλεια να προωθήσει την ανάπτυξη γνήσιας αυτονομίας και ανεξαρτησίας των ενοίκων της.

Το δυναμικό μοντέλο Οικοτροφείου μπορεί να δώσει την δυνατότητα στους ενοίκους να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους, το ομαδικό και συντροφικό πνεύμα, τη δημιουργική έκφραση, την καλύτερη επικοινωνία με τον εαυτό, μέσα σε ένα περιβάλλον που σέβεται την ιδιαιτερότητα και την ελευθερία έκφρασης του κάθε ατόμου και κατά συνέπεια προάγει την

αυτονομία καταργώντας τον ρόλο του ψυχικά ασθενή με τον οποίο έχουν ταυτιστεί οι ένοικοι βιώνοντας την ιδρυματική λογική.

Το Δυναμικό Μοντέλο Οικοτροφείου στηρίζεται στο γεγονός ότι οι εργαζόμενοι του δεν είναι απλά διεκπεραιωτές σε ό,τι αφορά στις αρμοδιότητές τους αλλά μπορούν να δημιουργούν τις προϋποθέσεις τόσο για την ανάπτυξη νέων δράσεων όσο και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Το Δυναμικό μοντέλο Οικοτροφείου προάγει την ψυχοκοινωνική εξέλιξη του κάθε ατόμου ως μονάδας αλλά και ως μέλους της ομάδας είτε είναι ένοικος είτε είναι εργαζόμενος στο Οικοτροφείο. Αυτό απαιτεί δυνατότητα για συνεργασία, επικοινωνία, δυνατότητα να αναλαμβάνει ευθύνες και ρίσκα καθώς και να μπορεί να μετουσιώνει την αποτυχία σε επιτυχία.

Οι εργαζόμενοι στο Δυναμικό Μοντέλο Οικοτροφείου διαθέτουν πέρα από την γνώση-εξειδίκευση, και άλλα χαρακτηριστικά που απαιτούνται για την διαδικασία της αποασυλοποίησης, μια διαδικασία που έχει βάθος και συνέχεια. Απαιτείται επιμονή, θέληση, ευελιξία, ευρηματικότητα, φαντασία, σεβασμό και αγάπη για τον συνάνθρωπο και ομαδικό πνεύμα. Οι εργαζόμενοι λαμβάνουν ικανοποίηση από την δουλειά τους, νιώθουν υπερήφανοι για τα αποτελέσματά της, αλλά και μπορούν να μετουσιώνουν την ματαιώση ή την κούραση σε θετική σκέψη και δημιουργικότητα. Χρειάζεται όραμα και φιλοσοφία που να μπορούν να αποτυπώνονται στο αποτέλεσμα της εργασίας κάθε εργαζομένου, δίνοντάς του το αίσθημα της αυτοεκπλήρωσης.

Στο πλαίσιο αυτό οι εργαζόμενοι στα Οικοτροφεία δραστηριοποιούνται ώστε να πετύχουν διαρκή βελτίωση της ποιότητας ζωής των ενοίκων διασφαλίζοντας και παρέχοντάς τους ανάπτυξη των κοινωνικών τους ικανοτήτων και της λειτουργικότητάς τους, μείωση του στίγματος και των διακρίσεων και διασφάλιση της ποιότητας στην φροντίδα, σε εναρμόνιση με τις Κοινωνικές Οδηγίες και τις σχετικές Υπουργικές Αποφάσεις.

Στο Οικοτροφείο «Σεμέλη» η έμφαση δίνεται στη νοσηλεία, την εκπαίδευση, την απασχόληση και την προσωπική ανάπτυξη ενοίκων. Ένας από τους πρωταρχικούς στόχους είναι η ένταξη τους στην καθημερινή λειτουργία του Οικοτροφείου με σταδιακή ανάπτυξη της ατομικής ευθύνης και ανάληψη μεριδίου ευθύνης στη λειτουργία της δομής. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, προβλέπεται:

- Διασφάλιση και εφαρμογή κανόνων ομαδικής διαβίωσης που να διέπονται από αλληλοσεβασμό, καθορισμένα όρια και ισοτιμία.
- Υποστηριζόμενη διαχείριση του προσωπικού χώρου και χρόνου των ενοίκων.
- Εναρμόνιση της καθημερινής ζωής στη δομή με τους ρυθμούς της κοινωνικής πραγματικότητας.
- Ανάπτυξη ομαδικών και ατομικών δραστηριοτήτων που να προάγουν την κινητοποίηση αυτονόμηση και κοινωνικοποίηση των ενοίκων.
- Ψυχοκοινωνική υποστήριξη των ενοίκων μέσω ατομικών και ομαδικών συναντήσεων με τα μέλη της Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας.

Σε δεύτερο και τρίτο στάδιο προβλέπεται η δυνατότητα ένταξης σε δομές προστατευμένης εργασίας της Κλίμακας (Εργαστήρια ή Κοι.Σ.Π.Ε) και μετάβασης σε ξενώνες και προστατευμένα διαμερίσματα.

Με το παραπάνω σκεπτικό, οι ειδικοί επιστήμονες, οι νοσηλευτές και οι λοιποί εργαζόμενοι στο Οικοτροφείο λειτουργούν ως ειδικοί παιδαγωγοί – θεράποντες, παράγοντες ανάπτυξης και καλλιέργειας των δυνατοτήτων των ενοίκων.

Η Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης «Σεμέλη» αποτελεί και στρατηγικό εταίρο για τις τοπικές κοινωνίες. Οι υπηρεσίες που προσφέρονται στην κοινότητα μέσω του Οικοτροφείου είναι πολλές και αντίστοιχες της αποδοχής που τυγχάνει η Μονάδα από την τοπική κοινωνία.

Ενδεικτικά, παρέχεται στην κοινότητα υποστήριξη και ψυχοεκπαίδευση οικογενειών με μέλη που αντιμετωπίζουν ψυχοκοινωνικά προβλήματα, συμβουλευτικές υπηρεσίες και υπηρεσίες παρέμβασης στην κρίση, προαγωγή υγείας και ψυχικής υγείας, ευαισθητοποίηση-ενημέρωση για θέματα ευρύτερου ενδιαφέροντος και ενίσχυση της τοπικής οικονομίας.

Τέλος, στο Οικοτροφείο «Σεμέλη» εφαρμόζεται προηγμένο σύστημα τηλεψυχιατρικής για την ψυχιατρική παρακολούθηση των ενοίκων και την υποστήριξη της ιατρικής τους φροντίδας σε συνεργασία με την κεντρική Ιατρική Υπηρεσία της Κλίμακας, σύστημα που είναι δυνατό να επεκταθεί για την κάλυψη αναγκών ψυχικής υγείας κατοίκων της περιοχής.

Οργάνωση Οικοτροφείου: Γενικά Στοιχεία

Η λειτουργία του Οικοτροφείου ακολουθεί συγκεκριμένους κανόνες διαβίωσης και αρχές συμβίωσης που θα επιτρέπουν και θα προάγουν την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των ενοίκων του. Αυτό γίνεται σε ένα περιβάλλον αξιοπρεπές και ανοικτό προς την κοινότητα έτσι ώστε να επιτευχθούν οι αποκαταστασιακοί στόχοι του προγράμματος και η ομαλή ένταξη των ασθενών.

Το ημερήσιο δομημένο πρόγραμμα αρθρώνεται χωρίς η τήρησή του να είναι αυτοσκοπός. Χρησιμοποιείται περισσότερο για να διευκολυνθεί η ζωή των ενοίκων ως προς την ανάληψη ευθυνών μια και είναι ευρέως αποδεκτή η άποψη ότι η συγκροτημένη με σαφήνεια καθημερινότητα, μέσω της επανάληψης συγκεκριμένων πράξεων, επιτρέπει την συμμετοχή σε αυτή των ατόμων που έχουν σοβαρές δυσκολίες στην αντίληψη της πραγματικότητας.

Στις δραστηριότητες το εκπαιδευμένο προσωπικό συμμετέχει είτε συμπληρώνοντας τις δεξιότητες των ενοίκων όπου είναι ελλειμματικές, είτε υποκαθιστώντας αυτές πλήρως όταν είναι απούσες. Σε κάθε περίπτωση πάντως ο στόχος του προσωπικού είναι η δραστηριοποίηση-εκπαίδευση των ενοίκων να συμμετέχουν σε όλες τις διαδικασίες που τους αφορούν.

Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην **κάλυψη των αναγκών υγείας** των ενοίκων. Οι ανάγκες αυτές είναι και αυξημένες και σύνθετες. Για το σκοπό αυτό επιδιώκεται η σύνδεση και η ανάπτυξη σταθερής συνεργασία με τα Νομαρχιακά / Περιφερειακά Νοσοκομεία του ΕΣΥ. Ανάλογη πρόβλεψη υπάρχει και για οδοντιατρική φροντίδα.

Για την ψυχαγωγία των ενοίκων του Οικοτροφείου προβλέπεται η οργάνωση εκδηλώσεων εντός αυτού πχ εορτασμοί θρησκευτικών, εθνικών, ονομαστικών εορτών και γενεθλίων αλλά και οργάνωση δραστηριοτήτων εκτός αυτού, μεταξύ των οποίων σημαντική θέση κατέχει η οργάνωση ολιγοήμερων εκδρομών (διακοπές).

Αυτές οι ενέργειες παίζουν σοβαρό ρόλο στην κοινωνικοποίηση των ατόμων αποτελούν δε προσπάθειες άρσης των κοινωνικών «φραγμών» και καταπολέμησης των προκαταλήψεων και του στίγματος. Οι ένοικοι θα μπορούν να χρησιμοποιούν πόρους από τους οποίους όσο ήταν έγκλειστοι στο ΨΝ ήταν αποκλεισμένοι.

Οι δραστηριότητες πάλι εκτός δομής αποτελούν δραστικό παράγοντα στην αλλαγή των πεποιθήσεων και στάσεων του πληθυσμού απέναντι στα άτομα με ψυχοκοινωνικές ανάγκες, αφού αυτά τα άτομα θα συχνάζουν-με τη βοήθεια της θεραπευτικής ομάδας- σε μέρη που συχνάζουν οι «κανονικοί».

Κατά την παραμονή των ενοίκων στη δομή διασφαλίζονται συγκεκριμένοι παράμετροι, όπως η ατομικότητα, η αξιοπρέπεια, η ανεξαρτησία, η επιλογή, η διεκδίκηση πολιτικών δικαιωμάτων και η αυτοπραγμάτωση με παράλληλη κάλυψη των βιοψυχοκοινωνικών αναγκών των ενοίκων. Η λειτουργία της δομής προσαρμόζεται σε αυτές τις παραμέτρους. Ειδικότερα:

- ✓ **Ατομικότητα:** Εξασφαλίζεται το δικαίωμα των ενοίκων να έχουν τον προσωπικό τους χώρο, χωρίς ενοχλήσεις, προστατευμένοι από κάθε εισβολή ή δημοσιοποίηση των υποθέσεών τους.
- ✓ **Αξιοπρέπεια:** Εξασφαλίζεται ο σεβασμός στην προσωπικότητα και τις προσωπικές ανάγκες των ενοίκων και η αναγνώριση της ατομικής τους αξίας.
- ✓ **Ανεξαρτησία:** Δίνεται η δυνατότητα για σταδιακή αυτονόμηση και ανεξαρτητοποίηση κάθε ενοίκου με την παρακίνησή του, ώστε να συμμετέχει, στο μέτρο του δυνατού, στον επαναπροσδιορισμό της ύπαρξής του, στην αντιμετώπιση των προσωπικών του αναγκών και στη διεκπεραίωση θεμάτων δικού του ενδιαφέροντος.
- ✓ **Επιλογή:** Παροχή δυνατότητας επιλογών επί θεμάτων καθημερινής διαβίωσης.
- ✓ **Διεκδίκηση πολιτικών δικαιωμάτων:** Παροχή εκείνων των μέσων, ευκαιριών και δυνατοτήτων που θα επιστρέψουν στον ένοικο την ταυτότητα του πολίτη, με όλα τα δικαιώματα που αυτό συνεπάγεται.
- ✓ **Αυτοπραγμάτωση:** Η συνεχής ανάπτυξη δυνατοτήτων, ικανοτήτων και προσωπικών προσδοκιών σε κάθε πτυχή της καθημερινής ζωής εντός και εκτός δομής.
- ✓ **Κάλυψη των βιοψυχοκοινωνικών αναγκών:** Εξασφαλίζεται η πλήρης κάλυψη των βιοψυχοκοινωνικών αναγκών των ενοίκων με σεβασμό στην ατομικότητα και ιδιαιτερότητά τους.

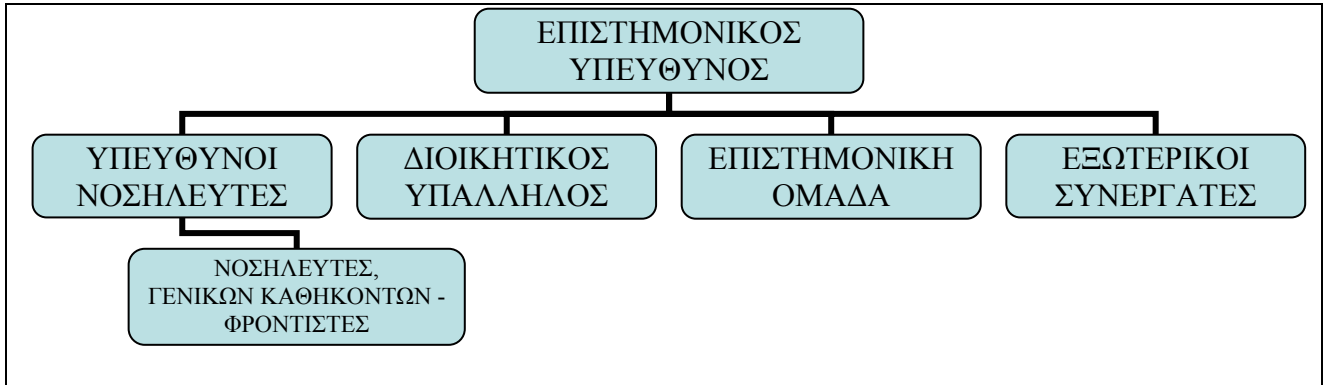
Νομικό Πλαίσιο

Η λειτουργία του Οικοτροφείου καθορίζεται από τις ακόλουθες Υπουργικές Αποφάσεις και ΦΕΚ που διέπουν τις Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης αλλά και τις σχετικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΤΟΜΕΑΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ
  - a. Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως αρ. 96/ 17 Μαΐου 1999
  - b. Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως αρ. 1537/ 15 Οκτωβρίου 2004
2. ΙΔΡΥΣΗ ΜΟΝΑΔΑΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ:
  - a. Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως αρ. 1268/ 19 Οκτωβρίου 2000 και
  - b. Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως αρ. 1916/ 23 Δεκεμβρίου 2003
3. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΟΝΑΔΩΝ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
  - a. Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως αρ. 661/ 23 Μαΐου 2000
4. ΣΥΣΤΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
  - a. Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως αρ. 1772/ 01 Δεκεμβρίου 2004
  - b. Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως αρ. 1453/ 20 Νοεμβρίου 2002
5. ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΕ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 93/ 104/ΕΚ
  - a. Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως αρ. 94/ 13 Μαΐου 1999
6. ΟΡΟΙ ΑΜΟΙΒΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ Ν.Π.Ι.Δ. ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ
  - a. Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως αρ. 716/ 5 Ιουνίου 2003

Διοικητική Δομή/ Περιγραφή Ρόλων/ Οργανόγραμμα

Πίνακας 1: Διοικητική Δομή Οικοτροφείου

Επιστημονικός Υπεύθυνος

Έχει την επιστημονική και διοικητική εποπτεία του Οικοτροφείου. Ο διορισμός του αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την λειτουργία του Οικοτροφείου και προϋποθέτει απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΛΙΜΑΚΑΣ.

Ασκεί συνολική εποπτεία στην λειτουργία του Οικοτροφείου επιστημονικά, διοικητικά, διαχειριστικά και εκπαιδευτικά σε επίπεδο σχεδιασμού, οργάνωσης και αξιολόγησης των θεμάτων που αφορούν τους ενοίκους, το προσωπικό και τις διαδικασίες λειτουργίας για την διασφάλιση υψηλού επιπέδου ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών.

Εισηγείται τον διορισμό της Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας και την πλαισίωση της με επιπρόσθετες ειδικότητες.

Προσδιορίζει τον αριθμό εργαζομένων στην ομάδα ανάλογα με την χρονική φάση της λειτουργίας του, τον βαθμό υποστήριξης και την λειτουργικότητα των ενοίκων.

Έχει την ευθύνη συντονισμού της Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας.

Οριστικοποιεί και εποπτεύει το πρόγραμμα λειτουργίας του Οικοτροφείου, το Πρόγραμμα Εργασίας, το Πρόγραμμα Απασχόλησης, και τα Ατομικά Θεραπευτικά Προγράμματα των ενοίκων που έχει καταρτίσει η Πολυκλαδική Θεραπευτική Ομάδα. Επίσης εγκρίνει το Πρόγραμμα Φαγητού, τις συνολικές δαπάνες καθώς και τις προμήθειες του Οικοτροφείου.

Έχει την ευθύνη υπογραφής των εισερχομένων και εξερχομένων εγγράφων του Οικοτροφείου.

Μετά το πέρας της περιόδου συγχρηματοδότησης του έργου υποβάλει ετήσιο απολογισμό έργου στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΛΙΜΑΚΑΣ από το οποίο εποπτεύεται.

Νοσηλευτές

Υπεύθυνος Νοσηλείας

1. Ευθύνη για την οργάνωση των βάρδιών και την τήρηση του ωραρίου από το σύνολο των εργαζομένων.
2. Κατάρτιση του μηνιαίου προγράμματος εργασίας
3. Επίβλεψη όλων των νοσηλευτικών πράξεων
4. Νοσηλεία
5. Επίβλεψη της τήρησης της φαρμακευτικής αγωγής των ενοίκων και ευθύνη για το Φαρμακείο
  - a. Καταγραφή αναγκών σε φάρμακα ανά μήνα
  - b. Φροντίδα συνταγογράφησης της μηνιαίας (αλλά και της έκτακτης) φαρμακευτικής αγωγής του κάθε ενοίκου στον αντίστοιχο ασφαλιστικό φορέα (Πρόνοια, Ο.Γ.Α., Ι.Κ.Α. κ.λ.π) σε συνεργασία με τους γιατρούς του Οικοτροφείου.
  - c. Εποπτεία Φαρμακείου: καταμέτρηση φαρμάκων, έλεγχος επάρκειας, προμήθεια φαρμάκων
  - d. Εποπτεία των υπόλοιπων υλικών του Φαρμακείου (π.χ. πιεσόμετρα, επιδεσμικό υλικό, κ.λ.π) καθώς και των κοινών φαρμάκων, φροντίδα για τις σχετικές προμήθειες και καταγραφή αυτών.
6. Παρακολούθηση των τακτικών (και έκτακτων) εξετάσεων των ενοίκων και κλείσιμο των σχετικών ραντεβού
7. Ευθύνη προγραμματισμού τακτικών συναντήσεων με τους εξωτερικούς επιστημονικούς συνεργάτες (Ιατρό και Ψυχίατρο) κτλ.
8. Συνεργασία με τον Κοινωνικό Λειτουργό για την τήρηση και ενημέρωση του Προσωπικού Αρχείου κάθε Ενοίκου
Κατά την βάρδια: Επίβλεψη βάρδιας, ανάθεση καθηκόντων, νοσηλεία, φάρμακα, απασχόληση ενοίκων

Υπεύθυνος Απασχόλησης/ Ατομικών Προγραμμάτων

1. Ευθύνη για την οργάνωση των βάρδιών και την τήρηση του ωραρίου από το σύνολο των εργαζομένων.
2. Κατάρτιση μηνιαίου προγράμματος διατροφής. Σύνταξη της λίστας αγορών τροφίμων, σε εβδομαδιαία βάση, σε συνεργασία με τον εργαζόμενο στην κουζίνα.
3. Κατάρτιση, σε μηνιαία βάση, ημερήσιου προγράμματος απασχόλησης ενοίκων
4. Προώθηση, στον διοικητικό υπάλληλο, κατάστασης υλικών απασχόλησης προς παραγγελία, βάσει του καταρτισμένου προγράμματος
5. Εποπτεία του προσωπικού όσον αφορά την τήρηση του καθημερινού προγράμματος απασχόλησης
6. Στήριξη – εμπύχωση του προσωπικού σε θέματα που σχετίζονται με την υλοποίηση του προγράμματος
7. Ευθύνη για τον προγραμματισμό της κατάρτισης και την τήρηση των ατομικών θεραπευτικών προγραμμάτων σε συνεργασία με τους ειδικούς επιστήμονες της δομής και τα άτομα αναφοράς.
8. Επίβλεψη όλων των νοσηλευτικών πράξεων
9. Νοσηλεία.
Στη βάρδια: Επίβλεψη βάρδιας, ανάθεση καθηκόντων, νοσηλεία, φάρμακα, απασχόληση ενοίκων.

Νοσηλευτές Αναφοράς

1. Κατάρτιση ατομικών θεραπευτικών προγραμμάτων σε συνεργασία με Υπεύθυνο Απασχόλησης και επιστημονικό προσωπικό.
2. Συντονισμός βάρδιας, φροντίδα και καθαριότητα ενοίκων, νοσηλεία, βοήθεια στο φαγητό, απασχόληση.
3. Συντονισμός Προσώπων Αναφοράς
4. Ενημέρωση των φακέλων των ενοίκων
5. Συμπλήρωση Δελτίων Μετρήσεων ενοίκων
Ως υπεύθυνοι βάρδιας: Επίβλεψη βάρδιας, ανάθεση καθηκόντων, νοσηλεία, φάρμακα, απασχόληση ενοίκων

Για την καλύτερη λειτουργία και τη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών στο Οικοτροφείο, κρίνεται αναγκαίο να υπάρξει καταμερισμός των ακόλουθων αρμοδιοτήτων μεταξύ των νοσηλευτών.

1. Λινοθήκη - Ιματισμός
  - a. Καταγραφή του ιματισμού των ενοίκων και της δομής
  - b. Φροντίδα διεκπεραίωσης των διαδικασιών που σχετίζονται με το Καθαριστήριο
  - c. Μέριμνα για την καλή κατάσταση του ιματισμού ενοίκων και δομής
  - d. Μέριμνα για την προμήθεια του αναγκαίου ιματισμού ενοίκων – δομής
2. Κουζίνα
  - a. Εποπτεία καλής λειτουργίας κουζίνας
  - b. Εποπτεία καταγραφής υλικών κουζίνας (συνεργασία με τον εργαζόμενο στην κουζίνα)
3. Έλεγχος και καταγραφή Υλικών Απασχόλησης
4. Έλεγχος και καταγραφή μηνιαίου νοσηλευτικού υλικού και εβδομαδιαίος έλεγχος στα νοσηλευτικά και ιατρικά μηχανήματα.

Εργαζόμενοι Γενικών Καθηκόντων/ Φροντιστές

Αρμοδιότητες: Τήρηση ατομικών προγραμμάτων, άτομα αναφοράς, φροντίδα και καθαριότητα ενοίκων, φροντίδα ιματισμού ενοίκων-δομής, βοήθεια στους νοσηλευτές, βοήθεια στο φαγητό, προετοιμασία φαγητού και τραπεζαρίας, απασχόληση ενοίκων, συντήρηση και καθημερινή καθαριότητα κτιρίου και εξοπλισμού και κάλυψη γενικών και ειδικών αναγκών δομής.

Ρόλος Νοσηλευτών – Φροντιστών

Εκτιμούν σε συνεργασία με τα άλλα μέλη της Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας τις συνθήκες διαβίωσης και τις ανάγκες του ατόμου: διατροφή, επίπεδο αυτοφροντίδας, κοινωνικές σχέσεις καθώς και τον βαθμό ικανοποίησης του από την καθημερινή του διαβίωση μέσα στο Οικοτροφείο. Η εκτίμηση αυτής της κατάστασης του ενοίκου είναι διαρκής.

Βοηθούν τον ένοικο σε βασικές καθημερινές δραστηριότητες (φροντίδα του εαυτού, προσωπική υγιεινή, φροντίδα του δωματίου, προετοιμασία τροφής, μετακίνησης στην κοινότητα, αγορά καταναλωτικών αγαθών, και όπου είναι εφικτό χρησιμοποίηση των μέσων μεταφοράς, δημόσιων και ιδιωτικών υπηρεσιών, διαχείριση του ελεύθερου χρόνου, αποφυγή ατυχημάτων κ.λ.π) με σκοπό την αυτοεξυπηρέτηση και την αυτονόμηση του ενοίκου (όπου αυτό είναι δυνατόν) αναφορικά με τις απαιτήσεις της ζωής στην κοινότητα είτε βραχυπρόθεσμα είτε μακροπρόθεσμα.

Συμμετέχουν στις ομάδες κοινωνικών δεξιοτήτων, (κοινωνικοποίηση – αποϊδρυματισμός – εκπαίδευση – αυτοεξυπηρέτηση) και συνοδεύουν τους ενοίκους σε εξωτερικές δραστηριότητες.

Συμμετέχουν σε οργανωμένες κοινωνικές δραστηριότητες (χριστουγεννιάτικες και πασχαλινές γιορτές, καλοκαιρινές διακοπές, κ.λ.π) με τους ενοίκους για μείωση της κοινωνικής απόστασης, ενίσχυσης και ανάπτυξης των πρωτοβουλιών των ενοίκων.

Καλλιεργούν την ομαδική συμβίωση, την συλλογική δράση των ενοίκων σε προγράμματα και εκτός του Οικοτροφείου με γνώμονα την συλλογική εξέλιξη της ομάδας αλλά και τις ιδιαίτερες δυνατότητες του κάθε ενοίκου ξεχωριστά.

Εξειδικευμένο Προσωπικό

Ψυχολόγος

Ο Ψυχολόγος είναι αρμόδιος για δραστηριότητες που επικεντρώνονται στους ενοίκους, στις οικογένειες τους και στην κοινότητα αλλά και στους άλλους επαγγελματίες που εργάζονται στο Οικοτροφείο στο πλαίσιο κατάρτισης και εργασιακής απασχόλησης.

Παρατηρεί και εκτιμά κλινικά τις συμπεριφορές των ενοίκων ενώ αναλαμβάνει δράσεις και υποβάλει προτάσεις για τη διασφάλιση και τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Εποπτεύει το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την παρακολούθηση των Ατομικών Προγραμμάτων για κάθε ένοικο σε συνεργασία με τον Υπεύθυνο Νοσηλευτή Απασχόλησης.

Αναλαμβάνει την Ψυχοθεραπευτική υποστήριξη των ενοίκων και την ανάπτυξη παρεμβάσεων και δραστηριοτήτων αντιμετώπισης κρίσεων, διαχείρισης άγχους, αποκατάστασης συγκεκριμένων δραστηριοτήτων και λειτουργιών, βελτίωσης διαπροσωπικών σχέσεων, χειρισμού συγκρούσεων και αλλαγών συμπεριφοράς. Οι παρεμβάσεις αυτές γίνονται σε εξατομικευμένο ή ομαδικό επίπεδο.

Υποστηρίζει τους επαγγελματίες και κυρίως το πρόσωπο αναφοράς στην εφαρμογή των εξατομικευμένων προγραμμάτων.

Ενισχύει την εμπλοκή της οικογένειας στην θεραπευτική διαδικασία του ενοίκου και διαχειρίζεται προβλήματα και συγκρούσεις μεταξύ του ενοίκου και της οικογένειας του.

Συμμετέχει στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση παρεμβάσεων προώθησης της Υγείας και της Ψυχικής Υγείας, ευαισθητοποίησης της κοινότητας και καταπολέμησης του στίγματος και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Επιβλέπει την τήρηση ημερολογίου για τους ενοίκους και το εμπλουτίζει.

Συνεργάζεται με τον Επιστημονικό Υπεύθυνο και υποβολή σε διμηνιαία βάση απολογισμού έργου σ' αυτόν ή στον Επιστημονικό Συνεργάτη της ΚΛΙΜΑΚΑΣ που εποπτεύει το Οικοτροφείο.

Κοινωνικός Λειτουργός

Είναι υπεύθυνος/η για την εκτίμηση και διαχείριση των κοινωνικών και προνοιακών αναγκών των ενοίκων, την υποστήριξη των σχέσεων με την οικογένεια και το κοινωνικό τους δίκτυο καθώς και με την συνεργασία με την κοινότητα.

Συμμετέχει στο διαγνωστικό έργο με την διερεύνηση του κοινωνικού ιστορικού και την ψυχοκοινωνική αξιολόγηση των ενοίκων, του οικογενειακού και τους περιβάλλοντος καθώς και με την θεώρηση της κοινωνικής διάστασης των αναγκών των ενοίκων στην κατάρτιση του Ατομικού τους Θεραπευτικού τους Προγράμματος.

Τηρεί και ενημερώνει τα κοινωνικά ιστορικά.

Συνεργάζεται με τον Υπεύθυνο Νοσηλευτή Νοσηλείας για την τήρηση και ενημέρωση του Προσωπικού Αρχείου Ενοίκου.

Αναλαμβάνει την συστηματική συνεργασία με το οικογενειακό τους περιβάλλον στο πλαίσιο της ενεργοποίησης του για την ανάπτυξη υποστηρικτικών σχέσεων. Δημιουργία αρχείου με τα στοιχεία επαφής των συγγενών τους.

Υποστηρίζει και προωθεί τα ατομικά δικαιώματα των ενοίκων διευρύνοντας και αξιοποιώντας κάθε είδους κοινωνικοπρονοιακών παροχών (επιδόματα, συντάξεις) καθώς και διεκπεραίωση όλων των ασφαλιστικών θεμάτων των ενοίκων όπως έκδοση ασφαλιστικών βιβλιαρίων κ.λ.π. και προγραμμάτων υποστήριξης της κοινότητας.

Φροντίζει για την έκδοση Ταυτοτήτων για όλους τους ενοίκους.

Διεκπεραιώνει όλα τα οικονομικά θέματα των ενοίκων σε συνεργασία με τον Νομικό Σύμβουλο του φορέα και τον ενημερώνει γραπτώς για τους ενοίκους που βρίσκονται ή όχι σε δικαστική συμπαράσταση και εάν αυτή ασκείται προς όφελος του ενοίκου. Επίσης για το ενδεχόμενο διεύρυνσης της δικαστικής συμπαράστασης και για τους άλλους ενοίκους θα πρέπει να συνοδεύεται από έκθεση που να περιγράφει τα βήματα προσέγγισης και τις επαφές με την οικογένεια, καθώς και τις σχέσεις αυτής με τον ένοικο. Η κατάσταση υποβάλλεται δύο φορές τον χρόνο (Ιανουάριο και Ιούλιο).

Συνεισφέρει στο περιβάλλον του Οικοτροφείου στο πλαίσιο του προγράμματος λειτουργίας για την δημιουργία Θεραπευτικής Υποστηρικτικής ατμόσφαιρας τόσο ατομικά όσο και ομαδικά με τους ενοίκους.

Συμβάλλει στην διασύνδεση του Οικοτροφείου με την κοινότητα μέσω της κοινωνικής της μελέτης, της ανάλυσης της δυναμικής της, της επιλογής τρόπων συστηματικής διασύνδεσης και ένταξης του Οικοτροφείου στο κοινοτικό πλαίσιο, της εκτίμησης και αξιοποίησης των κοινοτικών πηγών για την Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση των ενοίκων καθώς και μέσω της ανάπτυξης προγραμμάτων αγωγής Ψυχικής Υγείας της κοινότητας.

Προετοιμάζει και αποστέλλει στην Οικονομική Διεύθυνση της Κλίμακας μηνιαία κατάσταση εσόδων και εξόδων για κάθε ένοικο, υπογεγραμμένη από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο ή τον Επιστημονικό Συνεργάτη της ΚΛΙΜΑΚΑΣ που εποπτεύει το Οικοτροφείο. Υποβάλει σε διμηνιαία βάση απολογισμού έργου στον Επιστημονικό Υπεύθυνο ή τον Επιστημονικό Συνεργάτη της ΚΛΙΜΑΚΑΣ που εποπτεύει το Οικοτροφείο.

Εργοθεραπευτής ή Ειδικός Απασχόλησης

1. Εργοθεραπεία – απασχολησιοθεραπεία με άτομα, με ομάδες.
2. Συνεργασία με υπεύθυνο νοσηλευτή για τα ατομικά προγράμματα και την απασχόληση.
3. Διερεύνηση και καταγραφή δραστηριοτήτων που θα μπορούσαν να υλοποιηθούν στα πλαίσια συνεργασίας του Οικοτροφείου και άλλων Φορέων.
4. Υποβολή στον Επιστημονικό Υπεύθυνο ή τον Επιστημονικό Συνεργάτη της Κλίμακας που εποπτεύει το Οικοτροφείο, αναλυτικής περιγραφής δραστηριοτήτων θεραπευτικών ομάδων, με καταγεγραμμένους τους στόχους, το αντικείμενο και τον τρόπο υλοποίησης.
5. Υποβολή αναλυτικής περιγραφής θεραπευτικών δραστηριοτήτων για κάθε ένοικο
6. Καταγραφή συνεδριών και προόδου σε ημερολόγιο Εργοθεραπευτή ή Ειδικού Απασχόλησης

7. Συνεργασία με Επιστημονικό Υπεύθυνο και υποβολή σε διμηνιαία βάση απολογισμού έργου στον Επιστημονικό Υπεύθυνο ή τον Επιστημονικό Συνεργάτη της Κλίμακας που εποπτεύει το Οικοτροφείο

Φυσικοθεραπευτής

1. Φυσικοθεραπεία με άτομα, με ομάδες.
2. Συνεργασία με υπεύθυνο νοσηλευτή για τα ατομικά προγράμματα και την απασχόληση.
3. Δραστηριοποίηση σε θέματα άσκησης των ενοίκων και ανάπτυξης των ατομικών τους δεξιοτήτων μέσω δράσεων σε εξωτερικούς χώρους.
4. Υποβολή αναλυτικής περιγραφής θεραπευτικού προγράμματος για κάθε ένοικο και καταγραφή συνεδριών και προόδου σε ημερολόγιο Φυσικοθεραπευτή
5. Υποβολή σε διμηνιαία βάση απολογισμού έργου στον Επιστημονικό Υπεύθυνο ή τον Επιστημονικό Συνεργάτη της Κλίμακας που εποπτεύει το Οικοτροφείο

Διοικητικό Προσωπικό

Διοικητικός Υπάλληλος

1. Συνεργασία με τους υπεύθυνους νοσηλευτές και τον Επιστημονικό Υπεύθυνο.
2. Μισθοδοσία εργαζομένων – καταγραφή και έλεγχος ημερών αδειας εργαζομένων.
3. Θεώρηση μηνιαίας κατάστασης ωρών εργασίας προσωπικού
4. Καταμέτρηση ακάθαρτου ιματισμού, παράδοση αυτού (δ.α.) και παραλαβή.
5. Παραλαβή τροφίμων, αναλωσίμων καθαριστικών, φαρ/κού υλικού, υλικών απασχόλησης.
6. Καταμέτρηση, συμπλήρωση, έλεγχος σε εβδομαδιαία βάση λίστας αποθήκης τροφίμων, αναλωσίμων καθαριστικών, γραφικής ύλης.
7. Τακτοποίηση αποθήκης τροφίμων.
8. Αρχαιοθέτηση εγγράφων/ πρωτόκολλο.
9. Έλεγχος και απόδοση μικρού ταμείου.
10. Συμπλήρωση και αποστολή αιτημάτων δαπάνης προς έγκριση και παρακολούθηση αυτών ως την υλοποίησή τους.
11. Έλεγχος κτιρίου (φιάλες υγραερίου, ηλεκτρικών συσκευών, πυροσβεστήρων, πετρέλαιο, υδραυλικές εγκαταστάσεις, πλυντήριο ρούχων κλπ).
12. Τήρηση πρακτικών ομάδων προσωπικού
13. Καταγραφή κατεστραμμένων ειδών
14. Αποστολή τιμολογίων στο κεντρικό λογιστήριο της Κλίμακας.
15. Συνεργασία με Οικονομική Διεύθυνση και Λογιστήριο
16. Επικοινωνία – επαφή με τους προμηθευτές και προγραμματισμός αναγκών (τρόφιμα, αναλώσιμα κλπ).
17. Αγορά απαραίτητων ειδών για τη συντήρηση και τη σωστή λειτουργία του κτιρίου (φλωτέρ, λάμπες, σπινάλ βρύσης, σιλικόνες, πόμολα επίπλων, επιδιόρθωση επίπλων κλπ).

Εξωτερικοί Συνεργάτες

Η σταθερή ιατρική και ψυχιατρική κάλυψη των ενοίκων της Μονάδας κρίνεται απαραίτητη για την εύρυθμη λειτουργία της και αποτελεί ευθύνη του φορέα.

Ο Ψυχίατρος έχει την ευθύνη της ψυχιατρικής παρακολούθησης όλων των ενοίκων και τους παραπέμπει για αντιμετώπιση πιθανόν προβλημάτων υγείας τα οποία δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν στο Οικοτροφείο και ενημερώνει τον Επιστημονικά Υπεύθυνο για οποιαδήποτε θεραπευτική ανάγκη υποπέσει στην αντίληψη του κατά την επαφή του με τους ενοίκους.

Ο ένοικος έχει την δυνατότητα ελεύθερης επιλογής ψυχιάτρου. Σε περίπτωση όπου ο ένοικος καλύπτεται από εξωτερικό ψυχίατρο, ο ψυχίατρος που έχει την ψυχιατρική κάλυψη της δομής, πρέπει να ενημερώνεται σε τακτική βάση σχετικά με την φαρμακευτική αγωγή και την ψυχιατρική παρακολούθηση του.

Την Πολυκλαδική Θεραπευτική Ομάδα πλαισιώνουν ο Ιατρός και ο Εξωτερικός Επόπτης όπου μαζί με τον Ψυχίατρο υποβάλλουν σε μηνιαία βάση απολογισμό έργου και προγραμματισμό επόμενου μηνός στον Επιστημονικά Υπεύθυνο ή τον Επιστημονικό Συνεργάτη της ΚΛΙΜΑΚΑΣ που εποπτεύει το Οικοτροφείο.

Πολυκλαδική Θεραπευτική Ομάδα

Το σύνολο των εργαζόμενων σε κάθε Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης και στα Προγράμματα Προστατευμένων Διαμερισμάτων που ανήκουν σε αυτήν αποτελεί την Πολυκλαδική Θεραπευτική Ομάδα. Η λειτουργία της Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας αναλύεται εκτενώς στη συνέχεια.

Σύσταση και Λειτουργία Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας

Σύσταση και Έργο

(Σύμφωνα με το ΦΕΚ 661, 23 Μαΐου 2000)

Το σύνολο των εργαζόμενων σε κάθε Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης και στα Προγράμματα Προστατευμένων Διαμερισμάτων που ανήκουν σε αυτήν αποτελεί την Πολυκλαδική Θεραπευτική Ομάδα. Η Πολυκλαδική Θεραπευτική Ομάδα ορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του φορέα στον οποίο ανήκει η Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης μετά από εισήγηση του Επιστημονικού Υπευθύνου. Η Πολυκλαδική Θεραπευτική Ομάδα δύναται να πλαισιώνεται και με άλλες ειδικότητες κατά περίπτωση ή ανάλογα με το επιτελούμενο έργο, μετά από εισήγηση του Επιστημονικά Υπευθύνου.

Έργο της Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας είναι ο σχεδιασμός και υλοποίηση όλων των ενεργειών για την επίτευξη των στόχων της Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης όπως αναφέρονται στην Συναινετική Διακήρυξη μέσω των μεθόδων που περιγράφονται στις αντίστοιχες Υπουργικές Αποφάσεις. Αρχή λειτουργίας της Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας είναι η αμοιβαία, ισότιμη συνεργασία με σκοπό τη συμβολή της κάθε ειδικότητας στην σύνθεση του πολύπλευρου έργου της Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης.

Ο Επιστημονικά Υπεύθυνος και η Πολυκλαδική Θεραπευτική Ομάδα οφείλουν να συντονίζουν τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες που δύναται να αναπτυχθούν στις Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης και τα Προγράμματα Προστατευμένων Διαμερισμάτων ώστε αυτές να προσαρμόζονται στις ανάγκες των ατόμων που φιλοξενεί η Μονάδα και να εγκαθιδρύουν άμεσες σχέσεις μεταξύ των ατόμων στα οποία απευθύνεται και της κοινωνίας

Ορισμός Προσώπων Αναφοράς και Λειτουργία

(Σύμφωνα με το ΦΕΚ 661, 23 Μαΐου 2000)

Με ευθύνη του Επιστημονικά Υπευθύνου διασφαλίζεται ότι οι ρόλοι των εργαζόμενων εκτός των καθηκόντων που απορρέουν από την ειδικότητα τους συνδυάζονται και προσαρμόζονται στους αποκαταστασιακούς στόχους καθώς και στο χρόνο απασχόλησης (μερική ή πλήρης) στην Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης ή στο Πρόγραμμα Προστατευμένου Διαμερίσματος.

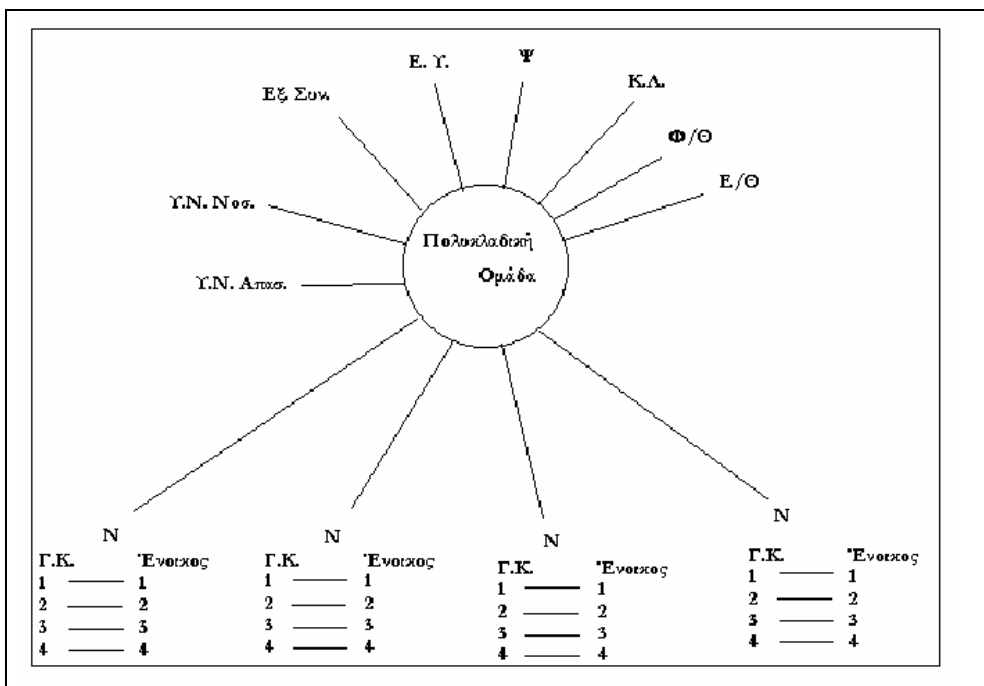
Το μέλος της Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας που αναλαμβάνει να οργανώσει και να συντονίσει την φροντίδα για τον ένοικο, όπως έχει σχεδιασθεί κατά την κατάρτιση του Ατομικού Θεραπευτικού Προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 8 (αριθμός ΦΕΚ 661, 23 Μαΐου 2000), καλείται "πρόσωπο-αναφοράς" για τον ασθενή αυτόν.

Οι εργαζόμενοι σε Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης και Πρόγραμμα Προστατευμένου Διαμερίσματος οφείλουν να υπηρετούν το ρόλο του "προσώπου-αναφοράς" για τους διαβιούντες στις ανωτέρω Μονάδες και Προγράμματα. Ο Επιστημονικά Υπεύθυνος ορίζει ως «πρόσωπο αναφοράς» για συγκεκριμένους ενοίκους κάθε έναν από το σύνολο των εργαζομένων, ανεξαρτήτως ειδικότητας.

Κάθε εργαζόμενος στο Οικοτροφείο αναλαμβάνει τον ρόλο «προσώπου-αναφοράς» για έναν έως έξι ενοίκους. Επιπλέον, ορίζονται νοσηλευτές αναφοράς για συγκεκριμένο αριθμό ενοίκων οι οποίοι αναλαμβάνουν τον συντονισμό των «προσώπων αναφοράς» για αυτούς τους ενοίκους, σε συνεργασία με το επιστημονικό προσωπικό και τους υπεύθυνους νοσηλευτές.

Οι νοσηλευτές αναφοράς και τα «πρόσωπα αναφοράς» συμμετέχουν στη διαδικασία κατάρτισης ατομικών θεραπευτικών προγραμμάτων και έχουν ευθύνη για την τήρηση των προγραμμάτων και την εκπλήρωση των στόχων.

Πίνακας 2: Λειτουργία Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας Οικοτροφείου

Ε.Υ = Επιστημονικός Υπεύθυνος
 Ψ = Ψυχολόγος
 Κ.Λ. = Κοινωνικός Λειτουργός
 Φ/Θ = Φυσικοθεραπευτής
 Ε/Θ = Εργοθεραπευτής
 Υ.Ν. Νοσ. = Νοσηλεύτρια Υπεύθυνη Νοσηλείας
 Υ.Ν. Απασ. = Νοσηλεύτρια Υπεύθυνη Απασχόλησης
 Ν = Νοσηλεύτρια
 Γ.Κ. = Γενικών Καθηκόντων
 Εξ. Συν. = Εξωτερικός Συνεργάτης

Κατάρτιση Ατομικών Θεραπευτικών Προγραμμάτων

(Σύμφωνα με το ΦΕΚ 661, 23 Μαΐου 2000)

Οι αποκαταστασιακοί στόχοι λειτουργίας των οικοτροφείων και των προστατευμένων διαμερισμάτων υλοποιούνται με:

- α) Τη συνεχή και σταθερή εφαρμογή προγραμμάτων που ωθούν το άτομο στην απόκτηση του μέγιστου δυνατού επιπέδου λειτουργικότητας του.
- β) Την ανάπτυξη προγραμμάτων που παρέχουν δυνατότητες για εκπαίδευση στα άτομα αυτά.
- γ) Προγράμματα και δραστηριότητες που προωθούν και βοηθούν το άτομο να αποκτήσει δυνατότητες κριτικής και αξιολόγησης των δράσεων και των υπηρεσιών που του παρέχονται.
- δ) Δράσεις που βοηθούν το άτομο στην διεκδίκηση και άσκηση των νομικών, πολιτικών και κοινωνικών δικαιωμάτων του.
- ε) Προγράμματα δράσεων ανάπτυξης συνεργασίας με εθελοντές και συλλόγους.

ζ) Προγράμματα ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης της κοινότητας για την καταπολέμηση του στίγματος της ψυχικής νόσου, την ενημέρωση για τις κοινοτικές μορφές φροντίδας των ατόμων με ψυχικές διαταραχές και την αναγνώριση των δικαιωμάτων τους.

Το Ατομικό Θεραπευτικό Πρόγραμμα έχει σκοπό την ένταξη των ενοίκων στην καθημερινή λειτουργία του Οικοτροφείου με σταδιακή ανάπτυξη της ατομικής ευθύνης και ανάληψη μεριδίου ευθύνης στη λειτουργία του οικοτροφείου. Σε αυτό εμπεριέχονται η καταγραφή των αναγκών και των χαρακτηριστικών συμπεριφοράς των ενοίκων, καθώς και η συγκέντρωση πληροφοριών που αφορούν στο Κοινωνικό, στο Ιατρικό και στο Ψυχιατρικό Ιστορικό, σε παλαιές φαρμακευτικές αγωγές και σε ενδείξεις υποτροπής.

Για την κατάρτισή του Ατομικού Θεραπευτικού Προγράμματος ενοίκου Μονάδας Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης απαιτείται συνεργασία όλων των μελών της Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας, όπως αυτή ορίζεται από τα σχετικά ΦΕΚ και τον παρόντα εσωτερικό κανονισμό. Συλλογική εργασία απαιτείται και για την εφαρμογή του Ατομικού Προγράμματος και την ανανέωσή του με στόχο, πάντα, την εκπαίδευση και την δυναμική ανάπτυξη του ενοίκου, του περιβάλλοντός του και των εργαζομένων στη δομή.

Ευθύνη για την κατάρτιση του Ατομικού Θεραπευτικού Προγράμματος ενοίκου έχει ολόκληρη η πολυκλαδική θεραπευτική ομάδα και πιο συγκεκριμένα οι νοσηλευτές αναφοράς και τα πρόσωπα αναφοράς. Η προσπάθεια συντονίζεται από τον Υπεύθυνο Νοσηλευτή Απασχόλησης και τον Ψυχολόγο της Δομής.

Η διαδικασία συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου για την κατάρτιση του ατομικού θεραπευτικού προγράμματος έχει ως εξής:

- ✓ Συγκροτείται η επιστημονική ομάδα και συναντιέται με τα άτομα αναφοράς για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου κατάρτισης Ατομικού θεραπευτικού προγράμματος.
- ✓ Συγκροτείται η πολυκλαδική θεραπευτική ομάδα και, αφού ενημερωθεί για το ερωτηματολόγιο θέτει τους γενικούς στόχους.
- ✓ Η επιστημονική ομάδα θέτει τους ειδικούς στόχους κατά ειδικότητα.
- ✓ Το ερωτηματολόγιο και οι στόχοι παραμένουν στη διάθεση όλων των εργαζομένων.

Η διαδικασία συμπλήρωσης και κατάρτισης των Ερωτηματολογίων Ατομικών Θεραπευτικών Προγραμμάτων πραγματοποιείται κάθε εξάμηνο. Ανά τρίμηνο αξιολογούνται βασικά χαρακτηριστικά της λειτουργικότητας των ενοίκων, εκτιμάται η αποκαταστασιακή πορεία και επαναπροσδιορίζονται οι στόχοι, εφόσον χρειάζεται.

Προγραμματισμός Λειτουργίας Οικοτροφείου

Ομάδες Εργασίας

Σύμφωνα με τη φιλοσοφία του προγράμματος ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης προγραμματίζονται και πραγματοποιούνται συναντήσεις των μελών της Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας σε τακτά χρονικά διαστήματα. Οι συναντήσεις αυτές γίνονται με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό, οργάνωση και λειτουργία της δομής.

- Εβδομαδιαία **Συνάντηση Υπευθύνων Νοσηλευτών με Επιστημονική Ομάδα** με αντικείμενο ζητήματα που σχετίζονται με την λειτουργία της δομής
- Δεκαπενθήμερη **Συνάντηση Νοσηλευτών με Επιστημονική Ομάδα** με αντικείμενα
  - Θέματα Φροντίδας Ασθενών
  - Εκπαίδευση
  - Πορεία εξατομικευμένων στόχων των ενοίκων
  - Προγραμματισμός του δεκαπενθήμερου
- Μηνιαία **Ομάδα Εργαζομένων**
- Μηνιαία **Συνάντηση Κοινότητας** (Ένοικοι και Εργαζόμενοι)
- Καθημερινή **Πρωινή Ομάδα και Απογευματινή Ομάδα για ανάθεση των εργασιών της ημέρας** (ένοικοι και προσωπικό βάρδιας)
- Τριμηνιαίες και εξαμηνιαίες **Συναντήσεις για κατάρτιση ατομικών Θεραπευτικών προγραμμάτων των ενοίκων**
- Εβδομαδιαία **Τηλεδιάσκεψη ή συνάντηση με Εποπτεύοντα Ψυχίατρο**
- Εβδομαδιαία **Τηλεδιάσκεψη ή συνάντηση με Παθολόγο**

Πρόγραμμα Εργασίας

Σύμφωνα με το σχετικό Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, «ο εβδομαδιαίος χρόνος απασχόλησης (μερική ή πλήρης) και η κατανομή του χρόνου αυτού μέσα στο εικοσιτετράωρο κάθε μέλους του προσωπικού στη Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης καθορίζεται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο σύμφωνα με τις ανάγκες που συσχετίζονται με το βαθμό υποστήριξης και λειτουργικότητας των ατόμων που διαμένουν σε αυτές. Ο αριθμός των εργαζομένων στις Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης προσδιορίζεται από τον Επιστημονικά Υπεύθυνο ανάλογα με τη χρονική φάση της λειτουργίας τους, το βαθμό υποστήριξης και τη λειτουργικότητα των ατόμων που διαμένουν σε αυτά.»

Στα Οικοτροφεία, το Πρόγραμμα Εργασίας καταρτίζεται σε μηνιαία από τον Υπεύθυνο Νοσηλείας και κατατίθεται προς έλεγχο/ έγκριση στον Επιστημονικό Υπεύθυνο την τελευταία εβδομάδα κάθε προηγούμενου μήνα.

Τα άτομα της βάρδιας στο Οικοτροφείο Βαριάς Νοητικής Υστέρησης είναι: πρωί 6-7 άτομα, απόγευμα 5-6 άτομα και νύχτα 2 άτομα. Στο Ψυχογηριατρικό Οικοτροφείο είναι: πρωί 4-5 άτομα, απόγευμα 3-4 άτομα και νύχτα 2 άτομα.

Οδηγίες:

Μετά από νύχτα ο εργαζόμενος είναι off ή νύχτα γιατί η νυχτερινή βάρδια θεωρείται η πρώτη βάρδια της επόμενης ημέρας.

Κάθε 5 εργάσιμες ο εργαζόμενος δικαιούται 2 ρεπό. Κάθε 15 ημέρες τα 2 ρεπό πρέπει να δίνονται μαζί. Μια φορά τον μήνα το ρεπό πρέπει να πέφτει Κυριακή.

Προτιμότερος ο ίσος καταμερισμός αργιών, νυχτερινών και απογευμάτων. Οι νύχτες καλό είναι να βγαίνουν 2 συνεχόμενες κυκλικά σε όλους τους εργαζόμενους.

Στις 25 κάθε μήνα ο διοικητικός οφείλει να αποστέλλει στο λογιστήριο του Φορέα τον υπολογισμό των ωρών για την κατάσταση μισθοδοσίας. Ο υπολογισμός των ωρών γίνεται ως εξής:

1. Το νυχτερινό ωράριο είναι 22:00-06:00 (προσαύξηση 25%).
Οπότε,
  - a. Η βάρδια 3-11 έχει επτά (7) ώρες κανονικές και μια (1) ώρα νυχτερινή.
  - b. Η βάρδια 11-7 έχει επτά (7) ώρες νυχτερινές και μια κανονική.
2. Η Κυριακή αρχίζει το βράδυ του Σαββάτου στις 12 (προσαύξηση 75%).
3. Όταν έχουμε νύχτα και Κυριακή, τότε μετράμε τις ώρες και ως νύχτα και ως Κυριακή (προσαύξηση 100%).

Πρόγραμμα Απασχόλησης

Μια από τις βασικές κατευθύνσεις των Οικοτροφείων είναι η απασχόληση των ενοίκων και η συμμετοχή τους στις δραστηριότητες της ημέρας.

Το Πρόγραμμα Απασχόλησης καταρτίζεται κάθε μήνα από τον νοσηλευτή Υπεύθυνο Απασχόλησης σε συνεργασία με το εξειδικευμένο προσωπικό. Σε αυτό αναγράφεται και το πρόγραμμα θεραπευτικών ομάδων των ειδικών επιστημόνων. Εγκρίνεται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο και αναρτάται στον Πίνακα Ανακοινώσεων.

Καθημερινά, γίνονται δύο με τρεις ομάδες στην πρωινή βάρδια και δύο το απόγευμα. Πιο συγκεκριμένα, γίνονται μια ομάδα άσκησης, μια ομάδα απασχόλησης ή μια θεραπευτική ομάδα σχεδόν καθημερινά το πρωί, και μια ομάδα απασχόλησης και μια ομάδα τηλεόρασης και συζήτησης κάθε απόγευμα/ βράδυ.

Παράλληλα, οι ένοικοι απασχολούνται και σε δραστηριότητες που αφορούν την καθημερινή λειτουργία του Οικοτροφείου, ανάλογα με τον βαθμό λειτουργικότητάς τους.

Οι δραστηριότητες πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ανάπτυξης και ενδυνάμωσης των ατομικών και κοινωνικών δεξιοτήτων των ενοίκων. Η κατάρτιση του προγράμματος γίνεται βάσει της προηγούμενης αξιολόγησης των ενοίκων σε επίπεδο επικοινωνίας, λειτουργικότητας, ικανοτήτων καθημερινής διαβίωσης και αυτοεξυπηρέτησης.

Προτεινόμενες Ομάδες

- **Πρόγραμμα εκμάθησης και ενδυνάμωσης συμπεριφορών ατομικής υγιεινής και φροντίδας** (πλύσιμο χεριών και σώματος, ανάπτυξη δυνατότητας προσωπικής ένδυσης και υπόδησης, καλλωπισμός, κ.λ.π.)
- **Ομάδα Κουζίνας:** Συμμετοχή στην προετοιμασία και/ή στην παρασκευή φαγητού, άρτου και γλυκισμάτων για το σύνολο των ενοίκων, ευαισθητοποίηση σε θέματα ασφάλειας
- **Ομάδα Φροντίδας χώρων καθημερινής διαβίωσης των ενοίκων:** Το πρόγραμμα της ομάδας αυτής περιλαμβάνει τακτοποίηση δωματίων και κουζίνας, προετοιμασία τραπέζιας για το φαγητό, καθαριότητα χώρων, πλύσιμο
- **Ομάδα περιποίησης κήπου:** Ενασχόληση με τον καλλωπισμό και την καθαριότητα του κήπου, τη φύτευση και τη φροντίδα των φυτών
- **Θεατρική Ομάδα** Η Ομάδα αναπτύσσει συμμετοχικές δραστηριότητες με θέματα από την παιδική θεατρική βιβλιογραφία που αναφέρονται π.χ. στα ζώα, σε παιδικούς ήρωες, στη φύση. Παντομίμα, μεταμφιέσεις, μάσκες κ.α.

Προτεινόμενες Εξωτερικές Δραστηριότητες

- Συμμετοχή σε εκδηλώσεις και άλλες δράσεις της Κοινότητας (πχ εορτασμός εθνικών επετείων, καλλιτεχνικά δρώμενα, αθλητικές διοργανώσεις)
- Εκκλησιασμός για τους ενοίκους που το επιθυμούν,
- Προγραμματισμός εξόδων σε αναψυκτήρια («καφέ») της περιοχής αλλά και εκτός αυτής, περιπάτων, μπάνιο στη θάλασσα
- Διοργάνωση εκδρομών και διακοπών κατά τις ημέρες του Καλοκαιριού

Άλλες Ιδέες Δραστηριοτήτων

Ενδεικτικά, αναφέρονται:

- ❖ Τραγούδι, μουσική, χορός.
- ❖ Χρώματα χεριών, νερομπογιές, window colours, λαδομπογιές, ζωγραφιές με αριθμούς.
- ❖ Κολάζ: πίνακες με διάφορα υλικά κολλημένα σε χαρτί, ξύλο, ύφασμα (όπως εικόνες από περιοδικά, ρύζι, φασόλια άμμο, φυτά, κλωστές κ.λ.π.)
- ❖ Κεραμικά: πηλός (στον αέρα), fimo (φούρνο κουζίνας}, γύψος, πλαστελίνη, ζύμη θαλάσσης (αλεύρι, αλάτι, λάδι νερό).
- ❖ Κούκλες από διάφορα υλικά (κύπελα γιαουρτιού, γάντια, κάλτσες κ.λ.π.)
- ❖ Τέχνη με χαρτοπετσέτες.
- ❖ Διάφορα εργόχειρα με κλωστή και ύφασμα (πλέξιμο, κέντημα, κροσέ, πλεξούδες, υφαντική, ραπτική, εικόνες με καρφιά και κλωστές}.
- ❖ Κατασκευές με υλικά από τη φύση όπως ξύλα, πέτρες, ρίζες, χόρτα, λουλούδια, κοχύλια κ.α.
- ❖ Κεριά σε ποτήρια με άμμο, κοχύλια, πέτρες κολλημένα στην εξωτερική πλευρά.
- ❖ Εργαστήριο ξυλουργικό παραδοσιακών μικρών επίπλων, καρέκλες, τραπεζάκια, κορνίζες κ.α.
- ❖ Λευκώματα με συλλογή εικόνων από ζώα, φωτογραφίες προσωπικές, τοπία κ.α.
- ❖ Κιόσκι προμήθειας τσιγάρων, γλυκών, προϊόντων μας.

Προτεινόμενα Παιχνίδια

Η συμμετοχή των ενοίκων σε ομαδικά ή δυαδικά παιχνίδια, κατόπιν προσεκτικής μελέτης και συγκεκριμένου προγραμματισμού και πάντα με επίβλεψη και συντονισμό θεωρείται βασικό στοιχείο για την ανάπτυξη βασικών ικανοτήτων, όξυνση των αισθήσεων, καλλιέργεια της σκέψης και της κριτικής ικανότητας, ανάληψη πρωτοβουλιών κ.λ.π. Ορισμένα από τα παιχνίδια που προτείνονται είναι:

- 🧩 Παιχνίδια Κατασκευών: Πάζλ απλά με χρώματα, σχήματα από ξύλο, πλαστικό, Lego.
- 🧩 Απλά επιτραπέζια παιχνίδια μνήμης, Ντόμινο, Τράπουλα.
- 🧩 Bowling, κώνοι, κρίκοι, διάφορες μπάλες, ρολόι κ.α.
- 🧩 Παιχνίδια Ακοής, Αφής, Όσφρησης, Γεύσης, Όρασης
- 🧩 Τυφλόμυγα, μίμηση ζώων κ.α.

Καταγραφή Ομάδων Απασχόλησης και Θεραπευτικών Ομάδων

Τα αποτελέσματα των ομάδων καταγράφονται σε ειδικές φόρμες αναφοράς. Σε κάθε αναφορά αναγράφεται ο συντονιστής και οι συμμετέχοντες από το προσωπικό καθώς και οι συμμετέχοντες ένοικοι. Αναφέρονται οι βραχύχρονοι και οι μακρόχρονοι στόχοι της ομάδας

καθώς και τα υλικά που χρησιμοποιούνται για τις δραστηριότητες. Στο τέλος καταγράφονται το αποτέλεσμα της ομάδας και τα συμπεράσματα που προκύπτουν. Για κάθε έναν ένοικο χωριστά περιγράφεται η συμμετοχή του στην ομάδα, η συμβολή του και η συμπεριφορά του. Επίσης, αν η ομάδα παρέκκλινε από τον αρχικό της στόχο καθώς και προτάσεις και σκέψεις για την επόμενη ομάδα. Η καταγραφή γίνεται από τον συντονιστή της ομάδας.

Πρόγραμμα Φαγητού

Το πρόγραμμα φαγητού του Οικοτροφείου καταρτίζεται στο τέλος κάθε μήνα και ισχύει για τον επόμενο. Προτείνεται από τον Υπεύθυνο Νοσηλευτή Απασχόλησης και εγκρίνεται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο.

Οδηγίες για την κατάρτιση του προγράμματος φαγητού του Οικοτροφείου.

- Γεύμα είναι κάθε διαδικασία λήψης τροφής και δεν σχετίζεται απαραίτητα με την ποσότητα που τρώμε. Ένα ποτήρι γάλα, ένα γιαούρτι, λίγο ψωμί και τυρί, ένα φρούτο αποτελούν γεύμα.
- Κάθε γεύμα πρέπει να περιλαμβάνει:

Πρωινό:

Γάλα ή τυρί με ψωμί και παξιμάδι

Φρούτο ή χυμό

Λίγες ελιές ή αυγό ή δημητριακά ή μέλι ή μαρμελάδα με λίγη ζάχαρη

Καφές ή τσάι (αλλά ποτέ μόνο αυτά), κατά προτίμηση χωρίς ζάχαρη

Κύριο Γεύμα:

Κρέας ή ψάρι ή όσπρια ή μαγειρεμένα λαχανικά που συνοδεύονται από

Πατάτες ή ζυμαρικά ή ρύζι ή ψωμί και συχνά τυρί

Σαλάτα και φρούτο ή γλυκό

Δεύτερο Γεύμα:

Τα ίδια τρόφιμα όπως το κύριο γεύμα σε μικρότερες ποσότητες ή μπορεί να περιοριστεί σε:

Σαλάτα, φρούτο, γλυκό, γιαούρτι ή γάλα ή αυγό ή τυρί και πατάτες ή

ζυμαρικά ή ρύζι

Κάθε Ενδιάμεσο Γεύμα:

Μπορεί να αποτελείται από ένα φρούτο ή ένα χυμό φρούτων ή ένα γιαούρτι

Κατάρτιση λίστας προμηθειών

Ακολουθώντας, καταρτίζεται λίστα προμηθειών εβδομάδος από τον διοικητικό υπάλληλο και τον υπεύθυνο κουζίνας για τις ποσότητες και τα είδη τροφίμων που απαιτούνται για την προετοιμασία των προγραμματισμένων φαγητού της εβδομάδας και υποβάλλεται προς έγκριση στον Επιστημονικό Υπεύθυνο.

Προτεινόμενο Ημερήσιο Πρόγραμμα Λειτουργίας

Ακολουθεί προτεινόμενο Ημερήσιο Πρόγραμμα Λειτουργίας του Οικοτροφείου. Η τήρηση του προγράμματος δεν πρέπει να είναι αυτοσκοπός αλλά πρέπει να προσαρμόζεται στις ανάγκες των ενοίκων και στις προτάσεις της Πολυκλαδικής Θεραπευτικής ομάδας κάθε δομής.

Προτεινόμενο Ημερήσιο Πρόγραμμα Λειτουργίας

Νυκτερινή Βάρδια	Νοσηλευτές	Νοσηλευτές και Γενικών καθηκόντων/ υπεύθυνοι ενοίκων				Γενικών Καθηκόντων/ Καθαριότητα
		Καθαριότητα Ενοίκων	Ρούχα	Ασθενείς	Φαγητό	
23:00 – 24:00	Νοσηλεία		Πλυντήριο/ Στεγνωτήριο	Ανάπαυση		Καθαριότητα Κτιρίου/
00:00 – 01:00		Αλλαγή λερωμένων πανών-ρούχων/ ατομική καθαριότητα		Ανάπαυση		
01:00 – 02:00		Αλλαγή λερωμένων πανών-ρούχων/ ατομική καθαριότητα		Ανάπαυση		
02:00 – 03:00			Σιδέρωμα	Ανάπαυση		
03:00 – 04:00			Σιδέρωμα	Ανάπαυση		
04:00 – 05:00		Αλλαγή λερωμένων πανών-ρούχων/ ατομική καθαριότητα		Ανάπαυση		
05:00 – 06:00		Αλλαγή λερωμένων πανών-ρούχων/ ατομική καθαριότητα		Ανάπαυση		
06:00 – 07:00	Λογοδοσία		Καθαριότητα σαλονιού	Ανάπαυση		

Πρωινή Βάρδια	Νοσηλευτές	Νοσηλευτές και Γενικών καθηκόντων/ υπεύθυνοι ενοίκων			Γενικών καθηκόντων/ κουζίνα Φαγητό	Γενικών Καθηκόντων/ Καθαριότητα Καθαριότητα Κτιρίου/
		Καθαριότητα ενοίκων	Ρούχα	Ασθενείς		
Ωρα 07:00 – 08:00	Νοσηλεία	Αλλαγή λερωμένων πανών-ρούχων/ ατομική καθαριότητα		Αφύπνιση	Καθαριότητα κουζίνας/ αποθηκών	Καθιστικό/ γραφεία
08:00 – 09:00		Αλλαγή λερωμένων πανών-ρούχων/ ατομική καθαριότητα			Προετοιμασία πρωινού/ Πρωινό	Μπάνια προσωπικού/ Τραπεζαρία/ απασχόληση
09:00 – 10:00	Πιέσεις/ θερμοκρασίες- Χορήγηση Φάρμακων/ Νοσηλεία	Μπάνια	Τακτοποίηση Ρουχισμού/ Προσωπικών Ειδών		Προετοιμασία γεύματος	Δωμάτια
10:00 – 11:00		Μπάνια	Τακτοποίηση Ρουχισμού/ Προσωπικών Ειδών	Απασχόληση	Καφές/ Πορτοκαλάδα-	Δωμάτια
11:00 – 12:30			Πλυντήρια	Απασχόληση	Προετοιμασία γεύματος	Δωμάτια
12:30 – 13:30			Πλυντήρια	Ελεύθερη ώρα	Προετοιμασία γεύματος/ στρώσιμο τραπεζαρίας	Δωμάτια
13:30 – 14:00			Άπλωμα ρούχων		Γεύμα	Δωμάτια
14:00 – 15:00	Χορήγηση Φάρμακων/ Λογοδοσία	Αλλαγή λερωμένων πανών-ρούχων/ ατομική καθαριότητα	Άπλωμα ρούχων	Ανάπαυση	Καθαριότητα κουζίνας/ σκευών/ αποθηκών	Τραπεζαρία

Απογευματινή Βάρδια	Νοσηλευτές	Νοσηλευτές και Γενικών καθηκόντων/ υπεύθυνοι ενοίκων και κουζίνα				Γενικών Καθηκόντων/ Καθαριότητα
	Νοσηλεία	Καθαριότητα ενοίκων	Ρούχα	Ασθενείς	Φαγητό	Καθαριότητα Κτιρίου/
15:00 – 16:00			Τακτοποίηση Ρουχισμού/ Λινοθήκης	Ανάπαυση		Κήπος
16:00 – 17:00		Αλλαγή λερωμένων πανών-ρούχων/ ατομική καθαριότητα	Τακτοποίηση προσωπικών αντικειμένων	Ανάπαυση		Χώροι Υποδοχής
17:00 – 18:00	Πιέσεις/ θερμοκρασίες		Πλυντήρια	Αφύπνιση	Καφές/ Πορτοκαλάδα	Βοηθητικοί Χώροι
18:00 – 19:30			Πλυντήρια	Απασχόληση	Προετοιμασία δείπνου	Τραπεζαρία
19:30 – 20:30			Άπλωμα ρούχων		Δείπνο	Δωμάτια
20:30 – 21:30	Νοσηλεία			Απασχόληση (Τηλεόραση)	Καθαριότητα κουζίνας, Σκευών/ αποθηκών	Δωμάτια
21:30 – 22:30	Πιέσεις/ θερμοκρασίες – Χορήγηση Φαρμάκων Λογοδοσία	Αλλαγή λερωμένων πανών-ρούχων/ ατομική καθαριότητα		Ανάπαυση		
22:30 – 23:00	Χορήγηση Υπναγωγών		Σιδέρωμα	Ανάπαυση		

Ημερήσια Λειτουργία

Καθαριότητα Χώρων: Γίνεται από ένα άτομο το πρωί και ένα το απόγευμα. Η καθαριότητα ξεκινά από το σαλόνι και τα γραφεία. Μετά το πρωινό καθαρίζεται η τραπεζαρία. Στην καθαριότητα και τακτοποίηση των δωματίων θα πρέπει να ενθαρρύνονται να βοηθούν και οι ένοικοι. Η κουζίνα και η αποθήκη τροφίμων καθώς και τα σκεύη φαγητού καθαρίζονται από τον υπεύθυνο κουζίνας. Χρησιμοποιείται διαφορετική σφουγγαρίστρα και κάδος για την κουζίνα, διαφορετική για τα δωμάτια και τα μπάνια και διαφορετική για τους χώρους διημέρευσης και εστίασης.

Πλυντήρια και άπλωμα ρούχων: Πλυντήρια και άπλωμα ρούχων γίνονται από τους εργαζόμενους γενικών καθηκόντων ή τους νοσηλευτές και όχι από τους υπεύθυνους καθαριότητας. Το σιδέρωμα γίνεται κατά τη διάρκεια της νυχτερινής βάρδιας. Τα σεντόνια στέλνονται στο καθαριστήριο κάθε Δευτέρα και Πέμπτη εκτός εάν υπάρχει επαγγελματικό πλυντήριο και στεγνωτήριο στο Οικοτροφείο και τα κλινოსκεπάσματα πλένονται εκεί.

Τα άπλυτα κλινოსκεπάσματα και πετσέτες τοποθετούνται από κάθε βάρδια σε ειδικές (πχ μαύρες) σακούλες οι οποίες δένονται και επάνω τους γράφεται η ποσότητα ανά είδος που περιέχουν.

Τα άπλυτα ρούχα των ασθενών μπαίνουν σε κάδους και χωρίζονται σε λευκά και χρωματιστά.

Σερβίρισμα: Σερβίρισμα φαγητού στην κουζίνα: γίνεται πάντα παρουσία νοσηλεύτη. Σερβίρισμα φαγητού και φαγητό στην τραπεζαρία: γίνεται παρουσία όλης της βάρδιας.

Προμήθειες/ καταμέτρηση αποθήκης: Καθημερινά στην αρχή και στη λήξη της βάρδιας.

Παραγγελίες: Γίνονται από τον διοικητικό υπάλληλο μετά από έγκριση του επιστημονικού υπεύθυνου και του κεντρικού λογιστηρίου της Κλίμακας.

Παραλαβή προϊόντων: Καταμέτρηση κατά την παραλαβή και αντιστοίχιση με ό,τι αναγράφεται στο τιμολόγιο.

Προσωπικά Είδη και Υγιεινή Ενοίκων

Στη δομή πρέπει να διασφαλίζονται οι κάτωθι κανόνες υγιεινής και τήρησης προσωπικών αντικειμένων των ενοίκων:

1. Κάθε ένοικος πρέπει να έχει την προσωπική του οδοντόβουρτσα
2. Κάθε ένοικος πρέπει να έχει το προσωπικό του σφουγγάρι
3. Κάθε ένοικος πρέπει να έχει την προσωπική του χτένα/ βούρτσα μαλλιών
4. Σε κάθε ένοικο πρέπει να χρησιμοποιείται ατομικό ξυραφάκι μιας χρήσης
5. Κάθε ένοικος πρέπει να έχει τις προσωπικές του αλλαξιές ρούχων και εσωρούχων με το όνομά του ραμμένο ή γραμμένο με ανεξίτηλο μαρκαδόρο
6. Τα αντικείμενα και τα προσωπικά είδη των ενοίκων πρέπει να φυλάσσονται μέσα στις ατομικές τους ντουλάπες που βρίσκονται στο δωμάτιό τους
7. Κάθε ένοικος πρέπει να χρησιμοποιεί ξεχωριστή πετσέτα μπάνιου και προσόψια

8. Οι πετσέτες και τα προσόψια, καθώς και τα σεντόνια που πλένονται στο οικοτροφείο πρέπει να πλένονται σε υψηλή θερμοκρασία (90°)
9. Τα εσώρουχα των ενοίκων πρέπει να πλένονται ξεχωριστά από τα υπόλοιπα ρούχα, επίσης σε υψηλή θερμοκρασία (90°)
10. Σε κάθε δομή πρέπει να υπάρχει εβδομαδιαίο πρόγραμμα μπάνιων των ενοίκων και να λαμβάνεται μέριμνα για τακτικό κόψιμο νυχιών και κούρεμα των ενοίκων, περιποίηση αυτιών, καθώς και καθημερινό ξύρισμα των ανδρών
11. Κάθε ένοικος πρέπει να τρώει σε τραπέζι, ή σε τραπεζοτουαλέτα και να χρησιμοποιεί πλήρες σερβίτσιο αποτελούμενο από πιάτο για το φαγητό, πιάτο για γλυκό ή φρούτο, πιρούνι ή κουτάλι και μικρό πιρούνι ή κουτάλι για το γλυκό και το φρούτο.

Έξοδος Ενοίκων από τη Δομή

Για κάθε έξοδο ενοίκων από την Δομή απαιτείται χορήγηση έγγραφης άδειας εξόδου υπογεγραμμένης από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο της Δομής.

Στην άδεια πρέπει να αναγράφεται η ημερομηνία, το ονοματεπώνυμο των ενοίκων και των συνοδών τους, ο λόγος εξόδου, η διάρκεια της εξόδου και ο υπεύθυνος της δράσης.

Σε περίπτωση που προβλέπεται διανυκτέρευση εκτός της δομής, ο υπεύθυνος της δράσης πρέπει να φέρει τα βιβλιάρια και τις αστυνομικές ταυτότητες των ενοίκων, την φαρμακευτική τους αγωγή και ένα σετ πρώτων βοηθειών.

Άδεια για διανυκτέρευση ενοίκου στην οικογένειά του ή σε φιλικά σπίτια δίνεται μόνο μετά από έγγραφη αίτηση του ενδιαφερόμενου οικογενειακού μέλους και με παρακράτηση της αστυνομικής ταυτότητάς του για το διάστημα απουσίας του ενοίκου.

Απομάκρυνση Εργαζομένων από τον Χώρο Εργασίας

Για κάθε απομάκρυνση εργαζόμενου από τον χώρο εργασίας για υπηρεσιακές ανάγκες που υπερβαίνει την μισή ώρα και δεν αφορά έξοδο ενοίκων (οπότε υπάρχει άδεια εξόδου) απαιτείται Υπηρεσιακό Σημείωμα υπογεγραμμένο από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο της Δομής.

Στο Υπηρεσιακό Σημείωμα πρέπει να αναγράφεται η ημερομηνία, ο λόγος απομάκρυνσης από τη δομή, το χρονικό διάστημα απουσίας και η προβλεπόμενη ώρα αποχώρησης από τη δομή και επιστροφής σε αυτήν.

Χρήση Υπηρεσιακού Αυτοκινήτου της Δομής

Σε περίπτωση ύπαρξης υπηρεσιακού αυτοκινήτου στη Δομή, είναι απαραίτητο να τηρούνται τα απαραίτητα έγγραφα (ασφαλιστήριο, μισθωτήριο, άδεια κυκλοφορίας) εντός του αυτοκινήτου. Παράλληλα πρέπει να διασφαλίζεται η σωστή του χρήση και η καλή του λειτουργία και συντήρηση. Επίσης, στο όχημα πρέπει να υπάρχει πυροσβεστήρας, σετ πρώτων βοηθειών και κατάλογος τηλεφώνων πρώτης ανάγκης.

Οι κινήσεις του οχήματος καταγράφονται σε Ημερολόγιο Κίνησης το οποίο φυλάσσεται στο γραφείο του Διοικητικού Υπαλλήλου. Σε αυτό περιγράφεται κάθε κίνηση του αυτοκινήτου ως εξής:

Ημερομηνία, ονοματεπώνυμο οδηγού του αυτοκινήτου, αριθμός κυκλοφορίας οχήματος, λόγος κίνησης, επιβαίνοντες, ώρα παραλαβής και παράδοσης οχήματος, έλεγχος σημείων και ενδείξεις χιλιομετρητή κατά την παραλαβή και κατά την παράδοση και υπογραφή του οδηγού.

Μεταφορά Ενοίκου σε Γενικό Νοσοκομείο

Πραγματοποιείται μετά από εισήγηση του θεράποντος ιατρού.

Συνοδευτικά έγγραφα:

1. Αντίγραφο Ενημερωτικού σημειώματος
2. Αντίγραφο Φύλλου Νοσηλείας (Παθολογικό Ιστορικό)
3. Αντίγραφο Ψυχιατρικής Γνωμάτευσης
4. Αντίγραφο Φαρμακευτικής Αγωγής
5. Προηγούμενες Ιατρικές-Εργαστηριακές Εξετάσεις

Μεταφορά Ενοίκου σε Ψυχιατρικό Νοσοκομείο

Πραγματοποιείται μετά από εισήγηση του θεράποντος ψυχιάτρου, εφόσον έχει διαφανεί αδυναμία από την Επιστημονική και Πολυκλαδική Ομάδα του Οικοτροφείου να διαχειριστεί το περιστατικό.

Συνοδευτικά έγγραφα:

- 1 Αντίγραφο Ενημερωτικού σημειώματος
- 2 Αντίγραφο Φύλλου Νοσηλείας (Παθολογικό Ιστορικό)
- 3 Αντίγραφο Ψυχιατρικού Ιστορικού
- 4 Αντίγραφο Ψυχιατρικής Γνωμάτευσης
- 5 Αντίγραφο Φαρμακευτικής Αγωγής
- 6 Προηγούμενες Ιατρικές-Εργαστηριακές Εξετάσεις

Αντιμετώπιση Κρίσεων

1. Ο ρόλος της Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας είναι ιδιαίτερα σημαντικός τόσο στην πρόληψη και στην αντιμετώπιση των κρίσεων όσο και στην επεξεργασία του συμβάντος και του αντίκτυπου το οποίο αυτό έχει στα μέλη του Οικοτροφείου.

2. Σε κάθε περίπτωση κρίσης μέσα στο Οικοτροφείο το προσωπικό πρέπει να επικοινωνεί με τον Υπεύθυνο εφόσον αυτός δεν είναι παρόν ή και με το πλησιέστερο νοσοκομείο.

3. Το προσωπικό πρέπει να εκπαιδεύεται στην παροχή πρώτων βοηθειών καθώς και στην αντιμετώπιση αυτοτραυματισμού ή απόπειρας αυτοκτονίας. Αρμόδιος για την οργάνωση και τον συντονισμό αυτής της εκπαίδευσης είναι ο Επιστημονικά Υπεύθυνος.

4. Κατά την αντιμετώπιση κρίσεων το προσωπικό πρέπει πρώτα να μεριμνά για την ασφάλεια, την επαρκή επιτήρηση του ενοίκου και την επικοινωνία μαζί του. Αν η επικοινωνία δεν είναι εφικτή, ενδέχεται να απαιτείται απομόνωση του ατόμου σε ήσυχο και ελεγχόμενο μέρος ή η μεταφορά του σε νοσοκομείο. Ο Επιστημονικά Υπεύθυνος

εξασφαλίζει τις απαραίτητες διασυνδέσεις με τις εξειδικευμένες υπηρεσίες υγείας για τις περιπτώσεις αυτές.

5. Κατά την αντιμετώπιση κρίσεων πρέπει να γίνεται κατανοητή η επιφυλακτικότητα και ο φόβος του ατόμου το οποίο χρίζει βοήθειας. Η παροχή αυτής της βοήθειας καθώς και η προσπάθεια επικοινωνίας πρέπει να γίνονται με ιδιαίτερη υπομονή. Οποιαδήποτε μετατροπή της αναγκαιάς και σταθερής στάσης του προσωπικού σε καταπιεστική και τιμωρητική, πρέπει να αποφεύγεται.

6. Σε περίπτωση έντονων διεγέρσεων ή επικίνδυνων καταστάσεων όπου κάθε προηγούμενη προσπάθεια αντιμετώπισης του περιστατικού έχει αποτύχει, ζητείται βοήθεια από την ΚΛΙΜΑΚΑ, το τοπικό νοσοκομείο ή άλλες δημόσιες υπηρεσίες υγείας. Σε σπάνιες αλλά εξαιρετικά επικίνδυνες καταστάσεις όπου ο ένοικος είναι οπλισμένος και απειλείται η σωματική ακεραιότητα άλλων ατόμων, ζητείται η βοήθεια της αστυνομίας.

Σχέδιο Εκκένωση Κτιρίου σε περίπτωση σεισμού, φωτιάς, απειλής άγνωστης αιτιολογίας κλπ.

Η δομή έχει καταρτίσει σχέδιο δράσης σε περιπτώσεις ανάγκης. Το σχέδιο περιλαμβάνει και τα ακόλουθα:

Δημιουργία Ομάδας άμεσης Παρέμβασης στην κρίση, σχέδιο εκκένωσης κτιρίου, καθορισμός σημείων συνάντησης, επικοινωνία με τοπικές αρχές και με σώματα ασφαλείας.

1 Οξεία Φάση (άμεσα)

Αξιολόγηση της κατάστασης, εκκένωση κτιρίου, κλήση Ομάδας Παρέμβασης, επικοινωνία με αρχές ασφαλείας (Πυροσβεστικό Σώμα, Ελληνική Αστυνομία, Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας, Οργανισμός Πολιτικής Προστασίας), ενημέρωση Κεντρικών Γραφείων του Φορέα

2 Βραχεία Φάση (επόμενο 24ωρο)

Αξιολόγηση της κατάστασης και των αναγκών. Μεταφορά σε ασφαλή τόπο ή επιφυλακή,

3 Μακροπρόθεσμη Φάση

Εφοδιασμός με προμήθειες για ένα μήνα
Πλεόνασμα φαρμάκων
Τόπος καταλύματος

Αποχώρηση Ενοίκου από τη Δομή

Πραγματοποιείται μετά από πρόταση του Επιστημονικά Υπευθύνου προς την Ιατρική Υπηρεσία του Φορέα, με σύμφωνη γνώμη της Επιστημονικής Ομάδας της Δομής και του Νομικού Συμβούλου του Φορέα.

Σε περίπτωση όπου επίκειται μεταφορά είτε σε οικογενειακό ή φιλικό περιβάλλον, είτε σε άλλη δομή προστατευμένης κατοικίας ή ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης, εξετάζονται τα ακόλουθα:

Εξέταση των αιτιών

Νομική κάλυψη και προστασία του Ενοίκου
 Διασφάλιση των οικονομικών και περιουσιακών στοιχείων του Ενοίκου
 Εξασφάλιση καλών συνθηκών διαβίωσης

Τήρηση Αρχείου Ενοίκου

Σύμφωνα με το ΦΕΚ αρ. 661 (23 Μαΐου 2000, Άρθρο 8), οι Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης οφείλουν να παρέχουν υπηρεσίες στους ενοίκους τους, όπως τη χορήγηση φαρμακευτικής αγωγής, την εκπαίδευση σε δεξιότητες ανεξάρτητης διαβίωσης και σε κοινωνικές δεξιότητες, την ψυχολογική στήριξη, τη συμμετοχή των ενοίκων σε δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου και τη συνεχή αξιολόγηση των δραστηριοτήτων για τη διασφάλιση της ποιότητας της φροντίδας ψυχικής υγείας. Ο Επιστημονικά Υπεύθυνος και η Πολυκλαδική Θεραπευτική Ομάδα οφείλουν να καταρτίζουν εξαμηνιαίο πρόγραμμα για κάθε μια από τις ανωτέρω παρεχόμενες υπηρεσίες καθώς επίσης και Ατομικό Θεραπευτικό Πρόγραμμα για κάθε φιλοξενούμενο άτομο στο οποίο αποτυπώνονται τα ανωτέρω, και καταγράφονται λεπτομερώς και συστηματικά με την ενεργό συμμετοχή του ενδιαφερομένου στον ατομικό του φάκελο. Το Ατομικό Θεραπευτικό Πρόγραμμα αναθεωρείται τουλάχιστον κάθε εξάμηνο και η πλήρης και ακριβής εφαρμογή του ελέγχεται από τον Φορέα στον οποίο ανήκει η Μονάδα.

Προσωπικό Αρχείο

Σε κάθε Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης (Οικοτροφεία, Ξενώνες, Προστατευμένα Διαμερίσματα) πρέπει να τηρείται **Προσωπικό Αρχείο** για κάθε ένοικο το οποίο να περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

Ενημερωτικό Σημείωμα

Συνοπτικές πληροφορίες σχετικά με τα δημογραφικά στοιχεία του ενοίκου, το ιστορικό του, τις σχέσεις με συγγενείς, τα οικονομικά στοιχεία, τις συνήθειες, τα πιθανά προβλήματα που παρουσιάζονται κ.τ.λ.

Συμπληρωμένο «Ερωτηματολόγιο Κατάρτισης Ατομικού Θεραπευτικού Προγράμματος»

Αποτελείται από σύντομη καταγραφή κοινωνικού, παθολογικού και ψυχιατρικού ιστορικού, αξιολογήσεις, ενδείξεις υποτροπών, ιδιαίτερες συνήθειες και ενδιαφέροντα, φαρμακευτική αγωγή και προγραμματισμό παρεμβάσεων και στόχων).

Νοσηλευτικό Ημερολόγιο Ενοίκου

Συμπληρώνεται από τους νοσηλευτές αναφοράς σε εβδομαδιαία βάση. Οι πληροφορίες αντλούνται από το ημερήσιο φύλλο αναφοράς συμπεριφοράς, κοινωνικότητας και παθολογικών προβλημάτων, που συμπληρώνεται καθημερινά.

Ημερολόγιο Ενοίκου

Τηρείται σε καθημερινή βάση. Η ενημέρωσή του γίνεται από τους νοσηλευτές και τα πρόσωπα αναφοράς σε συνεργασία με τον Ψυχολόγο της δομής. Οι παρατηρήσεις που καταγράφονται αφορούν στη συμπεριφορά του ενοίκου, τις αντιδράσεις, τη λειτουργικότητα, τα παθολογικά ή ψυχιατρικά προβλήματα που μπορεί να

παρουσιαστούν, την επίτευξη των θεσπιζόμενων στόχων, την συμμετοχή στο καθημερινό πρόγραμμα, την συμπεριφορά του στην ομάδα απασχόλησης, και τη συμπεριφορά του ενοίκου στη θεραπευτική ομάδα.

Κοινωνικό Ιστορικό

Αποτελείται από την καταγραφή των κοινωνικών και οικογενειακών στοιχείων του ενοίκου, από το ιστορικό επαφών του με το οικογενειακό και φιλικό του πλαίσιο και από την καταγραφή των εξόδων του από το Οικοτροφείο.

Οικονομικό Ιστορικό

Αποτελείται από την καταγραφή των οικονομικών και περιουσιακών στοιχείων του ενοίκου, από τα έξοδα του και από την αναφορά για τον τρόπο διαχείρισης των περιουσιακών του στοιχείων.

Ψυχιατρικό Ιστορικό

Αποτελείται από το ιστορικό, τις διαγνώσεις και από πληροφορίες που σχετίζονται με την ψυχική ασθένεια του ενοίκου.

Γενικό Ιατρικό Ιστορικό

Αποτελείται από κάθε σχετική πληροφορία που είναι διαθέσιμη για τον ένοικο (πχ Παθολογικό ιστορικό - ασθένειες του παρελθόντος, σακχαρώδης διαβήτης, αρτηριακή υπέρταση, καρκίνος, τραύματα, οφθαλμοπάθειες, γαστρικό έλκος, πνευμονίες, άσθμα και άλλες σημαντικές ασθένειες. Οδοντιατρικό Ιστορικό, Γυναικολογικό Ιστορικό, κτλ).

Τέλος, σε αυτό αναγράφονται οι εντολές των ιατρών που αφορούν στον ένοικο όπως εντολές για εξετάσεις που πρέπει να γίνονται στους ενοίκους (πλήρης εργαστηριακός έλεγχος, μικροβιολογικός έλεγχος, προγραμματισμός ακτινογραφιών και αξονικών, καθώς και παθολογικές, νευρολογικές χειρουργικές, δερματολογικές, οφθαλμολογικές εξετάσεις που γίνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα) και οι αλλαγές στην φαρμακευτική αγωγή.

Τακτικές Αξιολογήσεις

- a. Ψυχιατρική Αξιολόγηση
- b. Ψυχολογική Αξιολόγηση (MMSE, BPRS, ADL, IADL)
- c. Φυσικοθεραπευτική Αξιολόγηση
- d. Εργοθεραπευτική Αξιολόγηση
- e. Ιατρικές Εξετάσεις

Φωτογραφικό Υλικό

Το αρχείο αυτό περιλαμβάνει φωτογραφίες του ενοίκου σε προηγούμενες περιόδους της ζωής του, εφόσον υπάρχουν, καθώς και κατά τη συμμετοχή του σε δραστηριότητες και εκδηλώσεις, κατά τον ελεύθερο χρόνο του κτλ

Τήρηση Φακέλου Γενικού Περιεχομένου

Το **Προσωπικό Αρχείο Ενοίκου** συνοδεύεται από **Φάκελο Γενικού Περιεχομένου** που αποτελείται από τα ακόλουθα:

1. Αλφαβητικός Κατάλογος Ενοίκων με Ηλικία και Διαγνώσεις
2. Τηλέφωνα Επικοινωνίας Συγγενών ή φιλικών προσώπων
3. Ασφαλιστικοί Οργανισμοί Ενοίκων
4. Άτομα Αναφοράς/ Απόφαση Ορισμού Προσώπων Αναφοράς
5. Λίστα Εργαζομένων, Ειδικότητα, Ημερομηνία Πρόσληψης και Τηλέφωνο Επικοινωνίας
6. Πρόγραμμα Απασχόλησης τρέχοντος Μηνός
7. Πρόγραμμα Φαγητού τρέχοντος Μηνός
8. Πρόγραμμα Εργασίας τρέχοντος Μηνός
9. Απόφαση Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για χορήγηση Άδειας Ίδρυσης στη Δομή
10. Απόφαση Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για χορήγηση Άδειας Λειτουργίας στη Δομή
11. Σχετικά ΦΕΚ (όπως αναγράφονται στον παρόντα κανονισμό)

Το Προσωπικό Αρχείο Ενοίκου οργανώνεται και εμπλουτίζεται από όλους τους εμπλεκόμενους εργαζόμενους. Ο συντονισμός του γίνεται από τον Υπεύθυνο Νοσηλευτή Νοσηλείας και τον Κοινωνικό Λειτουργό της Δομής.

Οργάνωση Αρχείου Οικοτροφείου

Βιβλίο Επικοινωνίας Βαρδιών

Σε αυτό το βιβλίο γράφονται όλα όσα έχουν συμβεί κατά την διάρκεια μιας βάρδιας έτσι ώστε να υπάρχει συνέχεια μεταξύ των βαρδιών και πληρέστερη ενημέρωση των εργαζομένων και του επιστημονικού προσωπικού. Αναγράφονται τα ονόματα των ατόμων που εργάζονται σε κάθε βάρδια, το φαγητό, οι καιρικές συνθήκες κτλ, και καταγράφεται κάθε νοσηλευτική πράξη που γίνεται.

Επίσης, σε μια κατάσταση με τα ονόματα των ενοίκων καταγράφεται η συμπεριφορά, η κοινωνικότητα και οι ώρες ύπνου του κάθε ενοίκου, το αν έφαγε ή όχι, καθώς και οι τυχόν διακυμάνσεις στη διάθεση και την λειτουργικότητά του.

Τέλος, καταγράφονται τυχόν κτιριακά προβλήματα που προκύπτουν και οι ενέργειες που πρέπει να γίνουν για την επίλυσή τους.

Βιβλίο Απασχόλησης και Θεραπευτικών Ομάδων

Σε αυτό καταχωρούνται οι αναφορές από τις ομάδες απασχόλησης και από τις θεραπευτικές ομάδες. Το βιβλίο ενημερώνεται από τους υπεύθυνους των ομάδων και χρησιμοποιείται και ως βοήθημα για την σύνταξη των ατομικών θεραπευτικών προγραμμάτων των ασθενών.

Ημερολόγιο Δομής

Σε αυτό καταγράφεται από τους υπεύθυνους νοσηλευτές, τους υπεύθυνους βαρδιών, τον διοικητικό, το εξειδικευμένο προσωπικό και τον επιστημονικό υπεύθυνο κάθε πληροφορία που σχετίζεται με την λειτουργία του οικοτροφείου, τις επιμέρους δραστηριότητες (οργάνωση ομάδων με ενοίκους, με άτομα αναφοράς κτλ) και που μπορεί να χρησιμεύσει στην καλύτερη οργάνωση των βαρδιών αλλά και στην διοίκηση.

Επίσης, καταγράφεται η επικοινωνία με τους εξωτερικούς συνεργάτες, το νοσοκομείο, τους θεράποντες ιατρούς, τον Επιστημονικό Υπεύθυνο και τα κεντρικά της Κλίμακας.

Τέλος, καταγράφονται ως γεγονότα οι παραγγελίες, οι παραλαβές και οι αποστολές, η αποστολή αιτήσεων για έγκριση δαπάνης κτλ.

Βιβλίο Παραλαβής-Παράδοσης Υπηρεσιών

Σε αυτό το βιβλίο καταγράφονται τα ονόματα των εργαζομένων σε κάθε βάρδια (πρωινή, απογευματινή, βραδινή) και ο εργαζόμενος υπογράφει κατά την ώρα προσέλευσης και την ώρα αποχώρησης.

Το βιβλίο βρίσκεται σε εμφανές μέρος και η τήρηση του ωραρίου ελέγχεται από τον Διοικητικό Υπάλληλο και τους υπεύθυνους βάρδιας.

Φύλλα Παρακολούθησης Ενοίκων

Ενημερώνονται σε καθημερινή βάση ανά βάρδια από τους εργαζόμενους και είναι τα εξής:

✓ **Στικ Σακχάρου**

Είναι εβδομαδιαίο. Σε αυτό αναγράφονται οι τιμές σακχάρου. Επίσης για τον διαβητικό ένοικο υπάρχει φυλλάδιο στο οποίο αναγράφεται το σημείο στο οποίο γίνεται η ινσουλίνη η οποία γίνεται κυκλικά (αριστερό πόδι, αριστερό χέρι, δεξί πόδι, δεξί χέρι) και το χρονικό σημείο της ημέρας (πρωί, μεσημέρι, βράδυ).

✓ **Σίτηση και χρήση αλκοόλ**

Σε αυτό αναγράφεται η σίτηση των ενοίκων που βγαίνουν στην κοινότητα και κάνουν χρήση αλκοόλ. Είναι εβδομαδιαίο και η συμπλήρωσή του γίνεται από κάθε βάρδια.

✓ **Πίεση**

Είναι εβδομαδιαίο. Σε αυτό αναγράφονται τα ονόματα των ενοίκων των οποίων η πίεση πρέπει να παρακολουθείται δυο φορές την ημέρα μετά από εντολή ιατρού.

✓ **Πρόγραμμα Τραπεζαρίας**

Βγαίνει εβδομαδιαίως και αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων. Σε αυτό γράφονται οι ένοικοι που μπορούν να βοηθήσουν στην ετοιμασία της τραπεζαρίας και στο πλύσιμο και τακτοποίηση των σκευών. Αποτελεί μέρος του Προγράμματος Απασχόλησης.

✓ **Πρόγραμμα Μπάνιου**

Βγαίνει εβδομαδιαίο πρόγραμμα μπάνιων των ενοίκων το οποίο αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων και στο οποίο σημειώνεται κάθε πότε γίνεται το μπάνιο τους.

✓ **Πρόγραμμα Εκμάθησης Τουαλέτας**

Είναι εβδομαδιαίο. Σε αυτό αναγράφονται οι ώρες κένωσης και ούρησης των ενοίκων που έχουν πρόβλημα ακράτειας. Το πρόγραμμα αυτό έχει ως σκοπό να οδηγείται ο ένοικος στην τουαλέτα πριν την συνήθη ώρα που λερώνεται, αρχικά από τους εργαζόμενους και αργότερα μόνος του.

✓ **Ύπνος**

Είναι εβδομαδιαίο. Σε αυτό αναγράφονται οι ώρες ύπνου των ενοίκων με σκοπό την καλύτερη ενημέρωση του θεράποντος ιατρού και τον έγκαιρο εντοπισμό συμπτωμάτων υποτροπής ή αλλαγής διάθεσης και συνηθειών.

Οργάνωση Διοικητικού Τομέα

Βιβλίο Πρωτοκόλλου

Πρωτοκολλούνται εισερχόμενα & εξερχόμενα έγγραφα τα οποία αποστέλλονται & παραλαμβάνονται είτε με αλληλογραφία, είτε με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, είτε με φάξ.

Βιβλίο Εισόδου – Εξόδου Ενοίκων

Σ' αυτό το βιβλίο αναγράφονται τα ονόματα των ενοίκων των οικοτροφείων, οι ημερομηνίες εισόδου στο οικοτροφείο και αποχώρησής τους από αυτό.

Βιβλίο Πρακτικών Συναντήσεων Εργαζομένων

Αναγράφονται οι συναντήσεις του προσωπικού, ο τόπος και ο χρόνος διεξαγωγής τους, οι συμμετέχοντες σε αυτές, τα θέματα που συζητήθηκαν, και οι λύσεις / προτάσεις που συμφωνήθηκαν.

Μικρό Ταμείο

Βιβλίο που αποτελείται από τις καταστάσεις εσόδων-εξόδων του Μικρού Ταμείου. Δηλαδή οι δαπάνες που έχουν γίνει από τους ίδιους τους ασθενείς στο πλαίσιο ανάπτυξης των κοινωνικών τους δεξιοτήτων, στην εκπαίδευση τους στην διαχείριση των χρημάτων και στις συναλλαγές με τους καταστηματάρχες της κοινότητας μέσω της διαδικασίας αγοράς ειδών μικρής αξίας.

Στο βιβλίο συμπεριλαμβάνεται η απόδειξη είσπραξης της τραπεζικής επιταγής και επισυνάπτονται οι αποδείξεις εξόδων στις οποίες αναγράφονται τα ονόματα των ενοίκων και των συνοδών τους στη δραστηριότητα.

Στο τέλος κάθε μήνα υποβάλλεται απολογισμός χρήσης στην Οικονομική Διεύθυνση του Φορέα στον οποίο επισυνάπτεται σχετική έκθεση.

Βιβλίο Καταγραφής Συνδέσεων Τηλεψυχιατρικής

Περιλαμβάνει την ημερομηνία και ώρα σύνδεσης, τη διάρκεια, τον καλούντα και τον καλούμενο και το αντικείμενο της σύνδεσης.

Αρχειό

Τήρηση εισερχόμενης-εξερχόμενης αλληλογραφίας, αποφάσεων, παλαιών προγραμμάτων εργασίας, απασχόλησης, φαγητού κτλ.

Διαχείριση Οικονομικών και Περιουσιακών Στοιχείων, Πρόβλεψη Αναγκών, Δαπάνες, Τήρηση Βιβλίων

Πάγια/ Διαχείριση Υλικού/ Διμηνιαία Έκθεση Καταγραφής Περιουσίας Οικοτροφείου

Σύμφωνα με την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (αριθμός φύλλου 661, 23 Μαΐου 2000), όπου αναφέρονται οι γενικές κατευθύνσεις διαχείρισης των Μονάδων Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης:

«Το σύνολο των απασχολούμενων και των χρηστών-ενοίκων κάθε Μονάδας Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης ή Προγράμματος Προστατευμένων Διαμερισμάτων είναι υπεύθυνοι-υπόλογοι για την κινητή και ακίνητη περιουσία της μονάδας ή του προγράμματος και είναι ισομερώς υπόλογοι για αυτήν στο φορέα στον οποίο ανήκει η Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης ή το Πρόγραμμα Προστατευμένου Διαμερίσματος (Κεφάλαιο Δ, άρθρο 18, γενικές κατευθύνσεις, παράγραφος 2).»

Στην προσπάθεια καλύτερης διαχείρισης του Οικοτροφείου στο τέλος κάθε μονού μήνα του έτους συντάσσεται και παραδίδεται στον Επιστημονικό Υπεύθυνο του Οικοτροφείου έκθεση καταγραφής των περιουσιακών στοιχείων του φορέα και πρωτόκολλο καταστροφής παγίων. Η έκθεση συντάσσεται από τον Διοικητικό, υπογράφεται από τον Διοικητικό, τους δύο Υπεύθυνους Νοσηλευτές και έναν εκπρόσωπο των ενοίκων και κοινοποιείται στην Οικονομική Διεύθυνση και στο Διοικητικό Συμβούλιο του Φορέα.

Τον μήνα Ιανουάριο κάθε έτους γίνεται απογραφή της περιουσίας της Μονάδας Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης η οποία κατατίθεται στην Οικονομική Διεύθυνση του Φορέα. Κάθε αντικείμενο που δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί επειδή τέθηκε εκτός λειτουργίας ή αποφασίστηκε η αντικατάστασή του παραδίδεται στον Φορέα προς αχρήστευση του.

Δημιουργία Επιτροπών Διαχείρισης

Επιτροπή Διαχείρισης Προμηθειών

Με απόφαση του Επιστημονικού Υπευθύνου ορίζεται τριμελής Επιτροπή Διαχείρισης για προμήθειες που αφορούν στις λειτουργικές ανάγκες του συνόλου των ενοίκων του οικοτροφείου.

Αυτή αποτελείται από δύο εργαζόμενους στη δομή (π.χ. Υπεύθυνος Νοσηλευτής και Διοικητικός) και έναν ένοικο του οικοτροφείου εξ αυτών που ο Επιστημονικός Υπεύθυνος έχει βεβαιώσει ότι δύνανται να ασκούν οικονομικές δραστηριότητες αυτοτελώς.

Επιτροπή Διαχείρισης Μικρού Ταμείου

Με απόφαση του Επιστημονικού Υπευθύνου ορίζεται τετραμελής Επιτροπή Διαχείρισης για την διαχείριση του Μικρού Ταμείου του Οικοτροφείου αποτελούμενης από τρεις εργαζόμενους στη δομή (π.χ. Υπεύθυνος Νοσηλεύτης, Κοινωνικός Λειτουργός και Διοικητικός) και έναν ένοικο του οικοτροφείου εξ αυτών που ο Επιστημονικός Υπεύθυνος έχει βεβαιώσει ότι δύνανται να ασκούν οικονομικές δραστηριότητες αυτοτελώς.

Επιτροπή Παραλαβής και Διαχείρισης Προσωπικών Αντικειμένων και Προσωπικών Περιουσιακών Στοιχείων

Για την παραλαβή προσωπικών ειδών, βιβλιαρίων τραπεζικών λογαριασμών τιμαλφών από άλλους φορείς ή από την οικογένεια του ενοίκου συστήνεται επιτροπή αποτελούμενης από τρεις εργαζόμενους στη δομή και έναν ένοικο του οικοτροφείου εξ αυτών που ο Επιστημονικός Υπεύθυνος έχει βεβαιώσει ότι δύνανται να ασκούν οικονομικές δραστηριότητες αυτοτελώς.

Η ίδια επιτροπή εγκρίνει και συνυπογράφει τις μηνιαίες αναφορές των Κοινωνικών Λειτουργών σχετικά με την οικονομική κατάσταση των ενοίκων.

Ηθικά και Δεοντολογικά Ζητήματα

Ενότητα 9.0.1 Δικαιώματα ενοίκων

- 1.** Οι ένοικοι των Οικοτροφείων έχουν το δικαίωμα παροχής εξατομικευμένης θεραπείας και φροντίδας με το σεβασμό που οφείλεται στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια και στις αξίες του και κάτω από τις ίδιες επιστημονικές και ηθικές συνθήκες με κάθε άλλο άρρωστο άτομο.
- 2.** Η υποστήριξη και η φροντίδα οι οποίες τους παρέχονται πρέπει να είναι ανεξάρτητες από την φυλή, την εθνικότητα, την ηλικία, το φύλο, την καταγωγή, τις πολιτικές και θρησκευτικές πεποιθήσεις, τις σεξουαλικές προτιμήσεις, το ποινικό μητρώο και την κατάσταση της υγείας τους.
- 3.** Η δημιουργία συνθηκών διαβίωσης στο Οικοτροφείο αποτελεί βασική εκδήλωση σεβασμού προς τους ενοίκους όσο πλησιέστερη είναι προς ένα οικογενειακό περιβάλλον και προς τις συνθήκες ζωής ατόμων παρόμοιας ηλικίας και εμπειρίας και πρέπει να δίνεται έμφαση σε παράγοντες που συντελούν στην δημιουργία θετικού Θεραπευτικού Περιβάλλοντος προς τους ενοίκους π.χ επάρκεια χώρου και φωτισμού ανά ένοικο, επάρκεια θέρμανσης και εξαερισμού, εξατομικευμένος ιματισμός, κ.λ.π.
- 4.** Αναφέρετο δικαίωμα αποτελεί ο σεβασμός της ιδιωτικότητας των ενοίκων που περιλαμβάνει την δυνατότητα να παραμένουν μόνοι όταν το επιθυμούν, να κλειδώνουν τα ντουλάπια, να συναντούν ιδιαιτέρως τα άτομα που τους επισκέπτονται και να γίνεται σεβαστή η σεξουαλική τους ζωή.
- 5.** Ανάλογα πάντα με το εξατομικευμένο πρόγραμμα θεραπείας τους, οι ένοικοι δικαιούνται να απολαμβάνουν την δυνατότητα ελεύθερης επιλογής και αυτοδιαχείρισης των θεμάτων της προσωπικής τους καθημερινής ζωής. Ενδεικτικά αναφέρονται θέματα όπως: ωράρια ύπνου, διατροφή, διαχείριση οικονομικών, ιατρική και ψυχιατρική περίθαλψη, τη χρήση και διακόσμηση του δωματίου, την ψυχαγωγία.

6. Οι ένοικοι έχουν το δικαίωμα να έχουν δική τους ομάδα όπου μπορούν να συζητούν θέματα που τους απασχολούν και να τα διεκδικούν στις συζητήσεις της «κοινότητας».

7. Οι ένοικοι έχουν το δικαίωμα προσφυγής στο δικαστήριο, το δικαίωμα επαφής με δικηγόρο και το δικαίωμα προσφυγής σε θεσμοθετημένο σύστημα καταγραφής, διερεύνησης και αιτιολογημένης απάντησης και των κανόνων λειτουργίας του Οικοτροφείου και της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών. Έχουν επίσης δικαίωμα προστασίας της περιουσίας τους εφόσον αυτή υπάρχει. Πρέπει να τηρείται το ιατρικό απόρρητο και η διακριτικότητα κατά την διαχείριση των πληροφοριών. Εξαιρέση αποτελούν ειδικές περιπτώσεις που αφορούν την δημόσια ασφάλεια ή την διενέργεια βιοϊατρικής έρευνας. Παράβαση της υποχρέωσης αυτής αποτελεί σοβαρότατο επαγγελματικό σφάλμα και μπορεί να οδηγήσει στην άμεση διακοπή της συνεργασίας του μέλους του προσωπικού με το Οικοτροφείο.

8. Ο Επιστημονικά Υπεύθυνος και η Πολυκλαδική Θεραπευτική ομάδα πρέπει να σχεδιάζουν και να ακολουθούν ενιαία πολιτική στο θέμα ενημέρωσης των ενοίκων και συμμετοχής τους σε αποφάσεις οι οποίες τους αφορούν.

9. Απαγορεύεται αυστηρά η χρήση κάθε μορφής σωματικής και λεκτικής βίας προς τους ενοίκους.

Ενότητα 9.0.2 Υποχρεώσεις ενοίκων.

1. Οι ένοικοι είναι υποχρεωμένοι να σέβονται και να τηρούν τους κανονισμούς που διέπουν τη λειτουργία του Οικοτροφείου στην οποία διαμένουν.

2. Υποχρεούνται να φέρονται με ευγένεια προς το προσωπικό του Οικοτροφείου και τους λοιπούς ενοίκους.

3. Απαγορεύεται αυστηρά η παρενόχληση, ή η σωματική, συναισθηματική και σεξουαλική κακοποίηση μελών του προσωπικού ή άλλων ενοίκων, καθώς και οποιαδήποτε μορφή βίαιης συμπεριφοράς.

4. Οι προσωπικές δραστηριότητες των ενοίκων δεν επιτρέπεται να θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή και την σωματική ακεραιότητα μελών του προσωπικού ή άλλων ενοίκων.

5. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των ενοίκων προς τις υποχρεώσεις τους, τους απευθύνεται προειδοποίηση για τις ενδεχόμενες συνέπειες.

6. Σε περίπτωση που παρά την προειδοποίηση δεν υπάρχει συμμόρφωση των ενοίκων προς τις υποχρεώσεις τους μπορεί να υπάρξει, μετά από απόφαση της Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας και με σύμφωνη γνώμη του Επιστημονικά Υπευθύνου, λύση συνεργασίας.

Ενότητα 9.0.3 Δεοντολογικές υποχρεώσεις εργαζομένων.

1. Τα μέλη του προσωπικού του Οικοτροφείου οφείλουν να σέβονται τους ενοίκους και να διατηρούν μαζί τους επαγγελματική σχέση, μη κτητική και μη τιμωρητική.

2. Οφείλουν να απευθύνονται στους ενοίκους με σεβασμό, ευγένεια, υπομονή και προστατευτικότητα.

3. Οφείλουν να εμποδίζουν οποιαδήποτε παρενόχληση, εκμετάλλευση, κακοποίηση ή παραμέληση των ενοίκων, απ' όπου και αν αυτή προέρχεται.

4. Οφείλουν να σέβονται και να τηρούν το πλαίσιο των κανόνων και τον Κανονισμό Λειτουργίας του Οικοτροφείου.

5. Απαγορεύεται αυστηρά η σύναψη σεξουαλικών σχέσεων κάθε τύπου μεταξύ των μελών του προσωπικού και των ενοίκων.

6. Απαγορεύεται αυστηρά η χρήση κάθε μορφής σωματικής ή λεκτικής βίας προς τους ενοίκους.

Ενότητα 9.0.4 Ερευνητική Δραστηριότητα.

1. Ο Επιστημονικά Υπεύθυνος έχει την ευθύνη του ερευνητικού έργου το οποίο πραγματοποιείται στο Οικοτροφείο και συντονίζει τη συμμετοχή των μελών της Θεραπευτικής Ομάδας σε αυτό. Η ερευνητική αυτή δραστηριότητα πρέπει να μεριμνά πρώτιστα για την προστασία του ατόμου και να ασκείται σύμφωνα με τις βασικές αρχές της Βιοηθικής όπως αυτές έχουν συμπεριληφθεί στα διεθνή συμβατικά κείμενα και ιδίως στη Διακήρυξη του Ελσίνκι, στον Κώδικα Ψυχιατρικής Δεοντολογίας και στη Σύμβαση Βιοηθικής του Συμβουλίου της Ευρώπης.

2. Επιστημονική έρευνα στο χώρο της ψυχικής υγείας δεν πρέπει να λαμβάνει χώρα χωρίς να το γνωρίζει ένοικος και χωρίς την συγκατάθεση του ίδιου ή του αντιπροσώπου του. Σε περίπτωση που το άτομο δεν έχει την δυνατότητα να δώσει την συγκατάθεση του, η ερευνητική παρέμβαση μπορεί να διενεργηθεί μόνον εφόσον τη συγκατάθεση δώσει όποιος το εκπροσωπεί, αφού προηγουμένως ενημερωθεί για το σκοπό, τη φύση, τις συνέπειες και τους κινδύνους της ερευνητικής παρέμβασης. Στην περίπτωση αυτή καταβάλλεται προσπάθεια ο ένοικος να συμμετέχει όσο το δυνατόν περισσότερο στην διαδικασία συναίνεσης. Ερευνητικές παρεμβάσεις σε άτομα τα οποία δεν είναι σε θέση να δώσουν την συγκατάθεση τους μπορούν να διενεργούνται μόνον εφόσον:

- α)** δεν υπάρχει εναλλακτική δυνατότητα διενέργειας έρευνας παρόμοιας αποτελεσματικότητας σε άτομα ικανά προς συγκατάθεση.
- β)** ο κίνδυνος δεν είναι δυσανάλογος με το όφελος
- γ)** το ερευνητικό πρόγραμμα έχει εγκριθεί από τους αρμόδιους φορείς,
- δ)** τα πρόσωπα που συμμετέχουν έχουν ενημερωθεί για τα δικαιώματά τους και για τις προστατευτικές εγγυήσεις που παρέχει ο νόμος,
- ε)** τα αποτελέσματα της έρευνας μπορούν να ωφελήσουν άμεσα την υγεία του ατόμου,
- στ)** το άτομο που πρόκειται να συμμετάσχει στην έρευνα δεν αντιδρά και δεν διαμαρτύρεται.

3. Η έρευνα πρέπει να γίνεται μόνον προς όφελος του ενοίκου. Ερευνητικές παρεμβάσεις οι οποίες δεν έχουν άμεσο όφελος προς τον ένοικο, μπορούν να διενεργούνται μόνον εφόσον, εκτός από τις παραπάνω προϋποθέσεις, ισχύουν και τα ακόλουθα:

- α)** ο κίνδυνος για το συγκεκριμένο άτομο είναι ελάχιστος
- β)** στόχος της έρευνας είναι να προσπορίσει όφελος σε άτομα που πάσχουν από την ίδια ασθένεια μέσω της αύξησης της επιστημονικής κατανόησης της ασθένειας ή της διαταραχής από την οποία πάσχει το ερευνώμενο άτομο.

Λειτουργία Οικοτροφείου

Περίοδος Προετοιμασίας Ενοίκων στο ΨΝΤ

Συγκέντρωση Πληροφοριών και Τήρηση Αρχείου

Πριν ξεκινήσει το πρόγραμμα της εκπαίδευσης, επιστημονικό προσωπικό της ΚΛΙΜΑΚΑΣ, παραβρέθηκε κοντά στους ενοίκους μας στα διάφορα τμήματα τα οποία νοσηλεύονταν, με σκοπό την Ψυχολογική αξιολόγησή τους και τη συλλογή στοιχείων από το ιστορικό τους.

Έτσι, διαθέταμε εκ των προτέρων αρκετό υλικό για την πλειοψηφία των ενοίκων μας. Μελετήθηκαν οι διάφορες αξιολογήσεις, φωτοτυπήθηκαν εκ νέου οι κλίμακες και ξεκίνησε δεύτερη αξιολόγηση.

Η ψυχολόγος και η κοινωνική λειτουργός, τηρούσαν το προσωπικό ημερολόγιο κάθε ενοίκου, το οποίο ενημέρωναν, συλλέγοντας στοιχεία από τη λογοδοσία, τα φύλλα νοσηλείας, το φάκελο θεραπευτικών ομάδων και το τετράδιο απασχόλησης. Οι τηλεφωνικές επικοινωνίες και οι ενέργειες που σχετίζονταν με τον κάθε ένοικο, αναγράφονταν στο κοινωνικό του ιστορικό, σε ειδική μνεία, στο δελτίο παρακολούθησης.

Ο φάκελος θεραπευτικών ομάδων περιέχει ειδικό έντυπο όπου δίνονται στοιχεία για την ομάδα που λαμβάνει χώρα στα οικοτροφεία. Περιέχει πληροφορίες για το σκοπό της ομάδας, τα μέλη, το θεραπευτικό μέσο, τις παρεκκλίσεις στο προγραμματισμένο σχέδιο δράσης, τις προσωπικές αναφορές στους ενοίκους και τις προτάσεις για την επόμενη συνεδρία.

Όσον αφορά τη συλλογή στοιχείων που σχετίζονται με την κοινωνική του ζωή και την ιστορία του κάθε ενοίκου, τηρούνται από την κοινωνική λειτουργό τα κοινωνικά ιστορικά τα οποία εμπλουτίζονται με τα νέα στοιχεία όπως προκύπτουν από την επικοινωνία με τους συγγενείς και από την προσωπική επαφή με τους ενοίκους.

Σημαντική ήταν η πολύ καλή συνεργασία με την κοινωνική υπηρεσία του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου και η μεταφορά της εμπειρίας τους.

Κύρια μέριμνα είναι να αντιμετωπίζεται ο κάθε ένοικος με την απαραίτητη ευγένεια και τον απαιτούμενο σεβασμό και να ερωτάται για να επιλέγει, ώστε να αναπτυχθεί η πρωτοβουλία του. Επίσης, δόθηκε προσοχή στον τρόπο με τον οποίον οι εργαζόμενοι συμπεριφέρονταν και αντιμετώπιζαν τους ενοίκους και δόθηκαν οι απαιτούμενες οδηγίες και κατευθύνσεις, όποτε αυτό κρίθηκε αναγκαίο, είτε μέσω των ομάδων ατόμων αναφοράς, είτε προσωπικά.

Προσοχή επίσης δινόταν στην ενδυμασία των ενοίκων, τη σίτισή τους και τον τρόπο με τον οποίον οι ένοικοι περνούσαν την ημέρα τους και λάμβαναν τη φαρμακευτική αγωγή τους.

Μεταφορά στο «Σεμέλη»: Περιγραφή κτιρίου και εξοπλισμός

Η μεταφορά των ενοίκων στα πρώην ενοικιαζόμενα διαμερίσματα «Νικολόπουλος» άρχισε να πραγματοποιείται σταδιακά στις 11 Ιουνίου 2003. Ταυτόχρονα άρχισαν οι εργασίες για την κτιριακή αναδιαμόρφωση των υπάρχοντων χώρων.

Περιγραφή Κτιρίου

Το κτίριο βρίσκεται στον Άνω Αλισσό (χωριό 30 χλμ. έξω από τη Πάτρα) του νομού Αχαΐας και εξυπηρετείται από τακτικά δρομολόγια του τοπικού ΚΤΕΛ.

Η πρόσοψη του κτιρίου βλέπει σε μικρό δρόμο που ουσιαστικά εξυπηρετεί τις ανάγκες της δομής. Το κτίριο είναι χτισμένο σε λόφο με αποτέλεσμα ο κάλυπτος να βλέπει σε όλη τη πλαγιά μέχρι μακριά τη θάλασσα. Στον ακάλυπτο χώρο υπάρχει μικρό περιβόλι – κήπος το οποίο όμως χρειάζεται περιποίηση την οποία έχει αναλάβει ο Δήμος.

Το κτίριο έχει μια μεγάλη βεράντα και μπαλκόνια στα οποία έχουν πραγματοποιηθεί όλα τα απαιτούμενα έργα ασφάλειας (ψηλά κιγκλιδώματα, ράμπα, πορτόνι που ασφαλίσει, εξωτερικός ανελκυστήρας, όχι επικίνδυνα αντικείμενα). Στη μεγάλη βεράντα υπάρχουν τραπέζια καρέκλες και φυτά.

Το κτίριο περιλαμβάνει 4 επίπεδα εκ των οποίων τα τρία (δηλ. πλην της σοφίτας) επικοινωνούν με εσωτερικό ασανσέρ και σκάλα η οποία έχει και πόρτα που ασφαλίσει για την προστασία των ενοίκων.

Το ανώτερο (σοφίτα) αποτελεί ένα μεγάλο χώρο με τρία δωμάτια και ένα WC. Το ένα δωμάτιο χρησιμοποιείται ως χώρος συνδιασκέψεων. Το δεύτερο και τρίτο χρησιμοποιούνται ως αποθηκευτικοί χώροι.

Ο πρώτος όροφος έχει 13 δωμάτια, 1 κουζίνα και 3 WC (δύο για το προσωπικό και 1 για τους ένοικους).

Συγκεκριμένα περιλαμβάνει: 1 γραφείο Επιστημονικά Υπεύθυνου, 1 γραφείο Διοικητικού, 1 Φυσικοθεραπευτήριο, 1 γραφείο Ειδικής Απασχόλησης, 1 γραφείο Ψυχολόγου, 1 γραφείο Κοινωνικής Εργασίας, 1 δωμάτιο τηλεδιάσκεψης, 1 αποθήκη χαρτικών και απορρυπαντικών, 1 δωμάτιο πλυντηρίου, 1 δωμάτιο αποθήκη ιματισμού, 1 δωμάτιο αποθήκη υλικών γενικής χρήσης, 1 σιδερωτήριο.

Στο ισόγειο βρίσκονται 9 υπνοδωμάτια 2 δωμάτια φύλαξης ιματισμού και τρία WC 2 για τους ένοικους (εκ των οποίων το ένα είναι λουτρό ΑΜΕΑ) και ένα για το προσωπικό. Επίσης στο κεντρικό χωλ υπάρχει ειδικά διαμορφωμένος χώρος στάσης και εποπτείας των ενοίκων για το προσωπικό

Τα υπνοδωμάτια είναι 6 δίκλινα και 3 μονόκλινα και όλα διαθέτουν κεντρική θέρμανση, κλιματισμό, πυρασφάλεια, προσωπικές ντουλάπες και κομοδίνα.

Στο ειδικά διαμορφωμένο κάτω διαμέρισμα του κτιρίου υπάρχει 1 δωμάτιο νοσηλευτών, 1 κουζίνα κατάλληλα διαμορφωμένη και εξοπλισμένη για την αποθήκευση, διατήρηση, συντήρηση των υλικών που αναφέρονται στη προετοιμασία του φαγητού. Ακόμα υπάρχουν τραπεζαρία, καθιστικό και χώρος διαμορφωμένος για απασχόληση και ψυχαγωγία, 1 τραπέζι επιτραπέζιας αντισφαίρισης, και 1 WC για τους ένοικους.

- όλοι οι χώροι διαθέτουν σύστημα πυρόσβεσης.

Περιγραφή Εξοπλισμού

Σοφίτα

Το δωμάτιο συνδιασκέψεων περιλαμβάνει ένα μεγάλο τραπέζι συσκέψεων και 11 καρέκλες και κλιματιστικό.

Στους λοιπούς αποθηκευτικούς χώρους φυλάσσονται είδη οικιακής χρήσης, ηλεκτρικός εξοπλισμός, μικροσυσκευές, καθώς και υγειονομικό υλικό.

1^{ος} όροφος

Γραφείο Επιστημονικά Υπεύθυνου

Στο χώρο αυτό υπάρχουν 1 γραφείο με γωνία, 1 βιβλιοθήκη, 1 τροχήλατη καρέκλα, 1 πολυθρόνα, 1 τριθέσιος καναπές, 1 τραπεζάκι καθιστικού, 1 αirkοντίσιον, 1 κρεμάστρα δαπέδου. Εδώ υπήρχε από πριν τζάκι το οποίο αν και δε χρησιμοποιείται εντούτοις έχει διακοσμηθεί κατάλληλα.

Γραφείο διοίκησης

Στο γραφείο αυτό υπάρχουν 1 γραφείο με γωνία, 1 τροχήλατη καρέκλα, 1 βιβλιοθήκη, 1 pc altec, 1 φωτοτυπικό μηχάνημα Konica, 1 φαξ sharp, 1 εκτυπωτής hp, 1 μόντεμ, 1 μικρόφωνο, 1 σετ ηχείων υπολογιστή, 2 καρέκλες, 1 αirkοντίσιον. Εδώ φυλάσσονται επίσης 1 σύστημα προβολής in focus, 2 βιντεοκάμερες Samsung και Panasonic και 1 ψηφιακή φωτογραφική μηχανή canon, γραφική ύλη και λοιπά αναλώσιμα.

Γραφείο Φυσικοθεραπευτή

Στο φυσικοθεραπευτήριο υπάρχουν 1 γραφείο, 1 βιβλιοθήκη, 1 κυλιόμενη καρέκλα, 1 εξεταστικό κρεβάτι, 2 ζυγαριές, 1 ποδήλατο γυμναστικής, 1 τροχός, 1 φορητό radio cd player με τηλεχειριστήριο, 1 τραπεζάκι, 5 ασκητές αναπνοής, αλτήρες, 1 συσκευή υπερήχων, 1 στρώμα γυμναστικής, 1 συσκευή TENS, αλοιφές και κρέμες για μάλαξη, θερμοκύστες και 2 καρέκλες.

Δωμάτιο τηλεδιάσκεψης

Στο χώρο τηλεδιασκέψεων υπάρχουν 1 έπιπλο τηλεόρασης, 1 τηλεόραση, 1 πλήρης συσκευή τηλεδιάσκεψης, 1 διθέσιος καναπές, 1 φαξ canon, 1 πουφ, 4 καρέκλες

Γραφείο Κοινωνικής Υπηρεσίας

Στο γραφείο Κοινωνικής υπηρεσίας υπάρχουν 1 γραφείο, 1 τροχήλατη καρέκλα, 1 βιβλιοθήκη, 2 πολυθρόνες, 1 μικρό τραπέζι σαλονιού

Γραφείο Ψυχολόγου

Σε αυτό το δωμάτιο υπάρχουν 1 γραφείο, 2 βιβλιοθήκες φύλαξης των αρχείων των ασθενών, 1 τροχήλατη καρέκλα, 2 καρέκλες κι ένα μικρό τραπέζι σαλονιού

Γραφείο Ειδικής Απασχόλησης

Στο χώρο ειδικής απασχόλησης υπάρχουν 1 γραφείο, 1 τροχήλατη καρέκλα, 1 βιβλιοθήκη, 2 τραπέζια απασχόλησης, 6 καρέκλες, 2 επιτραπέζια φωτιστικά, 1 πλαστική τροχήλατη συρταριέρα, υλικά απασχόλησης και 1 αirkοντίσιον

Δωμάτιο πλυντηρίου

Στο δωμάτιο αυτό υπάρχουν 2 πλυντήρια, 4 πλαστικά καλάθια άπλυτων ρούχων, 2 πλαστικές λεκάνες ρούχων, 2 ραφιέρες και ένα ντουλάπι κρεμαστό για τα απορρυπαντικά ρούχων. Στο χώρο αυτό δεν έχουν πρόσβαση οι ένοικοι χωρίς τη συνοδεία προσωπικού.

Δωμάτιο αποθήκης ιματισμού

Περιέχει 3 ντουλάπες στις οποίες φυλάσσονται ρούχα ενοίκων.

Δωμάτιο αποθήκη υλικών γενικής χρήσης

Χώρος που φυλάσσονται εργαλεία καθημερινής χρήσης μια μικροεργασίες στο κτίριο, 1 ηλεκτρική σκούπα euro pro, 1 σκάλα, 1 κλιματιστικό, 3 καρέκλες, 1 μικρό τραπέζι

Σιδερωτήριο

Εδώ υπάρχουν 3 καρέκλες, 1 πρέσα σιδερώματος, 1 ηλεκτρικό σίδερο, 1 ραπτομηχανή, 1 σιδερώστρα 2 τραπέζια 1 κομοδίνο και 1 ντουλάπα με τζάμι.

Αποθήκη χαρτικών και λοιπών ειδών καθαριότητας

Είναι ο χώρος στον οποίο φυλάσσονται όλα τα προϊόντα που αναφέρονται στην ατομική υγιεινή των ενοίκων καθώς και τη καθαριότητα του κτιρίου. Οι ένοικοι δεν έχουν πρόσβαση στο χώρο αυτό χωρίς συνοδεία προσωπικού.

Κουζίνα προσωπικού

Εδώ υπάρχουν ένα ψυγείο και μια ηλεκτρική κουζίνα

Ισόγειο

Στον όροφο αυτό βρίσκονται τα 6 δίκλινα και τα 3 μονόκλινα υπνοδωμάτια των ενοίκων. Όλα τα υπνοδωμάτια περιέχουν εξοπλισμό ανάπαυσης και φύλαξης προσωπικού ιματισμού και αντικειμένων (κρεβάτια, ντουλάπες, κομοδίνα). Υπάρχουν παντού κρεμάστρες δαπέδου (καλόγεροι) και καρέκλες σε κάποια από αυτά. Από τα 15 κρεβάτια, τα 3 είναι ειδικού νοσοκομειακού τύπου. Όλα τα δωμάτια διαθέτουν κεντρική θέρμανση και κλιματιστικό.

Στην είσοδο υπάρχει ο χώρος στάσης προσωπικού για την εποπτεία των ενοίκων κατά την ανάπαυσή τους, με τραπέζι, 2 καρέκλες και 3 πουφ. Στο μικρό χωλ δίπλα στο λουτρό ΑΜΕΑ υπάρχουν 3 ντουλάπες με ιματισμό των ενοίκων. Το άλλο μικρό δωμάτιο δίπλα στο κεντρικό χωλ περιέχει 2 ντουλάπες στις οποίες φυλάσσονται είδη ατομικής υγιεινής (πετσέτες) και ιματισμού (σεντόνια, ρνς). Όλοι οι χώροι διαθέτουν σύστημα πυρασφάλειας με πυροσβεστήρες και πυροσβεστικές φωλιές.

Κάτω διαμέρισμα

Κουζίνα

Η κουζίνα του κτιρίου είναι εξοπλισμένη με 1 κουζίνα υγραερίου, 1 απορροφητήρα, 2 ψυγεία, 1 καταψύκτη, 1 πλυντήριο πιάτων, 1 φούρνο μικροκυμάτων και διαθέτει πλήρη σειρά ηλεκτρικών μικροσυσκευών (τοστιέρα, βραστήρας, κλπ.). Υπάρχει ένα μικρό τραπέζι με 2 καρέκλες που χρησιμοποιείται στις καθημερινές δραστηριότητες προετοιμασίας του φαγητού. Η τραπεζαρία των ενοίκων είναι εξοπλισμένη με 4 τραπέζια σίτισης και 16 καρέκλες. Υπάρχουν επίσης καρέκλες σε όλα τα σημεία του χώρου για την ξεκούραση των ενοίκων αλλά και για τις καθημερινές ομάδες εργασίας. Στο τμήμα του χώρου που αντιστοιχεί στη δημιουργική απασχόληση υπάρχουν 2 τραπέζια με 6 καρέκλες. Στο χώρο επίσης βρίσκεται 1 συρταριέρα και 1 βιβλιοθήκη όπου φυλάσσονται υλικά απασχόλησης, παιχνίδια, βιβλία καθώς και άλλα αναλώσιμα.

Στο καθιστικό υπάρχουν 9 καρέκλες, 3 καναπέδες (2 διθέσιοι, 2 τριθέσιοι), 1 πολυθρόνα, 5 χαμηλά τραπεζάκια και 2 πουφ τοποθετημένα με τρόπο που να διασφαλίζουν την άνεση και την ασφάλεια των ενοίκων. Υπάρχουν επίσης 3 φωτιστικά δαπέδου, 1 τηλεόραση, 1 dvd player, 1 τραπέζι επιτραπέζιας αντισφαιρίσης, 1 κρεμάστρα δαπέδου, και μια φορητή θερμάστρα. Για τη ψυχαγωγία των ενοίκων στο σαλόνι βρίσκεται και το στερεοφωνικό σύστημα. Ο χώρος διακοσμείται με πολλά φυτά εσωτερικού χώρου. Υπάρχει κεντρική θέρμανση και κλιματισμός.

Γραφείο νοσηλευτών

Στο γραφείο νοσηλευτών υπάρχουν 2 γραφεία, 2 τροχήλατες καρέκλες, 2 βιβλιοθήκες φύλαξης των νοσηλευτικών αρχείων και φαρμάκων. Επίσης υπάρχει 1 τροχήλατο νοσηλευτικό τραπέζι, 1 ντουλάπι ασφαλείας για τα ψυχιατρικά φάρμακα, ιατροτεχνολογικός εξοπλισμός (θερμόμετρα, πιεσόμετρα, κλπ), 1 ψυγείο συντήρησης φαρμάκων και μια κρεμάστρα δαπέδου. Από ηλεκτρονικής πλευράς υπάρχουν 1 Η/Υ, 1 εκτυπωτής hp, 1 ψηφιακή φωτογραφική μηχανή.

Περιγραφή Λειτουργίας της Δομής κατά το δεκαοκτάμηνο

(Γενική Περιγραφή Λειτουργίας της Δομής από 09/06/2003-31/12/2004)

Η Λειτουργία του Οικοτροφείου βασίζεται στον εξής οργανωτικό σχεδιασμό:

- Κατάρτιση μηνιαίων προγραμμάτων εργασίας προσωπικού.
- Κατάρτιση μηνιαίων προγραμμάτων φαγητού.
- Κατάρτιση μηνιαίων προγραμμάτων απασχόλησης ενοίκων.
- Προγραμματισμός εβδομαδιαίων και μηνιαίων προμηθειών και αναλωσίμων.
- Προετοιμασία και κατάρτιση τριμηνιαίων ατομικών θεραπευτικών πλάνων.
- Τήρηση Οργανογράμματος Οικοτροφείου και καθηκοντολόγιο προσωπικού.
- Επαναξιολόγηση στοιχείων που αφορούν στις ανάγκες των ασθενών σε ένδυση, υπόδηση, νοσηλευτική φροντίδα απασχόληση και εκπαίδευση.

Αναλυτικά για το κάθε τρίμηνο δράσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

(Ιούνιος- Ιούλιος- Αύγουστος 2003)

Στις 11 Ιουνίου 2003 μεταφέρθηκαν οι δύο πρώτοι ένοικοι στο Οικοτροφείο του Άνω Αλισσού από το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Τριπόλεως. Κύριο μέλημα του προσωπικού κατά το πρώτο τρίμηνο λειτουργίας της δομής ήταν η ομαλή προσαρμογή, τόσο των ενοίκων όσο και του ίδιου του προσωπικού, στο νέο περιβάλλον διαβίωσης και εργασίας αντίστοιχα. Παράλληλα, κατά την διάρκεια του τριμήνου, συνεχίστηκε η επαφή με το ΨΝΤ και πραγματοποιήθηκε η μεταφορά έξι ακόμα ενοίκων στη δομή.

Ως βασικός στόχος αυτής της χρονικής περιόδου τέθηκε η εκμάθηση και η επανάκτηση ατομικών και κοινωνικών δεξιοτήτων και η συμμετοχή των ενοίκων σε δραστηριότητες καθημερινής διαβίωσης.

Σε κοινοτικό επίπεδο πραγματοποιήθηκε μια πρώτη προσέγγιση και ενημέρωση των τοπικών φορέων (Δήμος Δύμης, Εκκλησία), αλλά και των κατοίκων του Αλισσού σε ζητήματα που άπτονται του ρόλου και της λειτουργίας της δομής.

Εξίσου σημαντικό όμως ήταν και η πραγματοποίηση εκτενούς έρευνας της τοπικής αγοράς με σκοπό τη συγκέντρωση και τη σύγκριση τιμών αναλωσίμων ειδών στα πλαίσια της έναρξης λειτουργίας του Οικοτροφείου.

(Σεπτέμβριος- Οκτώβριος- Νοέμβριος 2003)

Η μεταφορά των ενοίκων από το ΨΝΤ συνεχίστηκε, ενώ παράλληλα διαμορφώθηκε καθημερινό πρόγραμμα απασχόλησης και κινητοποίησης των ενοίκων με δράσεις εντός και εκτός δομής.

Για την καλύτερη οργάνωση της δομής και την κατάρτιση του θεραπευτικού σχεδιασμού πραγματοποιούνταν εβδομαδιαίες ομάδες προσωπικού.

Επίσης, η χρήση του συστήματος τηλεδιάσκεψης διευκόλυνε την γνωριμία και επαφή με άλλες δομές της Κλίμακας, καθώς και την άμεση παρακολούθηση των ενοίκων από τον θεράποντα ψυχίατρο.

Κατά το τρίμηνο αυτό, συνεχίστηκε το άνοιγμα προς την κοινότητα μέσα από οργανωμένες εξωτερικές δραστηριότητες (εβδομαδιαίος εκκλησιασμός, έξοδοι σε χώρους αναψυχής της περιοχής).

Οι επαφές με προμηθευτές συνεχίστηκαν ώστε να καταλήξουμε στην οριστικοποίηση των συνεργασιών για τις αγορές αναλωσίμων ειδών.

Ένα ακόμα σημαντικό μέλημα υπήρξε η εύρεση ιατρών που θα πραγματοποιούσαν την συνταγογράφηση των φαρμάκων των ενοίκων.

(Δεκέμβριος 2003- Ιανουάριος- Φεβρουάριος 2004)

Κατά το συγκεκριμένο τρίμηνο δόθηκε έμφαση στην επαφή με άλλους φορείς ψυχικής υγείας (Ξενώνες «Ψυχαργός» και οικοτροφείο «Ίριδα» - Πάτρα) μέσω της συμμετοχής της δομής μας σε εορταστικές εκδηλώσεις και της αμοιβαίας ανταλλαγής επισκέψεων.

Εντατικοποιήθηκε η προσπάθεια για προσέγγιση, κινητοποίηση και ευαισθητοποίηση του οικογενειακού περιβάλλοντος, μέσα από τακτική επικοινωνία με τους συγγενείς των ενοίκων.

Επίσης, συνεχίστηκαν οι ενέργειες για τη διευθέτηση ασφαλιστικών ή άλλων ζητημάτων των ενοίκων (έκδοση βιβλιαρίων/ συντάξεων/ αστυνομικών δελτίων ταυτότητας).

Με την πρόσληψη ειδικής απασχόλησης οργανώθηκαν καθημερινές ομάδες εργοθεραπείας με στόχο την ανάπτυξη της δημιουργικής ικανότητας των ενοίκων (Φεβρουάριος 2004).

(Μάρτιος- Απρίλιος- Μάιος 2004)

Μετά την ολοκλήρωση των ενεργειών για την έκδοση συντάξεων/ επιδομάτων των ενοίκων, δημιουργήθηκαν προβληματισμοί για τον τρόπο διαχείρισης των οικονομικών τους πόρων. Αποφασίστηκε η σύσταση 3μελούς διαχειριστικής επιτροπής με στόχο την αξιολόγηση και κάλυψη των αναγκών των ενοίκων, ενώ παράλληλα ξεκίνησε η εκμάθηση της διαχείρισης χρημάτων στους ενοίκους.

Κατά την περίοδο του Πάσχα το πρόγραμμα απασχόλησης εμπλουτίστηκε με σχετικές δραστηριότητες (τήρηση εθίμων, εκκλησιασμός, δημιουργία πασχαλινών κατασκευών).

Η επαφή με την κοινότητα ενισχύθηκε κατά το συγκεκριμένο τρίμηνο με την προσφορά πασχαλινών δημιουργιών των ενοίκων (κάρτες, πασχαλινές συνθέσεις) που δόθηκαν σε τοπικούς φορείς.

(Ιούνιος- Ιούλιος- Αύγουστος 2004)

Το διάστημα αυτό ολοκληρώθηκε η εγκατάσταση μας στους νέους χώρους του οικοτροφείου, που ήταν πλέον έτοιμοι μετά τις απαραίτητες εργασίες διαμόρφωσης που είχαν πραγματοποιηθεί τους προηγούμενους μήνες. Αντιμετωπίστηκαν εκ νέου δυσκολίες προσαρμογής των ενοίκων στην αλλαγή των χώρων.

Παράλληλα πραγματοποιήθηκε η μεταφορά 4 ακόμα ενοίκων στη δομή, με τους οποίους ξεκίνησαν οι ενέργειες ομαλής προσαρμογής και επαφής με τους υπόλοιπους ενοίκους.

Κατά την συγκεκριμένη χρονική περίοδο οι ένοικοι συμμετείχαν ενεργά σε εξωτερικές δραστηριότητες (ομάδες θαλάσσης, εκδρομές) με στόχο την σωματική άσκηση και την ψυχαγωγία τους.

Σε κοινοτικό επίπεδο, πραγματοποιήθηκαν εβδομαδιαίες συναντήσεις φορέων και επαγγελματιών υγείας στο χώρο του Κέντρου Ψυχικής Υγείας Πατρών με στόχο την αγωγή κοινότητας σε θέματα ψυχικής υγείας.

(Σεπτέμβριος- Οκτώβριος- Νοέμβριος 2004)

Πραγματοποιήθηκαν όλες οι απαραίτητες ενέργειες για την προετοιμασία των εγκαινίων της δομής (δημιουργία προσκλήσεων, ενημέρωση τοπικών φορέων/ ΜΜΕ).

Κατά το μήνα Σεπτέμβριο, ένοικοι και προσωπικό της δομής συμμετείχαν στην παρακολούθηση των Παραολυμπιακών αγώνων στην Αθήνα, αναπτύσσοντας σχέση επικοινωνίας και ανταλλαγής εμπειριών με άλλες δομές της Κλίμακας.

Επιπρόσθετα, στα πλαίσια της αγωγής και ευαισθητοποίησης της τοπικής κοινότητας, υλοποιήθηκε στη δομή ημερίδα ενημέρωσης με θέμα «Τρίτη Ηλικία και Διαταραχές Μνήμης – Νόσος Alzheimer», σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Νόσου Alzheimer και Συναφών Διαταραχών.

Ένοικοι Οικοτροφείου

Στο Οικοτροφείο «Σεμέλη» φιλοξενούνται από τον Ιούνιο 2003 δεκατέσσερις ένοικοι (8 άντρες, 6 γυναίκες), με μέσο όρο ηλικίας τα 56 έτη.

Συγκεκριμένα, οι πέντε από τους ένοικους πάσχουν από διπλή διάγνωση «Ψυχωσική Συνδρομή επί Εδάφους Ν.Υ.» (2 άντρες, 3 γυναίκες), ενώ οι υπόλοιποι πάσχουν από «Ψυχωτικές Διαταραχές» (Σχιζοσυναισθηματική ψύχωση, αλκοολική ψύχωση και σχιζοφρένεια υπολειμματικού ή αποδιοργανωμένου τύπου).

Ο υψηλός μέσος όρος ηλικίας και η βαρύτητα της ψυχοπαθολογίας, έξι κυρίως ενοίκων, αλλά και τα κινητικά-παθολογικά προβλήματα που παρουσιάζουν 4 ένοικοι (παραμορφωτική αρθρίτιδα, μετατραυματική επιληψία), κάνουν επιτακτική την ανάγκη ιδιαίτερης νοσηλευτικής φροντίδας, επίβλεψης και ψυχολογικής υποστήριξης από το προσωπικό.

Επιπλέον, δύο γυναίκες ένοικοι μετακινούνται με αναπηρικό αμαξίδιο, ενώ δύο ακόμα χρησιμοποιούν στις μετακινήσεις τους το «Π» λόγω των παραμορφώσεων και της αστάθειας που παρουσιάζουν.

Παρ' όλα αυτά, όλοι οι ένοικοι έχουν προσαρμοστεί στο καθημερινό πρόγραμμα απασχόλησης και έχουν αναπτύξει σε αρκετά ικανοποιητικό επίπεδο τις δεξιότητες αυτοεξυπηρέτησης, καθημερινής διαβίωσης, καθώς και κοινωνικής αλληλεπίδρασης.

Πιο συγκεκριμένα:

Κατά την διάρκεια του εκπαιδευτικού προγράμματος (Μάρτιος 2003) στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Τριπόλεως έγιναν οι αξιολογήσεις των ενοίκων με συγκεκριμένες διαγνωστικές κλίμακες και αναπτύχθηκε μια σχέση εμπιστοσύνης με σκοπό την ενημέρωση για την ένταξή τους στο οικοτροφείο μας. Τα στάδια της διαδικασίας αυτής είχαν ως εξής:

- 1) Προσέγγιση του ενοίκου
- 2) Ενημέρωση από το ιατρονοσηλευτικό προσωπικό για την κατάσταση του ενοίκου.
- 3) Μεταφορά ενοίκου στην δομή με 10ήμερη άδεια (ψυχιατρικό ιστορικό και ακτινογραφία θώρακος).
- 4) Φάση προσαρμογής: α. Εξιτήριο από ΨΝΤ και ένταξη ενοίκου στη δομή ή β. Ανανέωση 10ήμερης άδειας ή γ. Επιστροφή στο ΨΝΤ.

Στις 11/06/2003 μεταφέρονται οι δύο πρώτοι ένοικοι του Οικοτροφείου. Οι δύο ένοικοι χρειάστηκαν 2 μήνες περίπου μέχρι να προσαρμοστούν στο νέο περιβάλλον. Κατά την διάρκεια της φάσης αυτής το προσωπικό καλούνταν να επανεκπαιδεύσει τους ενοίκους σε δεξιότητες ατομικής υγιεινής και αυτοεξυπηρέτησης, καθώς τα στοιχεία αυτά δεν είχαν αναπτυχθεί στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Τριπόλεως.

Σταδιακά οι δύο ένοικοι επανέκτησαν τις δεξιότητες τους και προσαρμόστηκαν στις νέες συνθήκες διαβίωσης χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα. Επομένως, πραγματοποιήθηκαν και οι υπόλοιπες ενέργειες για την ένταξή τους στη δομή (εξιτήριο από ΨΝΤ).

Στις 18/06/2003 μεταφέρθηκαν στη δομή οι επόμενοι δύο ένοικοι, μετά από την πραγματοποίηση ανάλογων ενεργειών με το ΨΝΤ. Ο πρώτος εκ των δύο είχε αρχικά αντιρρήσεις για την παραμονή του στο χώρο, καθώς πίστευε πως θα επιστρέψει στο σπίτι του και η παραμονή του εδώ ήταν απλώς προσωρινή. Επίσης ανασταλτικός παράγοντας για την προσαρμογή του στο χώρο ήταν και τα κινητικά προβλήματα που αντιμετωπίζει. Από την άλλη πλευρά, ο δεύτερος ένοικος, παρουσίαζε συχνές μεταπτώσεις στην συναισθηματική του κατάσταση και η έλλειψη εμπιστοσύνης και του αισθήματος ασφάλειας προς το νέο περιβάλλον δυσκόλευαν την διαδικασία προσαρμογής του. Τελικά και οι δύο κατόρθωσαν να ξεπεράσουν φοβίες και ανασφάλειές και να αναπτύξουν διαπροσωπικές σχέσεις με ένοικους και προσωπικό. Στο γεγονός αυτό συνέβαλε και η διαμόρφωση του χώρου (τοποθέτηση ανελκυστήρα), ειδικά ως προς την εξυπηρέτηση κυρίως του ενός ενοίκου, λόγω των κινητικών του προβλημάτων.

Στις 26/06/2003, ήρθαν στο οικοτροφείο μας δύο ακόμη ένοικοι. Οι δύο ένοικοι προσαρμόστηκαν χωρίς ιδιαίτερο πρόβλημα. Όμως, λόγω των γνωστικών ελλειμμάτων και του μειωμένου βαθμού λειτουργικότητάς τους, ήταν επιτακτική ανάγκη από το προσωπικό να καταβάλλει προσπάθειες για την κατανόηση και κάλυψη βασικών τους αναγκών. Οι ένοικοι αυτοί, ακόμα και σήμερα χρειάζεται τον ίδιο θεραπευτικό χειρισμό λόγω των προαναφερθέντων προβλημάτων.

Στις 21/07/2003, μεταφέρθηκε από το Ψ.Ν.Τ. ο έβδομος ένοικος. Η σοβαρότητα του συγκεκριμένου περιστατικού (βαριά νοητική υστέρηση, κινητικά προβλήματα και μετατραυματική επιληψία) ήταν τέτοια που ακόμα και σήμερα χρίζει την συνεχή παρουσία ενός εργαζομένου που θα καλύπτει όλες του τις ανάγκες.

Στις 06/08/2003, μεταφέρθηκε στο οικοτροφείο μας άλλη μία ένοικος. Η ένοικος κατά την διάρκεια παραμονής της στο Ψ.Ν.Τ. ήταν συνήθως καθηλωμένη ρυπαρή και με ένα συρίγγιο στο δεξί ισχίο επί μι 5ετία σύμφωνα με το ιστορικό της. Τώρα έχει πλέον κατορθώσει να κινείται αυτόνομα στον χώρο, τα σωματικά της προβλήματα ξεπεράστηκαν (αφαίρεση συριγγίου με χειρουργική επέμβαση) και να μετέχει ενεργά στις δραστηριότητες της δομής.

Στις 19/09/2003, κατόπιν πολλαπλών επισκέψεων μας στο Ψ.Ν.Τ. για την προσέγγιση του, μεταφέρθηκε στη δομή μας ο ένατος ένοικος. Η προσαρμογή του στο χώρο ήταν πολύ δύσκολη διότι πίστευε πως το σπίτι του ήταν στο Ψ.Ν.Τ. Σταδιακά ο ένοικος ανέπτυξε την εμπιστοσύνη και την ασφάλεια με ενοίκους και προσωπικό και κατόρθωσε να συμμετέχει σε δραστηριότητες για τις οποίες στο παρελθόν ήταν πολύ αρνητικός.

Στις 21/11/2003, ήρθε ένας ακόμη ένοικος. Το περιστατικό αυτό ήταν μία «πρόκληση» για την δομή μας να αντιληφθεί και να κατανοήσει τις ιδιαίτερες ανάγκες του, καθώς τα αυτιστικά του χαρακτηριστικά, η αυτό-ετεροτραυματική συμπεριφορά του και τα σοβαρά γνωστικά του ελλείμματα, δυσχέραιναν σε μεγάλο βαθμό την προσαρμογή και την ένταξή του στις δραστηριότητες απασχόλησης της δομής. Επίσης, κρίθηκε απαραίτητη η διαμόρφωση ενός εξατομικευμένου θεραπευτικού χειρισμού για την μείωση των επιθετικών του κρίσεων και του χρόνου καθήλωσης του καθώς ο ένοικος κατά την παραμονή του στο Ψ.Ν.Τ. ήταν καθηλωμένος επί 24ωρου βάσεως.

Στις 29/06/2004, το οικοτροφείο υποδέχτηκε μία νέα ένοικο. Η άσχημη σωματική της κατάσταση (ήταν ρυπαρή), επέβαλλε την συνεχή βοήθεια και υπενθύμιση από την πλευρά των εργαζομένων για την τήρηση των κανόνων σωματικής υγιεινής. Η γενική εικόνα της ενοίκου έχει βελτιωθεί αισθητά.

Στις 30/07/2004, η δωδέκατη ένοικος μεταφέρθηκε στη δομή μας με ασθενοφόρο του Ψ.Ν.Τ. λόγω σοβαρών κινητικών ελλειμμάτων και σωματικών παραμορφώσεων (κλινήρης). Χρειάζεται αυξημένη νοσηλευτική φροντίδα και συνεχή κινητοποίηση ώστε να αναπτύξει το αίσθημα ασφάλειας και την κοινωνική αλληλεπίδραση με ενοίκους και προσωπικό.

Στις 04/08/2004, ήρθε στη δομή ακόμα ένας ένοικος. Στην αρχή επιθυμούσε πάρα πολύ την επιστροφή στο σπίτι του και αρνούταν να αποδεχθεί την παραμονή του στη δομή. Είναι αρκετά λειτουργικός, υπάρχουν ωστόσο κάποιες εκρήξεις θυμού, οι οποίες όμως ελέγχονται.

Στις 06/08/2004, μεταφέρθηκε στη δομή μας η δέκατη τέταρτη ένοικος. Η ένοικος αντιμετωπίζει σοβαρά κινητικά και σωματικά προβλήματα, με ότι αυτό συνεπάγεται. Η άρνηση της για ένταξη στο καθημερινό πρόγραμμα απασχόλησης και η κλινοφιλία δυσχέραιναν την ανάπτυξη αλληλεπίδρασης με ενοίκους και προσωπικό.

Αξιολόγηση ενοίκων

Στο Οικοτροφείο «Σεμέλη», εφαρμόζονται ανά διαστήματα μέθοδοι αξιολόγησης, με στόχο την εκτίμηση των ικανοτήτων των ενοίκων μας και άλλες παραμέτρους που συμβάλλουν στην εξέλιξη και κοινωνική τους αποκατάσταση.

Πιο συγκεκριμένα, ανά εξάμηνο, γίνεται η συμπλήρωση του ατομικού Θεραπευτικού Προγράμματος, το οποίο περιλαμβάνει κλίμακες και υποκλίμακες για την ολιστική και πολυδιάστατη αξιολόγηση χρονίως ψυχικά πασχόντων με σκοπό να λειτουργήσουν ως οδηγός για την εξάμηνη καταγραφή της διαμονής τους σε μια μονάδα ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης. Η συμπλήρωση και η πορεία του κατά την πάροδο του εξαμήνου είναι υπό την ευθύνη της Πολυκλαδικής Θεραπευτικής Ομάδας, η οποία αποτελείται από το επιστημονικό προσωπικό (Ψυχολόγος, Κοινωνικός Λειτουργός, Φυσιοθεραπευτής, Εργοθεραπευτής), τους Νοσηλευτές καθώς και τους Φροντιστές.

Σε συνάρτηση με τα παραπάνω εφαρμόζονται επίσης ανά εξάμηνο, αξιολογήσεις των ειδικών επιστημόνων και πιο συγκεκριμένα του Ψυχολόγου, Φυσιοθεραπευτή και Εργοθεραπευτή.

Όσον αφορά τις αξιολογήσεις του Ψυχολόγου εφαρμόζονται οι παρακάτω Κλίμακες:

-**Κλίμακα Mini Mental State Examination:** Βραχεία Αξιολόγηση Νοητικής Κατάστασης.

-**B.P.R.S:** Βραχεία Κλίμακα Ψυχιατρικής εκτίμησης.

-**IADL και ADL:** Αξιολόγηση ενόργανων δραστηριοτήτων καθημερινής διαβίωσης και Σωματικών ικανοτήτων καθημερινής διαβίωσης.

Ανθρώπινο Δυναμικό

Για την αξιολόγηση και επιλογή των εργαζομένων στο Οικοτροφείο Βαριάς Νοητικής Υστέρησης Οικοτροφείο «Σεμέλη» την ευθύνη είχε η «Επιτροπή Αξιολόγησης Προσωπικού για τη στελέχωση των Οικοτροφείων του Φορέα».

Η επιτροπή, αφού συνεκτίμησε τα αποτελέσματα της αρχικής αξιολόγησης των ενδιαφερόμενων (διαδικασία συνεντεύξεων) και τα αποτελέσματα της αξιολόγησής τους μετά το πέρας του εκπαιδευτικού προγράμματος διάρκειας 340 ωρών που πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με το Κ.Ε.Κ. του Κέντρου Ψυχικής Υγιεινής στο πλαίσιο του Ε.Π. «Υγεία-Πρόνοια 2000-2006», πρότεινε στο Δ.Σ. του Φορέα την πρόσληψη των κάτωθι (ανά ειδικότητα):

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
Σκανδάμη Ελευθερία	Νοσηλεύτρια
Θεοδωρακοπούλου Βασιλική	Νοσηλεύτρια
Ρόμπολα Χριστίνα	Νοσηλεύτρια
Ντρεννογιάννη Αθανασία	Νοσηλεύτρια
Μυρσινιά-Μαρία Λαμπρινή	Νοσηλεύτρια
Μπαρούνη Μαγδαληνή	Γεν. Καθηκόντων
Μπακαλάρου Γεωργία	Γεν. Καθηκόντων
Μουστάκα Μαρία	Γεν. Καθηκόντων
Κραβαριώτη Μαρία	Γεν. Καθηκόντων
Φιλιππάτου Ειρήνη	Γεν. Καθηκόντων
Θωμά Θεοδώρα	Γεν. Καθηκόντων
Χρονοπούλου Ξανθή	Γεν. Καθηκόντων
Λαμπρόπουλος Ηλίας	Γεν. Καθηκόντων
Σιδεροκαστρίτης Ανδρέας	Γεν. Καθηκόντων
Τσίου Ουρανία	Γεν. Καθηκόντων
Μάντζου Βασιλική	Γεν. Καθηκόντων
Ζησιμάτος Γεώργιος	Γεν. Καθηκόντων
Κατσινόπουλος Κωνσταντίνος	Γεν. Καθηκόντων
Τριτάρης Ιωάννης	Γεν. Καθηκόντων
Ξηρομερίτη Αλεξία	Κοιν.Λειτουργός
Δημόπουλος Ανάργυρος	Φυσικοθεραπευτής
Καρτέρη Μαρία	Ψυχολόγος

Το προσωπικό του Οικοτροφείου συμπληρώθηκε από την κυρία Λύτρα Μαρία, Διοικητικό και τους κυρίους Τσίο Επαμεινώντα, Νοσηλεύτη και Ξερόφω Διονύσιο, Γενικών Καθηκόντων, των οποίων η πρόσληψη είχε πραγματοποιηθεί κατά την περίοδο αξιολόγησης, προετοιμασίας και παρακολούθησης των ασθενών από το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Τρίπολης.

Από τα άτομα που επελέγησαν να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα κατάρτισης και ολοκλήρωσαν την εκπαίδευσή τους οι κάτωθι δεν προτάθηκαν για πρόσληψη για τους λόγους που παρατίθενται χωριστά για κάθε άτομο:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ
Κουτσαντώνη Αυγερινή	Γεν. Καθηκόντων	Παρακολούθησε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα ως επιλαχούσα για τη θέση των γενικών καθηκόντων
Καραμανλή Νικολίτσα	Γεν. Καθηκόντων	Αξιολογήθηκε ως μη κατάλληλη για εργασία σε Δομή για ψυχικά πάσχοντες
Χρυσαιγή Μαρία	Γεν. Καθηκόντων	Παρακολούθησε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα ως επιλαχούσα για τη θέση των γενικών καθηκόντων
Ζαχαράκη Ευσταθία	Γεν. Καθηκόντων	Παρακολούθησε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα ως επιλαχούσα για τη θέση των γενικών καθηκόντων

Όπως φαίνεται από τον παραπάνω πίνακα, η επιτροπή αξιολόγησης προσωπικού, λαμβάνοντας υπόψη τις τεράστιες δυσκολίες που αντιμετώπισε ο Φορέας στην εξεύρεση έμπειρου ή τουλάχιστον κατάλληλα εκπαιδευμένου προσωπικού σε μια απομακρυσμένη επαρχιακή περιοχή όπως ο Άνω Αλισσός Αχαΐας και συνυπολογίζοντας τις πιθανότητες αποχώρησης μέρους των εκπαιδευμένων στην πορεία λειτουργίας της Δομής, πρότεινε την συμμετοχή στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα τριών επιλαχόντων για τη θέση των γενικών καθηκόντων.

Απολογισμοί Δράσης Επιστημονικής Ομάδας

Νοσηλευτικό Έργο

Υπεύθυνος Νοσηλείας

Ο απολογισμός που ακολουθεί αφορά τέσσερα βασικά σημεία :

- A Μηνιαίο πρόγραμμα εργασίας των εργαζομένων
- B Νοσηλεία των ενοίκων
- Γ Φαρμακείο
- Δ Προγραμματισμός συναντήσεων με τους εξωτερικούς επιστήμονες.

A. Μηνιαίο πρόγραμμα εργασίας των εργαζομένων

Η κατάρτιση του μηνιαίου προγράμματος εργασίας των εργαζομένων αποτέλεσε ένα κομβικό σημείο της λειτουργίας του οικοτροφείου Σεμέλη για το παρελθόν δεκαοχτάμηνο. Αρχικά δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή στην κυκλική και ανά μήνα εναλλαγή των εργαζομένων (φροντιστών) μεταξύ τους ,στους χώρους και τομείς ευθύνης, (Νοσηλεία – Παρασκευή φαγητού – Καθαριότητα).

Αργότερα διαπιστώθηκε πως η κυκλική αυτή εναλλαγή ενώ αποφόρτιζε από τη καθημερινή ρουτίνα τους εργαζόμενους εντούτοις τους δυσκόλευε να ανταποκριθούν στους τομείς ευθύνης τους για τους οποίους προοριζόταν.

Επίσης η ποιότητα της παρεχόμενης φροντίδας ήταν συγκριτικά χαμηλή -με το να υπάρχουν τα ίδια συνεχώς πρόσωπα στους χώρους και τομείς ευθύνης ή τουλάχιστον

να υπάρχουν τα ίδια συνεχώς πρόσωπα για μεγάλα διαστήματα. Για το λόγο αυτό η κυκλική εναλλαγή των εργαζομένων σταμάτησε.

Ο καταμερισμός των βάρδιών καθημερινά ,αλλά και των αργιών μηνιαία σε όλους τους εργαζόμενους είναι άλλο σημείο της κατάρτισης του μηνιαίου προγράμματος εργασίας των εργαζομένων, στο οποίο δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή και σημασία .

Οι εργαζόμενοι δήλωναν τις προτιμήσεις και τις ανάγκες τους για κάθε μήνα σε ειδικό έντυπο το οποίο λαμβάνεται πάντα υπόψιν κατά την κατάρτιση του μηνιαίου προγράμματος.

Τέλος, η επίβλεψη της βάρδιας συνολικά αποτελούσε και αποτελεί δικλίδα ασφαλείας για την ομαλή ροή των καθημερινών δραστηριοτήτων στο οικοτροφείο .

B. Νοσηλεία των ενοίκων

Ο προγραμματισμός τακτικών αιματολογικών εξετάσεων καθώς και αναγκαίων χειρουργικών επεμβάσεων συνέβαλε καθοριστικά στην ανάπτυξη του υψηλού επιπέδου φροντίδας των ενοίκων κατά το παρελθόν δεκαοχτάμηνο.

Η διεξαγωγή και επίβλεψη όλων των Νοσηλευτικών πράξεων καθημερινά βοήθησε στην διατήρηση και καλυτέρευση σε ορισμένες περιπτώσεις την σωματικής υγείας των ενοίκων.

Συγκεκριμένα αναφέρεται πως κάποιοι ένοικοι προσήλθαν από το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο της Τρίπολης με:

1. Δερματικά νοσήματα (εκζέματα – αλλεργικές δερματίτιδες)
2. Οφθαλμολογικά νοσήματα (φαρμακευτικούς - γεροντικούς καταρράκτες)
3. Μυοσκελετικά νοσήματα (παλιοί τραυματισμοί - κήλες – συρίγγια στα κάτω άκρα – παραμορφωτικές αρθρίτιδες) που τους καθιστούσαν κλινήρεις .
4. Αναπνευστικά νοσήματα (δύσπνοια – ιστορικό TBC) .
5. Επίσης σχεδόν όλοι οι ένοικοι προσήλθαν στην δομή με μεγάλα χρόνια οδοντικά προβλήματα ,ψείρες στο τριχωτό της κεφαλής ειδικά οι γυναίκες και έλλειψη προσωπικού ιματισμού .

Οι παραπάνω νοσηρές καταστάσεις αντιμετωπίστηκαν άμεσα με τον εξωτερικό επιστήμονα Παθολόγο της δομής και με την συνεργασία του τοπικού συστήματος φροντίδας υγείας .

Γ. Φαρμακείο

Η φροντίδα της μηνιαίας αναπαραγωγής των συνταγών των Ιατρικών γνωματεύσεων , η προμήθεια, συντήρηση, διαχείριση καθώς και η αποθήκευση όλων των φαρμακευτικών σκευασμάτων των ενοίκων αποτελεί ένα ακόμη κομβικό σημείο στην καθημερινή λειτουργία της δομής. Επιπλέον, διατηρήθηκε χαμηλό το μηνιαίο κόστος ανά ένοικο για φαρμακευτικά σκευάσματα εκτός λίστας .

Δ. Προγραμματισμός συναντήσεων με τους εξωτερικούς επιστήμονες

Οι εξωτερικοί επιστήμονες που συμμετείχαν στην ανάπτυξη της δομής παρέμβαιναν προγραμματισμένα και μεθοδικά και δίνανε κατευθύνσεις σε Ιατρικό επίπεδο (ψυχιατρικό – παθολογικό) ή επίπεδο Διοίκησης (Επιστημονικά Υπεύθυνος). Ο

προγραμματισμός και η μεθόδευση των συναντήσεων με τους εξωτερικούς συνεργάτες της Δομής έγιναν πιο συντονισμένα και μεθοδικά με την παρέλευση του δεκαοχτάμηνου.

Υπεύθυνη Νοσηλεύτρια Απασχόλησης

A . ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

1. Κατάρτιση σε μηνιαία βάση ημερήσιου προγράμματος απασχόλησης ενοίκων .

- ✚ Καταρτίζεται κάθε μήνα σε συνεργασία με την επιστημονική ομάδα της δομής. Εγκρίνεται από τον Επιστημονικό υπεύθυνο και αναρτάται στο πίνακα ανακοινώσεων.
- ✚ Η κατάρτιση του προγράμματος γίνεται βάσει της προηγηθείσας αξιολόγησης των ενοίκων σε επίπεδο επικοινωνίας , λειτουργικότητας και ικανοτήτων της καθημερινής διαβίωσης και αυτοεξυπηρέτησης σε ομαδικό ή ατομικό πλαίσιο.
- ✚ Καθημερινά γίνονται : ομάδες θεραπευτικές (ομάδες ψυχολόγου και κοινωνικού λειτουργού) ομάδες απασχόλησης και εργοθεραπείας (ειδική απασχόλησης) ομάδες άσκησης (φυσικοθεραπευτής) .
- ✚ Παράλληλα οι ένοικοι απασχολούνται και σε δραστηριότητες που αφορούν την καθημερινή λειτουργία του οικοτροφείου , ανάλογα με τον βαθμό λειτουργικότητάς τους .Οι δραστηριότητες πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ανάπτυξης και ενδυνάμωσης των ατομικών και κοινωνικών δεξιοτήτων των ενοίκων .
  - **Πρόγραμμα εκμάθησης και ενδυνάμωσης συμπεριφορών ατομικής υγιεινής και καθημερινής διαβίωσης :** Το πρόγραμμα αυτής της ομάδας περιλαμβάνει πλύσιμο χεριών και σώματος, βούρτσισμα δοντιών , ανάπτυξης δυνατότητας προσωπικής ένδυσης και υπόδησης, καλλωπισμός , χρήση τουαλέτας , ύπνος , διατροφή)
  - **Ομάδα φροντίδας χώρων καθημερινής διαβίωσης των ενοίκων :** Το πρόγραμμα αυτής της ομάδας περιλαμβάνει τακτοποίηση δωματίων και κουζίνας , προετοιμασία τραπεζαρίας για το φαγητό , καθαριότητα χώρων (εσωτερικά – εξωτερικά της δομής) , πλύσιμο πιάτων – ρούχων.
  - **Ομάδα περιποίησης κήπου :** Ενασχόληση των ενοίκων με τον καλλωπισμό και την φροντίδα των φυτών της δομής. (γλάστρες)
  - **Ομάδα κουζίνας :** Συμμετοχή των ενοίκων στην προετοιμασία και την παρασκευή φαγητού , άρτου και γλυκισμάτων. (βασιλόπιτα , καρυδόπιτα , χαλβάς μελομακάρονα , τούρτα , κουλουράκια κ.α)
  - **Ομάδα μουσικής :** Συμμετοχή των ενοίκων στο τραγούδι και στον χορό.
  - **Ομάδα άσκησης :** Συμμετοχή των ενοίκων σε δραστηριότητες που ορίζει ο φυσικοθεραπευτής .
  - **Οργάνωση φωτογραφικού αρχείου με διάφορες δράσεις της δομής.**

❖ **ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ :** με σκοπό την ανάπτυξη βασικών ικανοτήτων όξυνσης των αισθήσεων , καλλιέργεια της σκέψης και της κριτικής ικανότητας , ανάληψη πρωτοβουλιών .

- ✓ **Κολάζ με διάφορα υλικά** π.χ. όσπρια, εικόνες από περιοδικά , κοχύλια κ.α

- ✓ **Κατασκευές** π.χ, κεραμικά , γύψος , πλαστελίνη , χαρτοπολτός , χαρτί
- ✓ **Παιχνίδια :** Κατασκευές (πάζλ με χρώματα), Μνήμης (τράπουλα), Επιτραπέζια (αγωνία , jenga ,τάβλι κ.α)
- ✓ **Ζωγραφική :** * **με τέμπερες**
* **με ξυλομπογιές**
* **με μαρκαδόρους**
- ✓ **Ακρόαση παραμυθιών-Συζήτηση , Ανάλυση:**
(με συμμετοχή στην ανάγνωση από τους ενοίκους)
- ✓ **Προβολή ταινιών (ντοκυμαντέρ , ελληνικού κινηματογράφου)**

❖ **ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ :** με στόχο το " άνοιγμα " προς την κοινότητα.

- Πραγματοποίηση εκκλησιασμού των ενοίκων στην εκκλησία της κοινότητας (εβδομαδιαία) για όσους το επιθυμούν .
- Συμμετοχή σε εκδηλώσεις και άλλες δράσεις της τοπικής και ευρείας κοινότητας:
  - ✓ Συνάντηση με τον ξενώνα «ψυχαργώς » στα πλαίσια πραγματοποίησης χριστουγεννιάτικης έκθεσης στο Π.Γ.Ν.Π.
  - ✓ Συνάντηση μετά από πρόσκληση συμμετοχής στην εκδήλωση για την κοπή της πίτας .
  - ✓ Συμμετοχή σε αποκριάτικη εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στο οικοτροφείο « Ίριδα » της Πάτρας στα πλαίσια της ανάπτυξης σχέσης – επικοινωνίας και ανταλλαγής απόψεων μεταξύ των δύο δομών .
  - ✓ Κατασκευή πασχαλινών συνθέσεων από τους ενοίκους και παράδοση σε τοπικούς φορείς.
- **Γνωριμία , επικοινωνία με άλλες δομές :**
  - ✓ Επίσκεψη των ενοίκων στην Αθήνα με σκοπό την παρακολούθηση των παραολυμπιακών αγώνων – φιλοξενία ενοίκων και συνοδών σε ξενώνα της ΚΛΙΜΑΚΑΣ
  - ✓ Επίσκεψη των ενοίκων μας σε οικοτροφείο της ΚΛΙΜΑΚΑΣ στην Κέρκυρα με σκοπό τα εγκαίνια - και την φιλοξενία μας εκεί στα πλαίσια γνωριμίας – επικοινωνίας των δύο δομών .
- Προγραμματισμός εξόδων σε αναψυκτήρια , εστιατόρια , καταστήματα της περιοχής αλλά και εκτός αυτής.(καφέ , φαγητό , καταστήματα παιχνιδιών , ένδυσης , υπόδησης)
- Συνεχείς επισκέψεις των ενοίκων στην τοπική αγορά (super – market , οπωροπωλείο) .
- Προγραμματισμός των ενοίκων σε ομάδες θαλάσσης και περιπάτων.

Η συμμετοχή των ενοίκων σε ομαδικές ή ατομικές δραστηριότητες δίνουν την δυνατότητα σταδιακής αυτονόμησης και ανεξαρτοποίησής τους με την παρακίνησή τους ,ώστε να συμμετέχουν στο μέτρο του δυνατού, στη δυνατότητα των προσωπικών τους αναγκών και στην διακπεραίωση θεμάτων ατομικού τους ενδιαφέροντος. Έτσι επιτυγχάνεται ο σκοπός της αυτοεξυπηρέτησης και της αυτονόμησης, αναφορικά με τις απαιτήσεις της ζωής στην κοινότητα , είτε βραχυπρόθεσμους είτε μακροπρόθεσμους.

2. Προώθηση στον διοικητικό υπάλληλο της δομής ,κατάστασης υλικών απασχόλησης προς παραγγελία , βάσει του καταρτισμένου προγράμματος, και την έγκριση από τον επιστημονικό υπεύθυνο των αιτήσεων.

3. Εποπτεία του προσωπικού της δομής όσον αφορά στην τήρηση του καθημερινού προγράμματος απασχόλησης καθώς επίσης και την στήριξη – εμπύχωση του προσωπικού σε θέματα που σχετίζονται με την υλοποίηση του προγράμματος.
4. *Συνεργασία για τον προγραμματισμό των ενοίκων στην απασχόληση (μηνιαία συνεργασία) με την υπόλοιπη επιστημονική ομάδα (ψυχολόγο , φυσικοθεραπευτή, κοινωνικό λειτουργό, υπεύθυνη ειδικής απασχόλησης, υπεύθυνο νοσηλείας, άτομα αναφοράς) .*

B . ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΦΑΓΗΤΟΥ

- ✚ Κατάρτιση σε μηνιαία βάση ημερήσιου προγράμματος διαιτολογίου που εγκρίνεται από τον επιστημονικά υπεύθυνο .
- ✚ Σύνταξη λίστας αγορών τροφίμων , σε εβδομαδιαία βάση , σε συνεργασία με τον υπεύθυνο κουζίνας και τον διοικητικό υπάλληλο, όσο αφορά της ποσότητες και τα είδη τροφίμων που απαιτούνται για την προετοιμασία των προγραμματισμένων φαγητών της εβδομάδας , και την υποβολή αυτής προς έγκρισης στον επιστημονικά υπεύθυνο.
- ✚ Διαμόρφωση ειδικού διαιτολογίου ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες ή παθολογίας των ενοίκων.

Έργο Ψυχολόγου

A. Τομείς Δράσης

1. Συνεργασία με το ιατρικο-νοσηλευτικό προσωπικό του Ψ.Ν.Τ.
2. Προσέγγιση και αξιολόγηση των ασθενών κατά τη διάρκεια παραμονής τους στο Ψ.Ν.Τ.
3. Σταδιακή μεταφορά ενοίκων στο οικοτροφείο
4. Διαμόρφωση προσωπικού αρχείου ενοίκων
5. Συντονισμός θεραπευτικών ομάδων και ατομικών συναντήσεων των ενοίκων
6. Συνεργασία με την επιστημονική πολυκλαδική ομάδα(ψυχίατρο, άλλες ειδικότητες, φροντιστές)
7. Συντονισμός ομάδων προσωπικού και καθορισμός προσώπων αναφοράς
8. Αξιολόγηση προσωπικού σε συνεργασία με εξωτερικό συνεργάτη της Κλίμακας
9. Διαμόρφωση εξατομικευμένου θεραπευτικού προγράμματος των ενοίκων
10. Κατάρτιση προγράμματος απασχόλησης των ενοίκων σε συνεργασία με την υπεύθυνη νοσηλεύτρια απασχόλησης
11. Εποπτεία σε πρακτικές ασκήσεις δύο προπτυχιακών ψυχολόγων στη δομή
12. Συμμετοχή σε τηλεδιασκέψεις
13. Καταγραφή διμηνιαίου απολογισμού έργου

B. Άλλες Δραστηριότητες

1. Συμμετοχή στην τριμελή επιτροπή διαχείρισης των οικονομικών πόρων των ενοίκων
2. Επαφή με φορείς της κοινότητας
3. Προσέγγιση οικογενειακού περιβάλλοντος ενοίκων
4. Συμμετοχή σε Ημερίδα που πραγματοποιήθηκε στη δομή

5. Οργάνωση δραστηριοτήτων των ενοίκων(εντός και εκτός δομής)
6. Μεταφορά ενοίκων σε νοσοκομείο
7. Κάλυψη προσωπικών αναγκών των ενοίκων
8. Καταγραφή αναφορών δράσεων

Κατόπιν, θα αναπτυχθούν οι τομείς συνοπτικά, ώστε να παρουσιαστεί η συμβολή της ειδικότητας του ψυχολόγου στους αποκαταστασιακούς στόχους της δομής.

A1. – Ενημέρωση για το ψυχιατρικό, κοινωνικό και νοσηλευτικό ιστορικό των ενοίκων που μελλοντικά θα φιλοξενούνταν στη δομή

- Διεκπεραίωση διαδικαστικών ζητημάτων(π.χ. άδειες ασθενών)
- Συνεργασία με το ιατρικό προσωπικό του Ψ.Ν.Τ για αντικατάσταση τριών προτεινόμενων ασθενών (οξεία παθολογικά προβλήματα, αιφνίδιος θάνατος, άρνηση μεταφοράς)

A2. – Γνωριμία με τους ασθενείς και ανάπτυξη σχέσης εμπιστοσύνης πριν την μεταφορά τους στη δομή

- Χορήγηση διαγνωστικών εργαλείων για την εκτίμηση της ψυχολογικής τους κατάστασης αλλά και των επιπέδων λειτουργικότητας τους
- Ενημέρωση των ασθενών για τον τόπο και τρόπο λειτουργίας της δομής

A3. – Μεταφορά των πρώτων ενοίκων στη δομή

- Προσαρμογή στο νέο περιβάλλον και εξοικείωση με το υπόλοιπο προσωπικό της δομής
- Διαμόρφωση προσωπικού χώρου των ενοίκων ανάλογα με τις κινητικές τους ανάγκες και τις προσωπικές τους επιθυμίες
- Εκπαίδευση σε στοιχειώδεις κανόνες ατομικής υγιεινής και συνεχής υπενθύμιση δραστηριοτήτων καθημερινής διαβίωσης με στόχο την απόκτηση μερικής αυτονομίας

A4. – Το προσωπικό αρχείο των ενοίκων περιλαμβάνει το ενημερωτικό σημείωμα, το ατομικό ψυχιατρικό ιστορικό, το ατομικό θεραπευτικό πρόγραμμα, το προσωπικό ημερολόγιο ενοίκου, το κοινωνικό ιστορικό, τακτικές διαγνωστικές αξιολογήσεις, την εργοθεραπευτική και φυσιοθεραπευτική εκτίμηση και τέλος φωτογραφικό υλικό των ενοίκων

A5. – Στόχοι των δράσεων ήταν οι εξής:

- α. Ανάπτυξη διαπροσωπικών σχέσεων μεταξύ ενοίκων και προσωπικού
- β. Συζήτηση σε διάφορα θέματα που προβλημάτιζαν τους ενοίκους
- γ. Κλινική παρατήρηση συμπεριφορών με στόχο την πρόληψη υποτροπών και την ενημέρωση του θεράποντος ψυχιάτρου
- δ. Άντληση πληροφοριών για αγαπημένες δραστηριότητες και ενδιαφέροντα των ενοίκων με στόχο τη διαμόρφωση του προγράμματος απασχόλησης

A6. Συνεργασία με το θεράποντα ψυχίατρο με στόχο την ενημέρωση του για το ψυχιατρικό ιστορικό ενοίκων, την άμεση αντιμετώπιση κρίσης, τη διαμόρφωση κοινών θεραπευτικών χειρισμών, την ενημέρωση του για τους στόχους των

προγραμματισμένων ταξιδιών στο Ψ.Ν.Τ καθώς και για τις ενέργειες μας για την αγωγή κοινότητας

Συνεργασία με τις ειδικότητες με στόχο τη διασφάλιση και τη βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών, την τήρηση του καθημερινού προγράμματος απασχόλησης, την εκπαίδευση σε δεξιότητες ατομικής υγιεινής και καθημερινής διαβίωσης, τη διαμόρφωση του εξατομικευμένου θεραπευτικού προγράμματος, την κινητοποίηση των ενοίκων για συμμετοχή σε κοινές ομαδικές δραστηριότητες καθώς και συνεργασία για την οργάνωση εκδηλώσεων(π.χ. εγκαινία, ημερίδα)

Συνεργασία με τους φροντιστές με στόχο την τήρηση θεραπευτικών προγραμμάτων, την εκπλήρωση προγραμμάτων απασχόλησης, την εκπαίδευση του προσωπικού για τις τεχνικές χειρισμού και αντιμετώπισης πιθανής υποτροπής των ενοίκων

A7. – Ενημέρωση του προσωπικού για τις αρμοδιότητες του και για το θεραπευτικό /εκπαιδευτικό του ρόλο στη δομή

- Επίλυση συγκρούσεων και προβλημάτων που προέκυπταν κατά την έναρξη λειτουργίας της δομής, μέσω ομάδων αποφόρτισης και εποπτειών με κάθε εργαζόμενο ξεχωριστά

- Ενημέρωση για την κατάρτιση προσώπων αναφοράς

A8. – Χορήγηση διαγνωστικών εργαλείων στο προσωπικό της δομής με στόχο την αξιολόγηση του. Η δράση αυτή πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με εξωτερικό συνεργάτη της Κλίμακας. Τέλος, τα ερωτηματολόγια που χορηγήθηκαν ήταν το Τεστ Συναισθηματικής Νοημοσύνης, το Ερωτηματολόγιο Προσωπικότητας Ενηλίκων, το Ερωτηματολόγιο της Προσωπικότητας της Μινεσότα και η κλίμακα Generalized Self- Efficacy Scale.

A9. – Νοσηλευτές, άτομα αναφοράς, επιστημονικό προσωπικό και φροντιστές συμμετείχαν στη διαδικασία κατάρτισης των ατομικών θεραπευτικών προγραμμάτων. Βασικό μέλημα ήταν ο καθορισμός των αποκαταστασιακών στόχων που ετίθεντο για κάθε ένοικο ξεχωριστά. Η τήρηση και η εκπλήρωση των στόχων αποτελούσαν κύριο έργο όλης της πολυκλαδικής ομάδας

A10. – Κατάρτιση ατομικού προγράμματος απασχόλησης σε συνεργασία με την υπεύθυνη νοσηλεύτρια απασχόλησης.

- Διαμόρφωση εξατομικευμένου προγράμματος απασχόλησης για έναν ένοικο που έπασχε από αυτισμό.

Αξίζει, να σημειωθεί ότι τα προγράμματα απασχόλησης έγιναν σύμφωνα με τα επίπεδα επικοινωνίας, λειτουργικότητας, εκπαιδευτικών αναγκών και ενδιαφερόντων του κάθε ενοίκου ξεχωριστά

A11. – Ενημέρωση των φοιτητών για το ρόλο του ψυχολόγου σε Μονάδες Αποκατάστασης

- Γνωριμία με τους ενοίκους της δομής και ενεργή συμμετοχή τους στο καθημερινό πρόγραμμα απασχόλησης

- Εκπαίδευση σε τεχνικές που αφορούσαν το θεραπευτικό χειρισμό κάθε ενοίκου ξεχωριστά

A12. Συμμετοχή σε τηλεδιασκέψεις με στόχο την επικοινωνία με τον επιστημονικά υπεύθυνο και το θεράποντα ψυχίατρο, ώστε να επιλυθούν προβλήματα λειτουργίας της δομής

A13. – Η καταγραφή διμηνιαίου απολογισμού έργου περιλαμβάνει τους τομείς δράσης που πραγματοποιούνται στα πλαίσια της ειδικότητας του ψυχολόγου

B1. – Αρχαιοθέτηση ατομικού οικονομικού φακέλου για κάθε ένοικο ξεχωριστά

- Παραλαβή συντάξεων και επιδομάτων ενοίκων
- Καταμέτρηση χρημάτων δύο φορές την εβδομάδα
- Αρχαιοθέτηση όλων των αποδείξεων λιανικής για κάθε ένοικο

B2. – Ενημέρωση των τοπικών φορέων ψυχικής υγείας για την έναρξη λειτουργίας της δομής.(Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής, Κέντρο Ψυχικής Υγείας, Κέντρο Υγείας Κάτω Αχαΐας)

- Προσέγγιση του δημάρχου Δήμου Δύμης
- Επαφή με εκπρόσωπο της εκκλησίας της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών

B3. – Ενημέρωση οικογενειακού περιβάλλοντος ενοίκων για την μεταφορά των συγγενών τους στη δομή.

- Συχνή τηλεφωνική επικοινωνία με στόχο την αναθέρμανση των οικογενειακών σχέσεων
- Ενημέρωση συγγενών για ζητήματα που αφορούσαν την κατάσταση της υγείας των συγγενικών τους προσώπων(π.χ. προγραμματισμένες νοσηλείες σε νοσοκομεία και προγραμματισμένες χειρουργικές επεμβάσεις)

B4. – Η οργάνωση της ημερίδας και των εγκαινίων της δομής στόχευε στο άνοιγμα του οικοτροφείου προς την τοπική κοινότητα και την ενημέρωση των τοπικών φορέων για ζητήματα που άπτονται της ψυχικής υγείας. Απώτερος σκοπός ήταν η μείωση του κοινωνικού στίγματος για τον ψυχικά πάσχοντα.

B5. – Οργάνωση θεραπευτικών ομάδων

- Διενέργεια εκδηλώσεων εντός δομής με την ενεργό συμμετοχή των περισσότερων ενοίκων(π.χ. χριστουγεννιάτικες εκδηλώσεις, γενέθλια)
- Συμμετοχή των ενοίκων μας σε εορταστικές εκδηλώσεις άλλων τοπικών δομών αποκατάστασης όπως, στο οικοτροφείο «Ίριδα» και στους ξενώνες «Ψυχαργός».
- Εκκλησιασμός ενοίκων
- Εξωτερικές δραστηριότητες που στόχευαν στην ψυχαγωγία των ενοίκων(περίπατοι, ομάδες καφέ)

B6. – Διεξαγωγή προγραμματισμένων ιατρικών εξετάσεων και χειρουργικών επεμβάσεων σε νοσοκομεία

- Συνεργασία και ενημέρωση του ιατρικο-νοσηλευτικού προσωπικού του νοσοκομείου για την ιδιαιτερότητα των περιστατικών.
- Ενημέρωση των διευθυντών των κλινικών για τη λειτουργία και το έργο της δομής

B7. – Η δράση αυτή στόχευε στην αγορά ρουχισμού /υποδημάτων/ καλλυντικών ειδών κατόπιν επιθυμίας και συγκεκριμένων αναγκών που είχε ο κάθε ένοικος ξεχωριστά

B8. – Η καταγραφή των αναφορών δράσης περιλαμβάνει πληροφορίες για τον τόπο, το χρόνο, τη συναισθηματική κατάσταση των ενοίκων και για τα μέλη του προσωπικού που συμμετείχαν σε συγκεκριμένες εξωτερικές δραστηριότητες. Τέλος αναγράφεται και ο βαθμός ικανοποίησης του ενοίκου που συμμετείχε στη δράση αυτή

Έργο Ειδικής Απασχόλησης

- ΑΠΑΣΧ/ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ
- ΕΞΑΤΟΜΙΚΕΥΜΕΝΑ
- ΑΤΟΜΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ
- ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ
- ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Ενημέρωση για το ψυχιατρικό, οικογενειακό και κοινωνικό ιστορικό των ενοίκων της δομής.

Γνωριμία με τους ασθενείς ανάπτυξη σχέσης εμπιστοσύνης.

Παρατήρηση των λειτουργικών και επικοινωνιακών ικανοτήτων τους.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΠΑΣΧ/ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ

Οργάνωση θεραπευτικής ομάδας σε καθημερινή βάση.

Στόχοι της ομάδας ήταν οι εξής.

-Ανάπτυξη προσοχής και συγκέντρωσης, δεξιοτήτων, πρωτοβουλίας, παρατηρητικότητας και άμιλλας.

- Εκμάθηση χρωμάτων, γεωμετρικών σχημάτων, χρήση εργαλείων π. χ. πινέλα, τέμπερες ψαλίδια, φελιζόλ, πηλό, χαρτοπολτό.

-Δημιουργία χρηστικών αντικειμένων με σκοπό την προώθησή τους στην αγορά.

Μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν ήταν οι εξής.

-Επανάληψη της ίδιας δραστηριότητας επί βδομάδες,

-Προτροπή για διαρκή παρατήρηση των αντικειμένων καθημερινής χρήσης όπως και της φύσης που μας περιβάλλει.

-Ενθάρρυνση.

-Επιβράβευση.

-Παρατήρηση του έργου και σχολιασμός του ίδιου του ένοικου για την δουλειά του.

-Συνεργασία με την ψυχολόγο της δομής σε περιπτώσεις υποτροπών της ασθένειας των ενοίκων.

ΕΞΑΤΟΜΙΚΕΥΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

-Διερεύνηση των ενδιαφερόντων τους.

-Διαρκής προτροπή με σκοπό την ενασχόληση τους με ζωγραφική, πλαστική, υφαντική, κολλάζ.

-Επιτραπέζια παιχνίδια.

-Ανάγνωση βιβλίων.

-Τηλεθέαση D.V.D.

- Συνεργασία με την υπ. απασχόλησης για κατάρτιση ατομικών θεραπευτικών προγραμμάτων.
- Εκπαίδευση στη λήψη τροφής.

ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

- Πρόγραμμα απασχόλησης.

Εμπλουτισμός του προγράμματος με νέες δραστηριότητες (ώρα τηλεθέασης με συγκεκριμένες εκπομπές, Ελληνικό κινηματογράφο, κινούμενα σχέδια, ντοκιμαντέρ ομάδα κουζίνας, παρασκευή γλυκών κουταλιού, επιτραπέζια παιχνίδια, ομάδα φροντίδας καλλωπιστικών φυτών.

Συνεργασία με την υπ. απασχόλησης για την διαμόρφωση του προγράμματος σε μηνιαία βάση.

- Διακόσμηση του οικοτροφείου με έργα των ενοίκων, με χριστουγεννιάτικα, καρναβαλικά και πασχαλινά στοιχεία
- Επιλογή και παραγγελία επίπλων από την Κλίμαξ, για την διαμόρφωση των χώρων του κτιρίου της Σεμέλης.
- Έρευνα αγοράς, αγορά και επίβλεψη της τοποθέτησης των φωτιστικών, των επίπλων βεράντας και των φυτών.
- Συμμετοχή στις ομάδες που πραγματοποιήθηκαν για τα ατομικά θεραπευτικά πλάνα όπως και συμπλήρωση τους.
- Καταγραφή διμηνιαίου απολογισμού έργου.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

- Ομάδες ενοίκων (περιπάτου, καφέ, επισκέψεις στο οικοτροφείο Ίριδα, παρακολούθηση ποδοσφαιρικού αγώνα).
- Συνεργασία με την κοινωνική λειτουργό της δομής για την κατάρτιση ονομαστικής λίστας φορέων και ιδιωτών, για να σταλούν δώρα, έργα των ενοίκων.
- Επικοινωνία με Πατρινές εφημερίδες με σκοπό την παρουσία τους στα εγκαίνια της δομής, όπως και την δημοσίευση κειμένου που αφορούσε τους στόχους και της δράσεις του οικοτροφείου.
- Εξεύρεση ηχολήπτη (παρείχε δωρεάν τις υπηρεσίες του) για την κάλυψη της ημερίδας για την νόσο Alzheimer.
- Συμμετοχή με την Κλίμαξ στο «ΠΡΑΞΙΣ 2004».

Έργο Φυσικοθεραπευτή

Το τμήμα φυσικοθεραπείας του οικοτροφείου Σεμέλη ξεκίνησε τη λειτουργία του ταυτόχρονα με τη δομή.

Στο στάδιο της προετοιμασίας της δομής για τη φιλοξενία των ενοίκων υπήρχε έντονη δραστηριότητα αναφορικά με τις συνεχείς επισκέψεις στο ΨΝΤ για τη φυσική, κινητική, σωματική, λειτουργική αξιολόγηση των υπό ένταξη ασθενών. Παράλληλα υπήρχαν πολλές υποχρεώσεις σε ότι αφορούσε τη χωροταξική προσαρμογή του κτιρίου προκειμένου να είναι σε θέση να καλύψει με επιτυχία και ασφάλεια τις αυξημένες ανάγκες των ασθενών.

Η φάση της προοδευτικής αύξησης του αριθμού των ενοίκων άρχισε να αναδεικνύει τόσο τις απαιτήσεις τους σε σχέση με τη θεραπευτική παρέμβαση όσο και τις διαφοροποιήσεις που έπρεπε να πραγματοποιηθούν στον αρχικό σχεδιασμό προκειμένου να διασφαλιστεί η επίτευξη του στόχου της αποασυλοποίησης.

Σε αυτή τη χρονική περίοδο έλαβε χώρα σε συνεργασία με τους υπεύθυνους νοσηλευτές, ο πρώτος εκπαιδευτικός κύκλος των συναδέλφων φροντιστών σε ζητήματα υγιεινής, φροντίδας και περιποίησης των ενοίκων. Ταυτόχρονα έλαβε χώρα και η διατροφική αξιολόγηση των ενοίκων με στόχο την εξασφάλιση τόσο της καλής τους θρέψης όσο και τη πρόληψη και αποτροπή των δευτερογενών παθολογικών καταστάσεων που θα μπορούσαν να προκληθούν εξαιτίας διατροφικής και πεπτικής ασυμβατότητας. Η προχωρημένη ηλικία των περισσοτέρων ενοίκων καθώς και ο μεγάλος βαθμός της επικοινωνιακής τους έκπτωσης ήταν οι παράγοντες που καθόρισαν σε μεγάλο βαθμό τη ποικιλία αλλά τη μορφή του προγράμματος σίτισης.

Στο μεταίχμιο αυτής της χρονικής περιόδου θα πρέπει να επισημανθεί και η ανάπτυξη των σχέσεων εμπιστοσύνης του τμήματος φυσικοθεραπείας με τους ασθενείς τόσο σε προσωπικό όσο και σε ομαδικό επίπεδο. Είναι η περίοδος που ολοκληρώνεται η αξιολόγηση και των περιστατικών και μέσα από τη καθημερινή δραστηριοποίηση και κινητοποίηση αρχίζουν να διαφαίνονται οι πρώτες ελλείψεις σε υλικοτεχνολογικό εξοπλισμό.

Οι στόχοι του τμήματος σε αυτή τη χρονική περίοδο προσανατολίστηκαν κυρίως στην αξιοποίηση των λειτουργικών δυνατοτήτων των ασθενών και την ανάπτυξη ειδικών εξατομικευμένων προγραμμάτων δραστηριοποίησης και κινητοποίησης μέσα από τα οποία καταβλήθηκε μεγάλη προσπάθεια για να εξασφαλιστούν οι βέλτιστες δυνατές καρδιαναπνευστικές χωρητικότητες, να προληφθεί η εγκατάσταση δευτερογενών παθολογικών επιπλοκών και να διασφαλιστεί η καλή σωματική υγεία και ευεξία των ενοίκων όπως κρίνεται απαραίτητο προκειμένου να προστατευτεί η πνευματική τους διαύγεια και νηφαλιότητα και να εξασφαλίζονται τα μεγαλύτερα δυνατά επίπεδα αλληλεπίδρασης, κατανόησης και ανταπόκρισης στα καθημερινά περιβαλλοντικά ερεθίσματα είτε αυτά προέρχονται από το εσωτερικό της δομής είτε από την ευρύτερη κοινωνική περιφέρεια.

Μέσα από την ολοκλήρωση της αξιολόγησης της φυσικής σωματικής υγείας των ασθενών και σε συνεργασία με τους συναδέλφους νοσηλευτές δρομολογήθηκαν οι

προγραμματισμοί των διορθωτικών χειρουργικών (ή άλλων ιατρικών ειδικοτήτων) παρεμβάσεων προκειμένου να αποκατασταθούν ή τουλάχιστον να βελτιωθούν χρόνια ορθοπαιδικά προβλήματα που περιόριζαν τους ασθενείς. Ο σωστός προγραμματισμός σε συνδυασμό με τη διαμόρφωση ειδικών προ και μετεγχειρητικών προγραμμάτων αναπνευστικής φυσικοθεραπείας και κινησιοθεραπείας έχουν μέχρι τώρα αποδείξει ότι σχεδόν μηδενίζονται οι πιθανότητες εμφάνισης «παθολογίας της αδράνειας» καθώς και να μειώνονται οι χρόνοι πλήρους επαναφοράς της λειτουργικότητας. Ακόμα και σε περιπτώσεις πτώσεων φάνηκε ότι η ύπαρξη ελαστικότητας και καλής αίσθησης της ισορροπίας όπως αυτές εξασφαλίζονται από τη κινησιοθεραπεία και τη κινητοποίηση απέτρεψαν μεγαλύτερης δεινότητας και σοβαρότητας τραυματισμούς. Σε αυτό το σημείο να προστεθεί και η δυνατότητα εφαρμογής ειδικών προγραμμάτων συντηρητικής αγωγής και αποκατάστασης ή αντιμετώπισης ήπιων μυοσκελετικών κακώσεων στους περιπατητικούς ασθενείς όσο και η διαχείριση του πόνου μέσα από τη κίνηση για τους ασθενείς με μειωμένο ως ανύπαρκτο λειτουργικό αρθρικό εύρος κίνησης είτε λόγω αρθρικών παραμορφώσεων είτε λόγω κάποιας άλλης βλάβης κεντρικής αιτιολογίας.

Ο συνδυασμός των εξωτερικών δραστηριοτήτων (εκδρομές, ταξίδια, περίπατοι, κοινωνικό έργο, επισκέψεις, κλπ) με το πρόγραμμα κινητοποίησης δραστηριοποίησης όπως αυτό αναφέρεται στο πρόγραμμα απασχόλησης αποδεικνύουν την αλληλεξάρτηση της αποκατάστασης και της αποασυλοποίησης μέσα από την επιστροφή των ενοίκων στη κοινωνία ως ισότιμα μέλη της. Η προθυμία των ασθενών να συμμετέχουν είτε σε προγράμματα ανακύκλωσης είτε να συμβάλλουν στη περιποίηση χώρων αναψυχής (πάρκα, προαύλια σχολείων, εκκλησιών, κλπ) εκτός από πηγή δικής τους ευχαρίστησης και διασκέδασης αποτελεί και μια ευκαιρία παραγωγής έργου που πολύ εύκολα μπορεί να «κεφαλαιοποιηθεί» σε κοινωνική επιβράβευση και καταξίωση.

Τέλος να αναφερθούμε και στο ρόλο που αναπτύσσει το τμήμα της φυσικοθεραπείας ως εργαστήριο αποκατάστασης ήπιων κακώσεων (κυρίως κακώσεων μαλακών μορίων και οσφυαλγιών) όχι μόνο για τους συναδέλφους όλων των ειδικοτήτων αλλά και για την ευρύτερη τοπική κοινωνία συνεισφέροντας έτσι στην ανάπτυξη σχέσεων και δεσμών εμπιστοσύνης και αλληλεγγύης της δομής με τους κατοίκους της περιοχής.

Έργο Κοινωνικής Λειτουργού

Οι δραστηριότητες που υλοποιήθηκαν στην ειδικότητα του κοινωνικού λειτουργού κατά τη διάρκεια του πρώτου 18μήνου λειτουργίας του οικοτροφείου «Σεμέλη», επικεντρώνονται –με βάση τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας της δομής- στους εξής βασικούς άξονες:

- 1) Τήρηση και ενημέρωση κοινωνικών ιστορικών
- 2) Κοινωνική Εργασία με άτομα, ομάδες και κοινότητα
- 3) Συνεργασία με υπεύθυνο νοσηλεύτη για την τήρηση και ενημέρωση προσωπικού αρχείου ενοίκου
- 4) Επαφή με οικογενειακό περιβάλλον ενοίκων (Καταγραφή επαφών – Δημιουργία αρχείου με στοιχεία συγγενών)
- 5) Συνεργασία με υπεύθυνο νοσηλεύτη για ατομικά προγράμματα και απασχόληση
- 6) Έκδοση ταυτοτήτων ενοίκων
- 7) Έκδοση επιδομάτων/ συντάξεων ενοίκων
- 8) Διεκπεραίωση ασφαλιστικών θεμάτων ενοίκων
- 9) Διεκπεραίωση οικονομικών θεμάτων ενοίκων (συνεργασία με νομικό σύμβουλο)
- 10) Αποστολή κατάστασης για δικαστική συμπάρσταση ενοίκων
- 11) Προετοιμασία και αποστολή στο Λογιστήριο μηνιαίας κατάστασης εσόδων/ εξόδων ενοίκων
- 12) Συνεργασία με επιστημονικό υπεύθυνο και υποβολή διμηνιαίου απολογισμού έργου

Αναλυτικότερα:

1) Τήρηση και ενημέρωση κοινωνικών ιστορικών ενοίκων

- Συγκέντρωση απαιτούμενων στοιχείων και πληροφοριών από:
  - α) ψυχιατρικά ιστορικά και φακέλους ενοίκων από το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Τριπόλεως (Ψ.Ν.Τ.)
  - β) παλαιότερα κοινωνικά ιστορικά που είχαν συμπληρωθεί κατά την αρχική αξιολόγηση ενοίκων στο Ψ.Ν.Τ. , πριν την ένταξή τους στη δομή
  - γ) μέλη του οικογενειακού/ υποστηρικτικού περιβάλλοντος των ενοίκων
  - δ) τους ίδιους τους ένοικους (ατομικές συνεντεύξεις, παρακολούθηση καθημερινής πορείας τους και βημάτων εξέλιξης εντός της δομής)
- Τακτική ενημέρωση κοινωνικών ιστορικών – Ανανέωση στοιχείων και προσθήκη νέων δεδομένων
- Δημιουργία νέας φόρμας κοινωνικού ιστορικού και αποστολή της στην «Κλίμακα» με στόχο να υπάρξει κοινή κατευθυντήρια γραμμή στη συμπλήρωση από τους κοινωνικούς λειτουργούς όλων των δομών

2) Κοινωνική εργασία με άτομα, ομάδες και κοινότητα

α) Κοινωνική Εργασία με άτομα

- Ατομικές συνεντεύξεις με ένοικους με στόχο τη δημιουργία σχέσης εμπιστοσύνης και επικοινωνίας, τη διερεύνηση συναισθημάτων και συμπεριφορών, τη συγκέντρωση στοιχείων και την τακτική ενημέρωσή τους γύρω από την πορεία οικονομικών ζητημάτων (έκδοση ταυτοτήτων, συντάξεων/ επιδομάτων) και ενεργειών που αφορούν το οικογενειακό τους περιβάλλον
- Εξατομικευμένη ενασχόληση με ένοικους με στόχο την εκμάθηση και ανάπτυξη ατομικών και κοινωνικών δεξιοτήτων (π.χ. εξάσκηση στη διαχείριση χρημάτων) – Διερεύνηση ενδιαφερόντων και ιδιαίτερων αναγκών κάθε ενοίκου – Αξιοποίηση πληροφοριών από εξαμηνιαία ατομικά θεραπευτικά προγράμματα ενοίκων

β) Κοινωνική Εργασία με ομάδες

- Πραγματοποίηση καθορισμένων ομάδων ενοίκων με στόχο την ανάπτυξη επικοινωνίας, λειτουργικότητας, συνεργασίας και ομαδικού πνεύματος, την ψυχαγωγία και τη δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των ενοίκων. Οι ομαδικές δραστηριότητες υλοποιούνται σε συνεργασία και με συμμετοχή μελών της πολυκλαδικής ομάδας ενώ λαμβάνουν χώρα εντός και εκτός δομής. Τόσο στις εσωτερικές δράσεις (π.χ. ομάδες χορού/ τραγουδιού, επιτραπέζια παιχνίδια) όσο και στις εξωτερικές δραστηριότητες (ομάδες θαλάσσης, εκπαιδευτικές επισκέψεις και εκδρομές) συμμετέχουν όσοι από τους ένοικους έχουν τη δυνατότητα και το επιθυμούν.

γ) Κοινωνική Εργασία με κοινότητα

Από την έναρξη λειτουργίας της δομής, καταβλήθηκε μεγάλη προσπάθεια για την προσέγγιση, ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινότητας. Μέσω της ανάπτυξης και ενίσχυσης μίας σχέσης επικοινωνίας και συνεργασίας με τους τοπικούς φορείς (Δήμος, εκκλησία, σχολείο), εξομαλύνθηκαν σταδιακά οι αρχικές αντιδράσεις και προωθήθηκε η διαδικασία για κοινωνική επανένταξη και ενσωμάτωση των ενοίκων.

Συνοπτικά αναφέρονται:

- Δικτύωση/ Επαφή με φορείς και άλλες δομές
- Οργάνωση εξωτερικών δράσεων – Σύνδεση ενοίκων με κοινότητα
- Υλοποίηση δράσεων Αγωγής Κοινότητας και προβολής της δομής (ενημερωτικές ημερίδες, δημοσιεύσεις στον τοπικό τύπο, οργάνωση εκδηλώσεων)

3) Συνεργασία με υπεύθυνο νοσηλεύτη για την τήρηση και ενημέρωση προσωπικού αρχείου ενοίκου

- Τήρηση ατομικών ιστορικών ενοίκων – Προσθήκη και ανανέωση στοιχείων που άπτονται της ειδικότητας του κοινωνικού λειτουργού
- Συνεργασία για τη συμπλήρωση των εξαμηνιαίων ατομικών θεραπευτικών προγραμμάτων των ενοίκων

4) Επαφή με οικογενειακό περιβάλλον ενοίκων

- Εύρεση συγγενικών προσώπων ενοίκων – Αναζήτηση τηλεφώνων επικοινωνίας – Προσπάθεια επαναπροσέγγισης, ευαισθητοποίησης, κινητοποίησης και συμμετοχής οικογενειακού περιβάλλοντος σε θέματα που αφορούν τους ένοικους
- Ανάπτυξη σχέσης επικοινωνίας και καθορισμός συναντήσεων με μέλη οικογενειακού περιβάλλοντος ενοίκων – Επιδίωξη επικοινωνίας και των ίδιων των ενοίκων με τα συγγενικά τους πρόσωπα
- Καταγραφή επαφών και δημιουργία πλήρους αρχείου με τηλέφωνα επικοινωνίας και διευθύνσεις κατοικίας των συγγενών ενοίκων
- Ενημέρωση για διαδικασία δικαστικής συμπαράστασης – Συνεργασία με δικαστικούς συμπαραστάτες ενοίκων

5) Συνεργασία με υπεύθυνο νοσηλευτή για ατομικά προγράμματα και απασχόληση

- Συνεργασία με υπεύθυνο νοσηλευτή απασχόλησης και με πολυκλαδική ομάδα για την κατάρτιση και τήρηση ατομικών προγραμμάτων ενοίκων
- Διερεύνηση και καταγραφή ενδιαφερόντων και εξατομικευμένων αναγκών ενοίκων
- Καθορισμός και οργάνωση δράσεων
- Συμμετοχή στις ομάδες απασχόλησης

6) Έκδοση ταυτοτήτων ενοίκων

- Αρχικά, επικοινωνία και συνεργασία με Κοινωνική Υπηρεσία Ψ.Ν.Τ. και με οικογενειακό περιβάλλον κάθε ένοικου με σκοπό τη διερεύνηση ύπαρξης (ή όχι) αστυνομικού δελτίου ταυτότητας
- Συγκέντρωση και υποβολή απαιτούμενων δικαιολογητικών – Συνεργασία με Κ.Ε.Π. και Αστυνομικό Τμήμα Κάτω Αχαΐας – Έκδοση οκτώ (8) νέων ταυτοτήτων
- Συνεργασία με νομικό σύμβουλο «Κλίμακας» για περίπτωση ενοίκου αγνώστων στοιχείων – Αναζήτηση στοιχείων μέσω Ψ.Ν.Τ., αστυνομικών τμημάτων και Κ.Ε.Π. Δήμου Δύμης

7) Έκδοση επιδομάτων/ συντάξεων ενοίκων

Στην αρχή λειτουργίας της δομής, μόνο μία ένοικος εισέπραττε σύνταξη. Μετά από τη διεκπεραίωση των απαραίτητων ενεργειών, μέσω των ασφαλιστικών φορέων, διεκδικήθηκαν και εκδόθηκαν συντάξεις και επιδόματα για τους περισσότερους ένοικους. Έως το τέλος του 2004, πραγματοποιήθηκε η έκδοση τριών (3) επιδομάτων Πρόνοιας, η έκδοση δύο (2) συντάξεων, η μεταβολή τόπου πληρωμής τριών (3) συντάξεων και η επαναχορήγηση μίας σύνταξης.

8) Διεκπεραίωση ασφαλιστικών θεμάτων ενοίκων

- Συγκέντρωση απαιτούμενων δικαιολογητικών – Συνεργασία με ασφαλιστικούς φορείς – Έκδοση νέων βιβλιαρίων υγείας και συνταγολογίων ενοίκων (για όσους δεν είχαν βιβλιάρια ή δεν ήταν σε ισχύ) – Ανανέωση βιβλιαρίων (όταν αυτό απαιτείται)
- Επαφή με ασφαλιστικούς φορείς – Ενημέρωση για επιπρόσθετες παροχές που δικαιούνται οι ασφαλισμένοι
- Συνεργασία με οικογενειακό περιβάλλον για τις περιπτώσεις έμμεσα ασφαλισμένων ενοίκων

9) Διεκπεραίωση οικονομικών θεμάτων ενοίκων

- Σύσταση τριμελούς επιτροπής διαχείρισης οικονομικών πόρων των ενοίκων, αποτελούμενη από την κοινωνική λειτουργό, την ψυχολόγο και τη διοικητικό της δομής
- Είσπραξη συντάξεων/ επιδομάτων και χρηματικών ποσών από συγγενικά πρόσωπα ενοίκων, σε μηνιαία βάση – Συνεργασία με νομικό σύμβουλο και δικαστικούς συμπαραστάτες ενοίκων - Συγκέντρωση εγγράφων ώστε να υπάρχει η απαιτούμενη νομική κατοχύρωση
- Καταγραφή και σταδιακή κάλυψη αναγκών ενοίκων – Αγορά απαραίτητων ατομικών ειδών με χρήματα προσωπικού τους ταμείου
- Διεκπεραίωση άλλων ζητημάτων οικονομικής φύσης (π.χ. έκδοση Α.Φ.Μ., υποβολή φορολογικών δηλώσεων ενοίκων)

10) Αποστολή κατάστασης για δικαστική συμπάρσταση ενοίκων

- Επαφή και συνεργασία με οικογενειακό περιβάλλον ενοίκων – Συγκέντρωση στοιχείων – Ενημέρωση και κινητοποίηση συγγενών προς την κατεύθυνση δικαστικής συμπάρστασης
- Δημιουργία πλήρους αρχείου με νομικές αποφάσεις για όσους ένοικους έχουν τεθεί υπό δικαστική συμπάρσταση – Αποστολή τους στο νομικό σύμβουλο «Κλίμακας»
- Δημιουργία κατάστασης -σε εξαμηνιαία βάση- η οποία εμπεριείχε εξατομικευμένα στοιχεία ενοίκων (ασφαλιστικός φορέας, σύνταξη, ικανότητα διαχείρισης χρημάτων, δικαστική συμπάρσταση, επαφή και ενέργειες με οικογενειακό περιβάλλον κάθε ενοίκου)

11) Προετοιμασία και αποστολή στο Λογιστήριο μηνιαίας κατάστασης εσόδων/ εξόδων ενοίκων

- Συγκέντρωση αποκομμάτων συντάξεων/ επιδομάτων και αποδείξεων αγορών ενοίκων - Αποστολή μηνιαίας κατάστασης εσόδων/ εξόδων ενοίκων στο Λογιστήριο «Κλίμακας»

12) Συνεργασία με επιστημονικό υπεύθυνο και υποβολή διμηνιαίου απολογισμού έργου

- Τακτική ενημέρωση επιστημονικού υπευθύνου για ζητήματα που άπτονται της ειδικότητας του κοινωνικού λειτουργού ή της γενικότερης λειτουργίας της δομής
- Υποβολή σε διμηνιαία βάση απολογισμού έργου κοινωνικού λειτουργού με αναλυτική περιγραφή ενεργειών που πραγματοποιήθηκαν κατά το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, σε κάθε τομέα δράσης

Ενέργειες προβολής και δημοσιότητας

Την περίοδο 2003 έως 2004 πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες δράσεις από τους εργαζόμενους και τους ενοίκους του Οικοτροφείου «Σεμέλη»:

- Πραγματοποίηση συναντήσεων με αντίστοιχους της Κλίμακας Φορείς με σκοπό την ανταλλαγή εμπειριών αναφορικά με θέματα οργάνωσης και υλοποίησης των Έργων. Συζήτηση των κοινών προβλημάτων και των δυσκολιών.
- Δημοσίευση προκηρύξεων για την ενοικίαση κατάλληλου κτιρίου και την εξεύρεση προσωπικού για τη στελέχωσή του.
- Καλλιέργεια επαφών με το Δήμο στον οποίο υπάγεται το επιλεγέν κτίριο. Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της Δημοτικής αρχής για το πρόγραμμα αποασυλοποίησης, τη φιλοσοφία λειτουργίας του Οικοτροφείου και τη λειτουργική του διασύνδεση με την Τοπική Κοινότητα.
- Πρόγραμμα ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης ατόμων από μειονοτικές και κοινωνικά αποκλεισμένες πληθυσμιακές ομάδες: τσιγγάνικη κοινότητα Κέρκυρας. Τα άτομα που εκδήλωσαν ενδιαφέρον για εργασία σε Οικοτροφείο, εντάχθηκαν αρχικά σε πρόγραμμα προετοιμασίας (τόσο σεμιναριακό όσο και βιωματικό) με κύριο στόχο το να καταστούν δεκτικοί σε συνεργασίες και ανταλλαγή απόψεων, ικανοί για συμμετοχή τους σε πρωτογενή εκπαιδευτικά συστήματα, προσαρμοστικοί στις εκάστοτε εργασιακές συνθήκες, και κυρίως ευαισθητοποιημένοι σε ζητήματα όπως η φροντίδα του πάσχοντος, η συνειδητοποίηση της ανάγκης ενημέρωσης των οικείων των ασθενών για θέματα ψυχικής υγείας, κ.ά. Όσοι από αυτούς ολοκλήρωσαν με επιτυχία το πρόγραμμα προετοιμασίας, μπήκαν σε διαδικασία αξιολόγησης με στόχο την τελική τους επιλογή για εργασία σε Οικοτροφείο – διαδικασία όμοια με εκείνη που ακολουθήθηκε για την επιλογή του συνόλου του προσωπικού.
- Υλοποίηση ενημερωτικών-επιμορφωτικών σεμιναρίων για το προσωπικό που επιλέχθηκε τελικά να στελεχώσει το Οικοτροφείο. Η θεματολογία αφορούσε εξειδικευμένα θέματα ψυχικής υγείας και νοσηλευτικής (πχ επιθετικότητα, -σεξουαλικότητα ψυχικά πασχόντων, επιληψία, λοιμώδεις νόσοι και πρακτικές αντιμετώπισής τους, σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα) καθώς και εκπαίδευση στη χρήση των μηχανημάτων Τηλεψυχιατρικής και στις εφαρμογές αυτής.
- Δημιουργία ξεχωριστής σελίδας στο δικτυακό χώρο (site) της Κλίμακας, όπου γίνεται αναφορά στο Έργο της Αποασυλοποίησης που έχει αναλάβει ο Φορέας μας στο πλαίσιο του Προγράμματος της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης και στην

οποία μπορεί ο κάθε ενδιαφερόμενος να ενημερωθεί για τον τρόπο οργάνωσης των Οικοτροφείων καθώς και για τους στόχους των παρεχόμενων υπηρεσιών όπως επίσης και τη φιλοσοφία που διέπει τη λειτουργία τους.

- Εκπαιδευτικά σεμινάρια στο προσωπικό της Μονάδας μέσω του συστήματος Τηλεδιάσκεψης με εισηγήσεις κυρίως επί ψυχιατρικών και ιατρικών θεμάτων από εξειδικευμένους επιστήμονες του χώρου.
- Δημιουργία ζωνών ραδιοφώνου σε συχνότητα που εκπέμπει σε όλον τον κόσμο μέσω του διαδικτύου (Radio Greece). Πραγματοποίηση ενημερωτικών εκπομπών αφιερωμένων στις κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες με ιδιαίτερη έμφαση στην ψυχική υγεία
- Συμμετοχή του Φορέα με δύο αναρτημένες ανακοινώσεις στο 17^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχιατρικής που πραγματοποιήθηκε 19-23 Απριλίου 2002 στη Χαλκιδική. Οι ανακοινώσεις έγιναν στο πλαίσιο του ευρύτερου προγράμματος ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της επιστημονικής κοινότητας και του κοινού πάνω σε θέματα ψυχικής υγείας-ψυχικής νόσου. Αποτελούσαν δε μέρος μιας σειράς ανακοινώσεων με κύριο αντικείμενο τον κοινωνικό αποκλεισμό και την ψυχική υγεία. Οι συγκεκριμένες ανακοινώσεις αφορούσαν: α) την ψυχική νόσο όπως αυτή παρουσιάζεται μέσα από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης καθώς και την ανάγκη διαμόρφωσης ενός κοινού κώδικα δεοντολογίας, β) τις εφαρμογές της νέας τεχνολογίας (Τηλεδιάσκεψη) στο χώρο της ψυχικής υγείας (Τηλεψυχιατρική) όπως εφαρμόζεται από την Κλίμακα.
- Αναφορά του Οικοτροφείου ως μέρος του συνόλου των Έργων (Οικοτροφεία) των οποίων την υλοποίηση έχει αναλάβει ο Φορέας στο πρώτο Τεύχος του περιοδικού «Αφιερώματα» που εκδίδει ο Φορέας σε διμηνιαία βάση και το οποίο αποστέλλεται σε Δημόσιους και Ιδιωτικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στο χώρο της Υγείας και δει της Ψυχικής Υγείας.
- Τελετή εγκαινίων: Πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο 2004. Σκοπός της ήταν η γνωριμία μας με την τοπική κοινότητα και η ενημέρωση της για το ρόλο και τη λειτουργία της δομής μας.
- Ημερίδα με θέμα: «Τρίτη Ηλικία και Διαταραχές Μνήμης: Νόσος Alzheimer». Η Ημερίδα οργανώθηκε και πραγματοποιήθηκε στον χώρο του Οικοτροφείου «Σεμέλη», τον Δεκέμβριο 2004, σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Νόσου Alzheimer. Στόχος η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση της κοινότητας.
- Στα πλαίσια της ημερίδας ενημέρωσης για τη νόσο Alzheimer, πραγματοποιήθηκε εντός της δομής έκθεση των κατασκευών/ δημιουργιών των ενοίκων, με στόχο την ενημέρωση του κοινού και την προβολή της προσπάθειας των ενοίκων.
- Στα πλαίσια του συστήματος τηλεδιάσκεψης, πραγματοποιούνται συχνές συναντήσεις τόσο με τα κεντρικά γραφεία όσο και με άλλες δομές της «Κλίμακας» με στόχο την ανταλλαγή εμπειριών και τεχνογνωσίας. Κατά το έτος 2004 υπήρξαν αρκετές συναντήσεις μεταξύ των δομών για την κατάρτιση του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας. Επιπρόσθετα, το Σεπτέμβριο του 2004 με αφορμή την παρακολούθηση της Παραολυμπιάδας, πραγματοποιήθηκε συνάντηση προσωπικού και ενοίκων των δομών στην Αθήνα, με στόχο τη συζήτηση και ανταλλαγή εμπειριών.

Προβληματισμοί κατά τη διάρκεια του 18μήνου

Η ολοκλήρωση του εκπαιδευτικού προγράμματος κατάρτισης προσωπικού τον Απρίλιο του 2003 άφησε μια χρονική περίοδο επαγγελματικής απραξίας η οποία αξιοποιήθηκε ως εθελοντική απασχόληση στις κτιριακές εγκαταστάσεις στην δομή με σκοπό τη βελτίωση, οργάνωση αξιολόγηση και αποκατάσταση του τρέχοντος υλικοτεχνικού εξοπλισμού.

Η πρώτη περίοδος λειτουργίας της δομής Ιούνιος 2003 ανέδειξε τόσο καθημερινά πρακτικά προβλήματα οργάνωσης της λειτουργίας της δομής, τα προβλήματα αναγνώρισης και διαχείρισης των αναγκών των ενοίκων καθώς και την αναγκαιότητα διαμόρφωσης προγραμματισμού της καθημερινότητας με γνώμονα τη παροχή υψηλών προδιαγραφών υπηρεσιών υγείας και αναβάθμισης της ποιότητας ζωής τους.

Η αρχική επιφύλαξη και ενδεχομένως αρνητισμός των ενοίκων στη νέα τους καθημερινή πραγματικότητα, στο νέο τους σπίτι, απαίτησε μεγάλη κινητοποίηση από πλευράς προσωπικού προκειμένου να αρθεί και να μετεξελιχθεί σε σχέση εμπιστοσύνης αλληλοσεβασμού και κατανόησης.

Οι συνεχείς επισκέψεις στο ΨΝΤ για τη προετοιμασία των υπό μεταφορά ενοίκων συνδυάστηκαν με το πρόγραμμα προσαρμογής των ενοίκων που είχαν ήδη αρχίσει να φιλοξενούνται στο νέο τους περιβάλλον μέσα από δράσεις κοινωνικοποίησης αλλά και εκπαίδευσης στο νέο τρόπο ζωής.

Οι εβδομαδιαίες ομάδες προσωπικού δημιουργούσαν το στηρικτικό πλαίσιο κατάθεσης προβληματισμών και επίλυσης προβλημάτων καθώς και οργάνωσης της λειτουργίας της δομής σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό.

Η σταδιακή ένταξη όλων των ενοίκων στη δομή και η οργανωτική σταθεροποίηση των συνθηκών διαβίωσης, η παγιοποίηση των λειτουργικών εξόδων καθώς και η κατανόηση της αναγκαιότητας της ανάπτυξης ευέλικτης και ευπροσάρμοστης μορφής διαχείρισης της δομής είχαν σα συνέπεια τη περαιτέρω ανάπτυξη των δραστηριοτήτων εντός και εκτός δομής σύμφωνα πάντα με τους στόχους που θέτονται στα ατομικά θεραπευτικά προγράμματα.

Οι σταθμισμένοι και αστάθμητοι παράγοντες αναφορικά με τις υγειονομικές ανάγκες των ενοίκων σε δευτεροβάθμια ή τριτοβάθμια περίθαλψη όταν αυτοί προέκυψαν, αντιμετωπίστηκαν με τη διάθεση προσωπικού σε μεγάλες μονάδες υγείας προκειμένου να εξυπηρετηθούν οι ιδιαίτερες ανάγκες των ενοίκων σε επικοινωνία και εμπιστοσύνη.

Οι περιορισμοί που επιβάλλονταν από τις ελλείψεις σε υλικοτεχνικό εξοπλισμό και κάποια μεγάλη χρονική περίοδο από την έλλειψη χρηματικών πόρων αντιμετωπίστηκαν με την εφαρμογή εναλλακτικών πρακτικών λύσεων οι οποίες αν και πρόχειρες τις περισσότερες φορές εν τούτοις δεν επέτρεψαν την ανάσχεση της εξέλιξης των ενοίκων.

Οι αρχικές επιφυλάξεις και αντιδράσεις της τοπικής κοινωνίας ξεπεράστηκαν μέσα από τη σταδιακή ανάπτυξη του θεραπευτικού μας προγράμματος αλλά και τη καθημερινή δήλωση της παρουσίας μας και της συμμετοχής μας σε αυτή. Μεγάλο ρόλο σε αυτή την εξέλιξη έπαιξαν οι εξωτερικές δραστηριότητες ως καθρέφτης της καθημερινότητας μέσα στη δομή αλλά και η εκστρατεία ενημέρωσης, πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης του κοινού τόσο από τη δομή μας όσο και από το κεντρικό φορέα.

Η αναγκαιότητα της χωροταξικής αναδιαμόρφωσης και οργάνωσης του κτιρίου προκειμένου να εξυπηρετηθούν ακόμα καλύτερα οι ανάγκες των ενοίκων επέφερε μια μεγάλη περίοδο ανησυχίας στη δομή τόσο από πλευράς θορύβου και ακαταστασίας όσο και από πλευράς αλλαγής του καθημερινού προγράμματος των ενοίκων που με αποτέλεσμα την αναστάτωσή τους. Χρειάστηκε η κινητοποίηση όλου του προσωπικού προκειμένου να αποσυμφοριστούν οι εντάσεις που προκλήθηκαν σε αυτή τη περίοδο είτε σε πρακτικό λειτουργικό καθημερινό επίπεδο είτε σε ότι αφορούσε τη διαχείριση της συμπεριφοράς των ενοίκων από επιστημονικής ιατρικής ψυχολογικής νοσηλευτικής πλευράς.

Σε ότι αφορά τη πρόκληση ανησυχίας αναστάτωσης ίσως και φόβου στους ένοικους πρέπει να επισημανθεί η παρουσία του Μ.Ν. στο χώρο του οποίου η κλινική εικόνα και συμπεριφορά φαίνεται να λειτουργεί αναδραστικά σε ότι αφορά την προσωπική του ατομική και την ευρύτερη κοινωνική του εξέλιξη. Μεγάλος αριθμός ατόμων του προσωπικού κινητοποιείται σύμφωνα με τους στόχους που θέτονται για τη πρόληψη και προστασία του ιδίου και των υπόλοιπων ενοίκων από τις εκδηλώσεις αυτό και έτερο επιθετικότητας.

Οι αλλαγές στη σύνθεση του προσωπικού επήλθαν είτε ως αποτέλεσμα αξιολόγησης της προσφοράς τους στους ένοικους τη δομής είτε ως αποτέλεσμα των διαφορετικών τους επαγγελματικών φιλοδοξιών και αναζητήσεων.

Η ανάπτυξη των προγραμμάτων ειδικής και δημιουργικής απασχόλησης, η εξασφάλιση σωματικής υγείας από το παραϊατρικό προσωπικό, η κάλυψη των κοινωνικών τους υποχρεώσεων από και προς τους φορείς του δημόσιου τομέα και η διαρκής παρακολούθηση κι εκπαίδευση των ενοίκων από όλο το προσωπικό στη πραγματοποίηση λειτουργικών κινητικών και κοινωνικών δεξιοτήτων είναι τα μέσα επίτευξης των θεραπευτικών στόχων όπως αυτοί αναγνωρίζονται και ορίζονται από τα μέλη της πολυκλαδικής επιστημονικής ομάδας.

Επίλογος

Ο χρόνιος εγκλεισμός των ψυχιατρικών ασθενών στα ασυλικού τύπου νοσοκομεία κάθε άλλο παρά ωφέλησε τους ίδιους και την ψυχιατρική επιστήμη στον τομέα της θεραπευτικής αντιμετώπισης αφού δημιούργησε τα δευτερογενή προβλήματα του ιδρυματισμού.

Η επανένταξη στην κοινότητα αποτελεί πλέον το θεμέλιο της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης αλλά και μέρος της εθνικής πολιτικής ψυχικής υγείας των περισσότερων χωρών στον πολιτισμένο κόσμο. Μέσω του προγράμματος ΨΥΧΑΡΓΩΣ (Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας), δόθηκε η δυνατότητα της αποϊδρυματοποίησης και της κοινοτικής φροντίδας σε ένα μεγάλο αριθμό χρόνιων νοσηλευομένων μέσω δημιουργίας και λειτουργίας ενδιάμεσων δομών διαμονής –περίθαλψης όπως είναι οι Ξενώνες, τα Οικοτροφεία και τα Προστατευμένα Διαμερίσματα.

Κύριος στόχος του προγράμματος αποασυλοποίησης που υλοποιείται στη χώρα μας στο πλαίσιο της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης, και κατά συνέπεια βασικός στόχος δημιουργίας των Οικοτροφείων είναι η Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση και συνακολούθως η Κοινωνική-Επαγγελματική (Επαν)ένταξη χρόνιων ψυχικά πασχόντων.

Η δεοντολογία και οι αρχές που διέπουν τη θεραπευτική ομάδα και όλους όσους συμμετέχουν ενεργά στο σχεδιασμό και την λειτουργία των δομών ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης της ΚΛΙΜΑΚΑΣ είναι σύμφωνες με τη Διακήρυξη της Λυών (18/10/96 – Συνέδριο Παγκόσμιας Εταιρίας Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης) ότι:

«είναι υποχρέωση της κοινωνίας να παρέχει πόρους και ευκαιρίες ανάλογα με τις εθνικές δυνατότητες ώστε να εξασφαλίζεται στους ψυχικά πάσχοντες και σε άλλους ευάλωτους πληθυσμούς το δικαίωμα να απολαμβάνουν μια πλήρη ζωή, με οικονομική ασφάλεια, συμβατή με την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, όπως και το δικαίωμα να μοιράζονται το παραγωγικό έργο της κοινωνίας σύμφωνα με τις ικανότητες του κάθε ατόμου»

Το όραμα της ΚΛΙΜΑΚΑΣ για τις Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης εμπεριέχει το να μπορέσουν οι δομές αυτές να λειτουργήσουν μέσα στην κοινότητα ως ζωντανά κύτταρα αποκατάστασης και κοινωνικής επανένταξης ατόμων ψυχικά μειονεκτούντων, ως κέντρα παροχής ψυχοκοινωνικής υποστήριξης και για άλλες ευάλωτες ομάδες πληθυσμού της κοινότητας και ως πρότυπα για μελλοντικές αντίστοιχες προσπάθειες.

Το όραμα της ΚΛΙΜΑΚΑΣ, όμως περιλαμβάνει και την προοπτική να μπορέσουν τα Οικοτροφεία να γίνουν και παράγοντες αλλαγής και προόδου για τους ανθρώπους που ζουν μέσα σε αυτά, για τους ανθρώπους που εργάζονται για αυτά, για την γειτονιά και την κοινότητα μέσα στην οποία λειτουργούν. Και ακόμα περισσότερο να δώσουν το στίγμα μιας κοινωνίας που όχι μόνο αποδέχεται τον διαφορετικό αλλά ζει και αναπτύσσεται μαζί του ισότιμα και αρμονικά.

Η ΚΛΙΜΑΚΑ οραματίζεται το Οικοτροφείο ως φορέα αλλαγής στην κοινωνική αντίληψη και εθνική πολιτική στρατηγική που διαμορφώνει την δράση της αποασυλοποίησης και τη συνέχιση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης.

Ο αποϊδρυματισμός δεν είναι να βγαίνουν απλά οι άνθρωποι από κτίρια που ονομάζονται ιδρύματα. Είναι μια εσωτερική και εξωτερική διεργασία, μια συνεχής διαδικασία του να ενδυναμωθούν αυτοί οι άνθρωποι προκειμένου να κερδίσουν και να επανακτήσουν τον έλεγχο της ζωής τους, ως πλήρως ενεργοί πολίτες.

Και αυτό είναι ένα δύσκολο αλλά και ενδιαφέρον εγχείρημα που απαιτεί επένδυση όχι μόνο χρημάτων αλλά χρόνου, πολλών ικανοτήτων, οργάνωσης, ευρηματικότητας, επαγρύπνησης και συνεχούς δραστηριοποίησης.